

ingediend op **13-W** (2022-2023) – Nr. 1
28 oktober 2022 (2022-2023)

Beleids- en begrotingstoelichting

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Begroting 2023

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	11
III. SAMENVATTING	14
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN.....	16
1. Transversale en horizontale doelstellingen	16
1.1. Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	16
1.2. Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan	16
1.3. Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan	17
1.4. Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden	17
1.5. Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.....	17
1.6. Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie	18
1.7. Luchtbeleidsplan 2030	18
1.8. De 7 transitieprioriteiten	18
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	18
2.1. We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD kwaliteit).....	18
2.2. We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid).....	19
2.3. We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)	21
2.4. We ambiëren 'Health en Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies).....	21
V. BELEIDSVELD WELZIJN	23
1. ISE Beleidsondersteuning	23
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	23
SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft....	23
OD 1.1: We coördineren de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet.	23
OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.	23
OD 1.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data	24
OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care	25
OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.	25

OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen	26
OD 1.7: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren.....	26
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	27
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	27
1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht	30
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)	30
2. ISE Welzijnswerk	31
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	31
SD 1: Toegankelijkheid	31
OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten.....	31
OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder.....	31
OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren	31
OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk	33
SD 2: Innovatie	34
OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven	34
SD 3: All policies	34
OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig	34
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	35
2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	35
3. ISE Vlaams intersectoraal akkoord.....	38
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	38
SD 1: Kwaliteit	38
OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit.....	38
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	38
3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	39
VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG.....	40
1. ISE Algemeen gezondheidsbeleid	40
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	40
SD 1: Kwaliteit	40
OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden.....	40
OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken de beleids- en praktijkimpact	40
SD 2: All policies	40
OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst	41

OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's	41
OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens.....	41
SD 3: Innovatie.....	41
OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid	42
OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid en een data-gedreven beleid	42
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	43
1.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	43
2. ISE Preventie	47
2.1. Strategische en operationele doelstellingen	47
SD 1: All policies	47
OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid	47
SD 2: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid	48
OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving	49
OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen	50
OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken	51
SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten	51
OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid	51
OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen	52
OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma.....	53
SD 4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade.....	53
OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat	53
SD 5: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid.....	55
OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt.....	55
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	55
2.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	56
3. ISE Woonzorg en eerste lijn	60
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	60
SD 1: Kwaliteit	60
OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening.....	60

SD 2: Toegankelijkheid	60
OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen	60
OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening	61
SD 3: Innovatie	63
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten	63
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	63
3.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	64
4. ISE Gespecialiseerde Zorg	68
4.1 Strategische en operationele doelstellingen	68
SD 1: Kwaliteit	68
OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie	68
OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg	68
SD 2: Toegankelijkheid	69
OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg	69
OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod	70
SD 3: Innovatie	70
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten	70
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	71
4.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	71
4.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	72
VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN	75
1. ISE Jeugdhulp	75
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	75
SD 1: Kwaliteit	75
OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier	75
OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap	76
OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie	76
SD 2: Toegankelijkheid	77
OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren	77
OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit	78

OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod	79
SD 3: Innovatie	80
OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening	80
OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven	80
SD 4: All policies	81
OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid	81
OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers	83
SD 5: Armoedebestrijding	83
OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp	83
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	84
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	84
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	86
Entiteit: Opgroeien regie	86
2. ISE Groeipakket	88
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	88
SD 1: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid	88
OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'	88
OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig	88
OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten	89
SD 2: Innovatie	90
OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid	90
OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning	90
OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor	90
SD 3: Toegankelijkheid	91
OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding	91
SD 4: All policies	91
OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen	91

OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket	92
OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijlagen aan te passen naar de levensstandaard van het land	92
SD 5: Armoedebestrijding	92
OD 5.1: We blijven het Groeipakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoeslag, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede	92
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	93
2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	93
2.2.2. Overige entiteiten onder gezag	94
Entiteit: Opgroeien regie	94
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	96
Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)	96
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	97
Entiteit: Private uitbetalingsactoren	97
3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	99
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	99
SD 1: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven	99
OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat	99
OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangerschappen	99
OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen.....	101
SD 2: Toegankelijkheid.....	101
OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner.....	101
OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven....	101
OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding	102
SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering	103
SD 4: Kwaliteit	105
OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren.....	105
OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers	107
OD 4.3: Om de leefbaarheid van en het sociaal ondernemerschap in de kinderopvang te versterken, flexibiliseren we de manier waarop voorzieningen	

hun capaciteit realiseren en passen we de regels aan om op te treden als organiserend bestuur en om personeel in te zetten	107
SD 5: All policies	108
OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA).....	108
OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier	108
SD 6: Innovatie.....	108
OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken.....	108
OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers	109
SD 7: Armoedebestrijding	109
OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede	109
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	110
3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	110
3.2.2. Overige entiteiten onder gezag	111
Entiteit: Opgroeien regie.....	111
VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP	114
1. ISE Personen met een handicap	114
1.1. Strategische en operationele doelstellingen	114
SD 1: Kwaliteit	114
OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan.....	114
OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten.....	115
OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen.....	116
OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening inzake hulpmiddelen en aanpassingen	116
SD 2: Toegankelijkheid.....	116
OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit	116
OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen	117
OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten.....	118
OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen	118
OD 2.5: We verschuiven middelen van structuren naar personen.....	118
OD 2.6: Personen met een gelijke zorgzwaarte krijgen een gelijke financiering	118
OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid	118

OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning	119
OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen...	119
SD 3: Innovatie	119
OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan.....	119
OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens.....	119
OD 3.3: We investeren in online/ blended hulpverlening, in elk geval in de vorm van chathulp	120
SD 4: All policies	120
OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden	120
OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen.....	120
OD 4.3: We versterken onze samenwerking met lokale besturen en stimuleren lokale initiatieven inzake zorg en ondersteuning	120
OD 4.4: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover	120
SD 5: Armoedebestrijding	121
OD 5.1: We voeren de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten door met aandacht voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen	121
OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties.....	121
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	121
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	122
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	124
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	124
IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING.....	142
1. ISE Vlaamse sociale bescherming	142
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	142
SD 1: Toegankelijkheid	142
OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht.....	142
OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep.....	142
OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning	143
OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg.....	143
OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig.....	143

OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming	144
OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor	144
OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen	145
OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB	145
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	145
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	147
1.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	149
1.2.3. Overige entiteiten onder gezag	154
Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming	154
X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR	165
1. ISE Zorginfrastructuur	165
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	165
SD 1: Toegankelijkheid	165
OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies	165
OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid	166
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	167
1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	167
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	173
Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	173
XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	175
1. Apparaatskredieten	175
1.1 Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	175
1.2 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien	181
1.3 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	183
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld.....	185
2.1 Programma GB – Provisies.....	185
XII. LIJST MET AFKORTINGEN	187
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	189

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het belang van een efficiënt en effectief gezondheids- en welzijnsbeleid voor een samenleving kan niet genoeg benadrukt worden. Dat geldt in alle tijden, maar iedereen zal het met me eens zijn dat de uitdagingen waar we vandaag voor staan bijzonder groot en talrijk zijn.

Deze beleids- en begrotingstoelichting 2023 is uiteraard niet het definitieve antwoord op al die problemen en uitdagingen. Maar wel een stevige stap in de richting van een stabiel en sterker gezins-, zorg- en welzijnsbeleid. Op de volgende bladzijden beschrijven we per sector en per budgetlijn de vele inspanningen en de aanzienlijke middelen die we de komende periode zullen inzetten om die beleidskoers aan te houden. Een beleid dat vertrekt van de noden van de individuele Vlamingen en doelgericht en op maat oplossingen aanreikt.

Uit de veelheid van acties en projecten wil ik u meteen een aantal prioritaire beleidslijnen meegeven.

Zo is er in de eerste plaats het Groeipakket dat een belangrijk instrument is om gezinnen te ondersteunen. We indexeren het Groeipakket opnieuw aan 2% en versterken de sociale correcties. De selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) blijft gekoppeld aan de index, de sociale toeslagen trekken we gevoelig op én maken we voor een grotere groep toegankelijk.

Daarnaast is er het ruimere jeugd- en gezinsbeleid waarbij we voor de kinderopvang kiezen voor een nieuw perspectief. De aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie zijn daarbij richtinggevend. Met de Vlaamse Regering hebben we gezorgd voor de noodzakelijke extra investeringen om op korte termijn te doen wat nodig is. Tegelijkertijd werken we verder met ouders, kinderopvanginitiatieven en wetenschappers aan een perspectief voor de langere termijn.

Om de almaar complexer wordende problematieken in de jeugdhulp het hoofd te bieden, zetten we in op een aanpak die vertrekt van ontschotting, netwerking en het intersectoraal, zelfs beleidsdomeinoverschrijdend bundelen van krachten. Slechts door kinderen, jongeren en gezinnen te omringen met complementaire en elkaar versterkende hulp- en dienstverlening zullen we een antwoord kunnen geven op de toenemende noden. Het traject 'Vroeg & Nabij' geeft die optie een toekomstgerichte inkleuring.

Aan de andere kant van het levensspectrum is er de nood aan een vernieuwd concept voor de ouderenzorg, ingebed in de Vlaamse Sociale Bescherming. Ook hier is ontschotting een sleutelwoord. Zonder geïntegreerde patronen die nabij en buurtgericht vorm krijgen zal onze zorg altijd tekortschieten. De COVID-19-pandemie heeft dit op scherp gezet. Daarnaast stijgen ook de zorgkosten voor personen met langdurige zorgnoden. Daarom trekken we het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden op. Voor de bewoners van woonzorgcentra met de laagste inkomens stijgt daarenboven het zorgbudget ouderen.

We voeren het zorginvesteringsplan verder uit en voorzien hiervoor ook de nodige middelen. Dit betekent dat we de extra middelen die vooruitgeschoven werden én de middelen die niet benut werden door budgethouders inschrijven voor het toekennen van nieuwe budgetten. Op deze manier komen we de gemaakte engagementen na en starten we onder andere met een vernieuwend RTH-beleid, lokaal ingebed en met de focus op (intersectorale) samenwerking.

Ook het COVID-19-virus blijft onze aandacht opeisen. Het wordt een virus waarmee we periodiek geconfronteerd zullen worden. We blijven dan ook alert en staan klaar om zowel curatief als preventief te reageren. De brede verspreiding van de herfstboosters speelt daarbij een cruciale rol. We monitoren de situatie van

nabij en staan klaar als de situatie opnieuw zou vragen om bijzondere gezondheidsbeschermende maatregelen. Maar COVID-19 mag ons niet volledig in beslag nemen. Verder in deze beleids- en begrotingstoelichting kan u lezen hoe algemene preventie en gezondheidspromotie nog steeds onze prioritaire beleidsaandacht krijgen.

Het bevorderen van gezondheid en welzijn is uitermate belangrijk, om te voorkomen dat (ernstige) problemen zich ontwikkelen. Je goed voelen en goed kunnen functioneren in de maatschappij vraagt dat we op een holistische wijze naar gezondheid kijken. Mentale gezondheid heeft even veel belang als fysieke gezondheid. De bewustwording daarrond neemt toe, maar er is nog een weg af te leggen. Iedereen kan daar aan mee helpen, want het vraagt in de eerste plaats respect en oprechte betrokkenheid voor wie het mentaal moeilijk heeft. In het leven komt iedereen immers uitdagingen tegen die je veerkracht op de proef stellen. Vanuit de Vlaamse overheid zetten we sterk in op het beleid rond geestelijke gezondheidsbevordering, suïcidepreventie en op een toegankelijk en goed georganiseerd continuüm van preventie, psychosociale hulpverlening en gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg. We ontwikkelen methodieken en instrumenten om specifieke doelgroepen beter te bereiken, zoals online hulptools voor jongeren. En we bouwen de hulpverlening verder uit, met een belangrijke focus op hulp voor kinderen en jongeren en hun gezinnen. Van perinatale geestelijke gezondheid tot hulpverleningsvormen op maat van de noden van jongvolwassenen.

De werkgelegenheid in onze zorg- en welzijnssectoren is geen vanzelfsprekend gegeven. De vraag naar personeel is groter dan het aanbod. Knelpuntberoepen beperken zich al langer niet meer enkel tot de verpleegkundigen. Daarom is de uitvoering van de afspraken van het VIA6-akkoord belangrijk. In dialoog met de werkgevers en de werknemers willen we nagaan hoe we maximaal kunnen zorgen voor meer (zij-)instroom en minder uitstroom van personeel. Innovatie in de arbeidsorganisatie (bijv. meer interne doorstroom, ook opleiding, training en begeleiding op de werkvloer) speelt daarbij een cruciale rol. We zullen dit in permanent overleg met de Vlaamse Zorgambassadeur opnemen, met nauwe betrokkenheid van alle agentschappen van ons beleidsdomein en met de sociale partners in de zorg- en welzijnssector.

Ook de klimaatproblematiek gaat uiteraard niet aan ons voorbij. De verstrengeling van klimaat en milieu enerzijds en gezondheid en welzijn anderzijds neemt toe. Het betreft een complexe problematiek, met vaak voortschrijdende wetenschappelijke kennis en inzichten. Samen met de bevoegde collega's in de Vlaamse Regering zullen we bijdragen aan een consistent klimaat- en energiebeleid en de uitrol van het Vlaamse klimaatadaptatieplan. Binnen mijn bevoegdheden betekent dat het uitrollen van een Vlaams klimaatgezondheidsplan, onder meer door het opstarten van een Green Deal Duurzame Zorg maar ook het stimuleren via VIPA door renteloze leningen van investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

Om de organisaties actief binnen welzijn en zorg voldoende te ondersteunen in al deze doelstellingen voorziet de Vlaamse Regering ook een tussenkomst in de gestegen energiekost.

Het sluitstuk van elk sterk gezondheids- en welzijnsbeleid is de kwaliteit van de zorg. Maar die ontstaat niet vanzelf. Het gaat telkens weer om een samenspel van tal van factoren en actoren: middelen, mensen, reglementen, ondernemerschap, toezicht, handhaving, ... Het is daarbij cruciaal dat er over muren heen wordt gekeken, dat schotten verdwijnen, dat verschillende entiteiten en (sub)sectoren voluit gaan voor gedurfde samenwerking. Dit vergt voldoende kennisdeling en doorgedreven data-uitwisseling.

Een sterke beleidsorganisatie is een eerste stap, maar die zal op het terrein dode letter blijven zonder de inzet van tal van gedreven zorg- en hulpverleners. Zij maken daadwerkelijk het verschil, elke dag opnieuw. Ik heb de voorbije maanden tal van organisaties en voorzieningen op het terrein bezocht en enorm veel gedreven en gepassioneerde mensen ontmoet. Dat moet ons inspireren en stimuleren om onze hoge ambities waar te maken en te blijven ijveren voor meer welzijn en een betere gezondheid in Vlaanderen en Brussel. Tegelijkertijd vervult het me van dankbaarheid, een grote dankbaarheid voor de dagelijkse inzet van onze vele zorgprofessionals en mantelzorgers, die het kloppend hart zijn van elk welzijns- en zorgbeleid.

III. SAMENVATTING

Voor een samenvattend overzicht van de belangrijkste beleidslijnen voor 2023 verwijzen we naar de overkoepelende strategische doelstellingen. Onder die hoofding bundelen we de beleidsprioriteiten.

TOTAAL – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, excl. apparaatsuitgaven en programma B

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	27.151	586	0	13.329.062	13.296.375
Bijstelling BO 2023	430	- 131	0	2.344.712	2.186.512
BO 2023	27.581	455	0	15.673.774	15.482.887

PROGRAMMA GC – WELZIJN (minister Crevits)

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	120	0	0	178.532	178.861
Bijstelling g BO 2023	100	0	0	97.820	97.863
BO 2023	220	0	0	276.352	276.724

PROGRAMMA GD – GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	3.446	586	0	314.952	310.423
Bijstelling BO 2023	132	- 131	0	251.651	257.945
BO 2023	3.578	455	0	566.603	568.368

PROGRAMMA GE – OPGROEIEN

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	5.728.570	5.735.821
Bijstelling BO 2023	7	0	0	682.106	680.878
BO 2023	7	0	0	6.410.676	6.416.699

PROGRAMMA GG – PERSONEN MET EEN BEPERKING

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	2.013.642	2.013.570
Bijstelling BO 2023	0	0	0	534.058	373.467
BO 2023	0	0	0	2.547.700	2.387.037

PROGRAMMA GH – SOCIALE BESCHERMING

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	4.318.656	4.319.287
Bijstelling BO 2023	0	0	0	678.682	680.160
BO 2023	0	0	0	4.997.338	4.999.447

PROGRAMMA GI – ZORGINFRASTRUCTUUR

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	23.585	0	0	774.710	738.413
Bijstelling BO 2023	191	0	0	100.395	96.199
BO 2023	23.776	0	0	875.105	834.612

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

1.1. Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

In uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) vermelden we illustratief een aantal van de geplande acties. De samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) hebben als doelstelling de toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening te verhogen en de onderbescherming gericht aan te pakken. Deze samenwerkingsverbanden zijn uitgebreid naar heel Vlaanderen en Brussel. We blijven daarbij oog hebben voor specifieke doelgroepen waarvoor we gerichte ondersteuning uitwerken die structureel verankerd kan worden in het GBO, zoals bijvoorbeeld de warme overdracht vanuit VDAB voor personen met een advies welzijn (vroeger niet-toeleidbaar) (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk).

De kosten die jongeren en ouders voor Jeugdhulp betalen verschillen soms sterk. Om deze kosten in kaart te brengen is een onderzoek opgestart. De inventarisatie van de kosten van en de bijdragen aan cliënten in de jeugdhulp laat toe dat we in 2023 een beleidstraject opzetten, zowel op het vlak van regelgeving als op praktijkniveau (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

Om de ondersteuning aan gezinnen met jonge kinderen die leven in armoede en sociale uitsluiting te maximaliseren, wordt de samenwerking tussen de lokale teams en de OCMW's versterkt. We voorzien hierbij, complementair aan de middelen die de minister van Binnenlands Bestuur voorziet voor de OCMW's, ook extra middelen voor de CAW's en de samenwerkingsverbanden voor schuldbemiddeling in Vlaanderen in het kader van de energiecrisis (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk).

1.2. Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

We nemen een belangrijke rol op bij de realisatie van het Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). We vermelden illustratief een aantal van de geplande acties gelinkt aan de belangrijkste prioriteiten voor ons beleidsdomein.

We zetten sterk in op het welbevinden en de positieve identiteitsontwikkeling van kinderen en jongeren (prioriteit 1). Dit realiseren we met een geïntegreerde aanpak die reeds start vanaf de eerste 1.000 dagen, onder andere via geïntegreerde gezinstrajecten en met aandacht voor perinatale gezondheid. Het inzetten op intensieve mobiele begeleidingen voor jongeren met verhoogde aandacht voor veiligheid blijft cruciaal om uithuisplaatsingen te vermijden. De verdere uitrol van de methodiek 'Signs of Safety' gaat gepaard met onderzoek en vorming (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp). Binnen deze prioriteit stimuleren we ook initiatieven die zorgzame netwerken willen realiseren zoals Buurtgerichte netwerken en Zorgzame buurten (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd gezinsbeleid en Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning). De door het Steunpunt WVG ontwikkelde richtlijnen met betrekking tot de preventie en de kwaliteitsvolle toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen in de brede jeugdhulp worden breed bekendgemaakt via een traject van praktijkondersteuning en intervisie (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning).

We maken vrijetijdsbesteding toegankelijker voor iedereen (prioriteit 4). Om de drempels voor vrije tijd voor kinderen en jongeren in de jeugdhulp te verkleinen, wordt via het project 'Over Drempels' samenwerking gestimuleerd tussen drie cruciale partners (lokaal bestuur, jeugdhulporganisaties en vrijetijdsaanbod) (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

In het kader van mediawijsheid (prioriteit 5), tot slot, hebben we binnen het traject Bandbreedte extra aandacht voor e-inclusie en mediawijsheid van jongeren en hun sociaal netwerk in de jeugdhulp en breiden we ook het aanbod van opleidingen mediacoach uit (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

1.3. Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan

In de uitvoering van het integratie- en gelijkekansenbeleidsplan (HIGKP) zetten we prioritair in op de doelstelling 'Samenleven begint bij het leren van elkaar. We zorgen ervoor dat iedereen de mogelijkheden heeft om een sterk netwerk uit te bouwen'. Om deze doelstelling te realiseren, verwijzen we naar de uitbreiding en verankering van de OverKophuizen (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp). Via de OverKophuizen willen we de sociale en informele netwerken rondom jongeren bevorderen. We blijven ook inzetten op de verdere integratie van het aanbod preventieve gezinsondersteuning in de Huizen van het Kind (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd Gezinsbeleid).

1.4. Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

In de uitvoering van het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (STRAP) zetten we prioritair in op de (psychosociale) begeleiding van de gedetineerden en geïnterneerden. We vermelden illustratief een aantal van de geplande acties. We onderzoeken nieuwe samenwerkingsmodellen en instrumenten om de effectiviteit van de onthaalpraktijken in de gevangenissen te verbeteren en ontwikkelen een handelingskader voor de CAW's dat ze kunnen gebruiken om te komen tot herstel van relaties tussen gedetineerden en hun sociale netwerk en het inzetten van dit netwerk bij re-integratie. Deze acties vallen onder beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk. We blijven investeren in de forensische geestelijke gezondheidszorg. Zo wordt een nieuwe overeenkomst opgemaakt voor het project TANDEM (Toeleiding en aanmelding na detentie en meer). Deze actie valt onder beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE gespecialiseerde zorg. We ondersteunen tot slot gedetineerden in hun ouderrol. Prioritair doen we dit naar aanstaande en jonge moeders die met hun kind in de gevangenis verblijven (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp). Ook binnen het beleidsveld personen met een handicap wordt verder werk gemaakt van een aangepast dienstverleningsaanbod voor geïnterneerden en gedetineerden via RTH of specifieke voorzieningen voor geïnterneerden of, onder bepaalde voorwaarden via een persoonsvolgend budget. We zetten ook verder in op preventieve forensische begeleiding bij jongeren en jongvolwassenen met een (vermoeden van) beperking. In 2023 wordt het project "auti-vriendelijke gevangenis afgerond. We evalueren de resultaten en de beleidsaanbevelingen.

1.5. Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld nemen we een belangrijke rol op gelinkt aan onze expertise rond welzijnswerk, slachtofferhulp en preventiebeleid. We vermelden illustratief een aantal van de geplande acties. We zetten in op de preventie en sensibilisering omtrent de problematiek van vrouwelijke genitale verminking via GAMS vzw. Reeds bestaande werkingen zoals lotgenotenverenigingen en Stop it Now blijven verzekerd van ondersteuning. Deze acties vallen onder het beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk. Ter preventie van grensoverschrijdend gedrag, zetten we verder in op de initiatieven Grenswijs, het Vlaggensysteem voor kinderen en volwassenen, de kadermethodiek voor lokale besturen, enz. Deze actie valt onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie.

1.6. Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

In de uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie nemen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering. We ondersteunen ook de verdere uitvoering van het Decreet Lokale Integratie Veiligheidscellen (LIVC). Deze acties vallen onder beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning.

1.7. Luchtbeleidsplan 2030

In het kader van het Luchtbeleidsplan zetten we verder in op een 'Gezonde Publieke Ruimte' en werken hiervoor nauw samen met het departement Omgeving. We voorzien ook ondersteuning van de lokale besturen via de werking van de medische milieukundigen van de Logo's. We hebben in 2023 specifiek aandacht voor het implementeren van geactualiseerde gezondheidkundige advieswaarden voor een aantal luchtparameters. De advieswaarden voor deze algemene luchtpolluenten worden aangepast en onderbouwd aan de hand van de nieuwste inzichten van de WHO-Air Quality Guidelines voor West-Europa. Deze acties vallen onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie. Algemeen gezien is er een sterke link met het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid en bij meerdere preventie- en beleidsprogramma's uit het gezondheidsbeleid zoals bijvoorbeeld 'binnenmilieu gerelateerde gezondheidswinst'.

1.8. De 7 transitieprioriteiten

Van de 7 transitieprioriteiten uit de vierde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSD04) zijn er twee waarbinnen het beleidsdomein een belangrijke rol opneemt: samenleven in 2050 en energie en klimaat. Wat de transitieprioriteit 'samenleven in 2050' betreft, gaat onze prioriteit logischerwijze naar het actieveld zorg en welzijn. In dit kader vermelden we de plannen rond het uittesten van een Vlaamse 'Health Data Space'. Deze actie valt onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Algemeen Gezondheidsbeleid. Wat de transitieprioriteit 'energie en klimaat' betreft, gaat onze prioriteit naar het ondersteunen van de verschillende zorg- en welzijnssectoren bij de verduurzaming van hun infrastructuur met zowel de middelen van het Vlaams klimaatfonds als VIPA-middelen. De actie valt onder het Beleidsveld Zorginfrastructuur. Daarnaast zetten we in op een wetenschappelijke beleidsonderbouwing via een Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid'. Een specifiek webplatform waar de bestaande informatie over klimaat en gezondheid gebundeld wordt, verlaagt de informatiedrempel voor zowel lokale actoren als de bredere bevolking. Deze actie valt onder het Beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

2.1. We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD kwaliteit)

Het huidige kwaliteitsdecreet focust op processen om te komen tot kwaliteit en stelt het hanteren van een kwaliteitshandboek centraal. Dat is een vrij statische benadering. Met een nieuw kwaliteitsdecreet willen we de omslag maken naar een kwaliteitscultuur die inzet op concrete output en outcome. Zo maken we werk van een aantoonbare kwaliteit van zorg. We ruimen daarbij plaats in voor indicatoren, voor doelregelgeving, voor flankerende externe (certificerings)kwaliteitstoetsen door derden en voor sociaal ondernemerschap. We plaatsen een belanghebbendenoverleg centraal als forum voor dialoog en afstemming tussen de overheid en alle stakeholders. We doen dat intersectoraal waar mogelijk, sectoraal waar het moet. Uitkomst van zo'n 'kwaliteitstafel' is een gedragen referentiekader

over een relevant kwaliteitsthema waarrond heel concreet kan gewerkt worden op het terrein. Het kwaliteitsdecreet moet de plattegrond worden waarop kwaliteit van zorg de komende jaren gericht wordt ingekleurd.

Cruciaal voor kwaliteit van zorg is uiteraard niet alleen een kaderdecreet. Het gaat er ook om kwaliteit van zorg te controleren en te handhaven. De ervaringen in de kinderopvang en de debatten daarover in de parlementaire onderzoekscommissie over de veiligheid in de kinderopvang hebben dat duidelijk aangetoond.

Om de opvolging van de kwaliteit van het aanbod, niet alleen in de kinderopvang maar ook breder, te verbeteren maken we werk van aangepaste personeelsplannen voor met name het agentschap Opgroeien en Zorginspectie. Bijkomende mankracht moeten toezicht, opvolging en handhaving stroomlijnen en efficiënter maken. Maar een louter kwantitatieve ingreep zal niet volstaan. Het samenspel tussen toezicht en handhaving moet duidelijker en effectiever. Dat veronderstelt een structurele dialoog tussen inspectie en het dossierbeheer. We maken daar werk van. Ook zetten we stappen vooruit voor een stringente behandeling van meldingen en klachten. Daarnaast onderzoeken we welke taakafbakening tussen inspectie en dossierbeheer een snel en alert ingrijpen op het terrein bevordert. Het is immers belangrijk dat het aanbod waarin we veel investeren opnieuw aan vertrouwen wint bij de bevolking. Het richtsnoer dat we daarbij hanteren is dat van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie veiligheid in de kinderopvang. We komen daar verder uitgebreider op terug.

Met betrekking tot de aanbeveling van de onderzoekscommissie over veiligheid in de kinderopvang volgt een overleg met de sector, de voorzieningen en wetenschappers rond het aantal kinderen per begeleider. We onderzoeken wat realiseerbaar is en over welk tijdspad.

2.2. We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid)

Toegankelijke zorg veronderstelt aanwezige zorg en dus voldoende capaciteit. We maken daar in alle sectoren werk van en voeren de voor 2023 geplande uitbreidingen conform de meerjarenprogrammaties verder uit. We geven daar verder in deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) per sector concreet invulling aan. Voor de sector Personen met een Handicap blijft de maatstaf daarbij hoe we met de groeiende beschikbare middelen de niet aflatende stijging van ondersteuningsvragen maximaal rechtvaardig kunnen prioriteren en toekennen.

Bijzondere aandacht besteden we aan de personeelsproblematiek in ons beleidsdomein. De noden op dat vlak zijn van die aard dat het realiseren van extra capaciteit vasthangt aan het vinden van het nodige personeel. De knelpuntberoepen beperken zich niet meer tot het gekende tekort aan verpleegkundigen, zorgkundigen, persoonsbegeleiders en kinderbegeleiders. Het hele gamma van personeel in zorg en welzijn wordt erdoor gekenmerkt. De verschillende zorg- en welzijnssectoren worden geconfronteerd met een aanzienlijk aantal openstaande vacatures die niet tijdig, onvoldoende of zelfs helemaal niet worden ingevuld.

In eerste instantie voeren we in dat verband het VIA-6 akkoord uit zoals afgesproken. Dat betekent onder meer koopkrachtversterking, één duidelijke branding en communicatie, inzetten op positieve beeldvorming, een intakeplatform dat wegwijst maakt in het opleidingsaanbod voor iedereen die in zorg en welzijn werkt of interesse heeft om er te werken en acties om de (zij)-instroom te bevorderen. We breiden de bestaande opleidingsinitiatieven uit, ruimen plaats in voor het werven van personen ook als die nog niet helemaal over de juiste

kwalificaties beschikken en voorzien in kortlopende opleidingen voor de grootste knelpuntberoepen in de zorg- en de welzijnssector. Het gaat over de profielen verzorgende/zorgkundige, logistiek medewerker in de zorg, kinderbegeleider en persoonsbegeleider.

Aansluitend bij het VIA-akkoord versterken we het optreden van de Vlaamse Zorg- en Welzijnsambassadeur. We omringen haar met aanspreekpunten uit elke uitvoerende entiteit binnen het beleidsdomein om zo te komen tot een divers palet van maatregelen en doelgerichte acties die de diversiteit van onze zorg- en dienstverlening vatten en op termijn de personeelscapaciteit in de zorg- en welzijnssector moeten versterken. Zo zal ook de Dag van de Zorg, ondertussen uitgegroeid tot een Week van de Zorg, in 2023 in het teken staan van werken in zorg en welzijn en van goede praktijken op het vlak van innovatieve arbeidsorganisatie. Daarnaast vragen we het Steunpunt WVG om de uitstroom in de zorg- en welzijnssector in kaart te brengen. We zullen ook sterk inzetten op het behoud van personeel in de sector. We onderzoeken samen met het werkveld de mogelijkheden van ethische economische migratie en werken een kader uit waarbinnen dit ook voor de zorg- en welzijnssector mogelijk is. We reiken een duidelijke hand naar het onderwijs om in te zetten op een gemeenschappelijk vrijstellingenbeleid en het honoreren zowel elders verworven kwalificaties als eerder verworven competenties (EVC), zoals afgesproken in het VIA 6-akkoord. Op die manier moet het schakelen tussen zorg- en welzijnsverwante opleidingen eenvoudiger en toegankelijker worden. Ook zetten we versterkt in op EVC-assessment en leren op de werkvloer, werkplekleren en uitbouw van duaal leren. Op federaal niveau dringen we aan op de implementatie van het VIO-statuuut (verpleegkundige in opleiding) om een structurele verankering en honorering voor de 4e jaarstudenten bachelor verpleegkunde te realiseren.

Wat de organisatiestructuur betreft, kiezen we resoluut voor meer geïntegreerde zorg. Het op stapel staande samengaan van het agentschap Zorg en Gezondheid en het departement WVG zal daar als nieuwe administratieve entiteit met zijn focus op continuïteit van preventie tot curatie en chronische zorg toe bijdragen. Maar dat volstaat niet.

We willen de ontschotting ook op het terrein doortrekken. We vertrekken daarbij van een getrappt zorgmodel, van preventie over vroegdetectie en interventie tot meer gespecialiseerde hulp- en dienstverlening. Er zal daarbij onder meer aandacht gaan naar initiatieven rond de eerste 1.000 dagen, naar een beter gestroomlijnde dienstverlening voor diagnostiek en naar initiatieven voor jongvolwassenen. Daarnaast leggen we aan de Vlaamse Regering een conceptnota "Vroeg & Nabij" voor met de krijtlijnen voor een decretaal initiatief waarmee we een beter geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid structureel willen uitbouwen.

De eerstelijnszones zijn in hun streven naar het betrekken van gezondheids- en welzijnspartners op maat van hun regio bij uitstek de motor van een geïntegreerde zorg- en welzijnsaanpak. We gaan in proeftuinen ook na hoe zorgaanbieders thuis en residentieel flexibeler kunnen inspelen op complexe noden aan zorg en ondersteuning van ouderen. We starten met pilootprojecten persoonsvolgende financiering in de ouderenzorg.

Zorg en ondersteuning integreren en werk maken van ontschotting zijn speerpunten in ons beleid, omdat ze ook noodzakelijk zijn om tegemoet te kunnen komen aan de toenemende complexiteit en gelaagdheid van problemen die mensen en gezinnen ondervinden.

Om hen daarin te ondersteunen blijft het Groeipakket een betekenisvol instrument. We willen het effect ervan versterken en investeren daarom in een stijging van de bedragen, door enerzijds de jaarlijkse indexering met 2% te herstellen en daarnaast door een versterking van de sociale toelagen zowel door een verhoging

van de bedragen met 15 euro per maand als het uitbreiden van de begunstigten door een verhoging van de inkomensgrens en een bijkomende inkomenscategorie.

Daarnaast stijgen ook de zorgkosten voor personen met langdurige zorgnoden. Daarom trekken we het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden op. Voor de bewoners van woonzorgcentra met de laagste inkomens stijgt daarenboven het zorgbudget ouderen.

2.3. We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)

De gezondheids- en welzijnssector staat voor een globale digitale transformatie. Aparte paragrafen daarover in deze BBT illustreren dat per sector. Constanten daarbij zijn het inzetten op het delen van gegevens (tussen hulp- en zorgverleners en tussen gebruikers en zorgaanbieders), het verzamelen en beleidsgericht ontsluiten van data, het verbeteren van de communicatie tussen de entiteiten en de gebruikers via e-loketten, en dat alles afgestemd op bredere initiatieven van Digitaal Vlaanderen en de federale overheid. Dat vertaalt zich in operationele keuzes per entiteit, die we met een gecoördineerd programmamanagement maximaal met elkaar willen verbinden.

In 2023 staat daarin het initiëren van een gemeenschappelijk registratiesysteem centraal. Dat moet de uitwisseling van data tussen entiteiten en de verschillende betrokkenen bij één en hetzelfde dossier mogelijk maken. De gebeurtenissen in de kinderopvang het voorbije jaar hebben de nood daaraan aangetoond. We willen daar dan ook met prioriteit in investeren. Zo willen we een dashboard voor het beleidsdomein vorm geven met gedeelde functionaliteiten. Door informatie bijeen te brengen over de entiteiten heen kunnen we een kadaster creëren dat verder bouwt op het Gemeenschappelijk Klantenbestand en dat er informatie aan toevoegt. Informatie die de uitwisseling van dossiergegevens tussen administraties efficiënt mogelijk maakt. We doen dat met oog voor hanteerbare fijnmazigheid en waar relevant verbonden met eHealth. Het hanteren van authentieke bronnen, automatische koppelingen en het hergebruik van informatie (die reeds bij de overheid bekend is) zijn daarbij uitgangspunten. Finaal doel is een effectieve beleidsmatige opvolging van dossiers mogelijk maken. We zullen ook nog meer inzetten op online en blended hulp in de diverse sectoren.

2.4. We ambiëren 'Health en Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies)

Uit het voorgaande blijkt al duidelijk dat gezins-, gezondheids- en welzijnsbeleid zich niet op een eiland ontwikkelen. Interactie met andere domeinen en bevoegdheidsniveaus is onontbeerlijk. Ze vormt een permanente opdracht en uitdaging. Op Vlaams niveau vermelden we dan met stip de bevoegdheden van werk, onderwijs, jeugd en omgeving. De bevoegdheidsverdeling impliceert ook structureel overleg met het federale niveau en de invloed van Europese regelgeving neemt hand over hand toe.

Voor 2023 ligt een belangrijk accent vanuit de invalshoek 'Health en Wellbeing in all policies' op klimaat en gezondheid. De uitdagingen op dat vlak zijn legio en daarom installeren we een beleidsdomeinoverschrijdende expertengroep 'klimaat en gezondheid'. Deze werkgroep brengt professionals vanuit beide disciplines samen die inzichten puur uit het toenemend aantal studies en bevindingen en die daaruit voor Vlaanderen relevante acties distilleren. Zo is er de ambitie om tot een globaal klimaatgezondheidsplan te komen dat ervoor zorgt dat de klimaatopwarming en de invloed ervan op de gezondheid adequaat en performant worden aangepakt. Een nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Milieugezondheidszorg'

moet eind 2023 afgeklopt worden tijdens de geplande gezondheidsconferentie over dat thema.

Een belangrijk onderdeel van ons klimaat- en gezondheidsbeleid is de Green Deal Duurzame Zorg. Deze Green Deal streeft naar een inspanningsverbintenis van onze voorzieningen en administraties rond vier thema's. De relevantie van het thema 'Klimaat en infrastructuur' behoeft in deze context geen verdere duiding. Maar ook 'Materialen en afval' en 'Geneesmiddelen in water' spreken voor zich. Wie af en toe een krant open slaat ziet meteen dat deze thema's aanknopen bij de actualiteit. Wat ook geldt voor 'Natuur en gezondheid'. Dit thema krijgt immers dubbel invulling. Enerzijds zien we alsmaar meer dat natuur een element wordt dat therapeutisch effect sorteert en dat zelfs wordt 'voorgeschreven'. Anderzijds is er de invalshoek preventie waarin een gezonde en natuurlijke leefomgeving cruciaal is en waarvoor zorg- en welzijnsvoorzieningen mee ambassadeur kunnen zijn. Verschillende acties in de Green Deal spelen daarop in, waardoor de Green Deal een belangrijk stuk kan worden van de meer globale duurzaamheidspuzzel die we in Vlaanderen momenteel leggen.

In deze context vermelden we tot slot de energie-uitdagingen die ook in ons beleidsdomein niet zonder gevolgen blijven. Daarom zullen de instellingen in het beleidsdomein kunnen rekenen op een bijzondere energietoelage.

V. BELEIDSVELD WELZIJN

1. ISE Beleidsondersteuning

Dit inhoudelijk structuurelement omvat taken en activiteiten die betrekking hebben op het ondersteunen, het coördineren en het ontwikkelen van het beleid. Het gaat om een gevarieerd palet van taken en opdrachten die bij uitstek een beleidsdomeinbreed of zelfs beleidsdomeinoverschrijdend karakter hebben. Illustratief vermelden we in dat verband de uitvoering van het ouderenbeleidsplan en de ondersteuning van een aantal adviesraden en praktijkorganisaties. We concretiseren dat onder de begrotingsartikelen in kwestie.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft.

OD 1.1: We coördineren de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet.

We continueren het regelgevend traject met betrekking tot het ontwerp van een nieuw kwaliteitsdecreet. Met dit kwaliteitsdecreet willen we een nieuwe dynamiek op gang brengen, waarin overheid, zorggebruikers en zorgaanbieders samen en transparant vorm geven aan aspecten van kwaliteit van zorg. We geven ruimte aan het sociaal ondernemerschap van voorzieningen en verwachten daarbij goed bestuur en een kwaliteitsvolle klachtenbehandeling. We stimuleren innovatie en responsabilisering en bieden een kader voor proeftuinen die in een regelluw kader nieuwe inzichten van kwaliteit van zorg kunnen toepassen. In heel dit proces staan de ervaring en de participatie van de zorggebruiker centraal. Flankerend aan het decreet bereiden we uitvoeringsbesluiten voor. We doen dit in de mate van het mogelijke sectoroverstijgend. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.

We rollen de acties van het eenzaamheidsplan verder uit. De uitvoering van het plan monitoren we tweemaal per jaar. Een eerste tussentijdse evaluatie van de engagementen voorzien we in 2023. De beleidsuitgaven worden aangerekend op de begrotingsartikelen van de betrokken agentschappen.

Ook de realisatie van het Vlaamse ouderenbeleidsplan volgen we op. We doen dat via een ambtelijke werkgroep die de voortgang in de verschillende beleidsdomeinen structureel monitort. De beleidsuitgaven worden aangerekend op de begrotingsartikelen van de betrokken agentschappen.

In uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie nemen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering. We zien er op toe dat de acties van ons beleidsdomein (verder) worden uitgevoerd. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

Bij de uitvoering van het actieplan autisme focussen we op een aantal specifieke acties waarbij we voornamelijk via sensibilisering verder inzetten op een autismevriendelijke samenleving. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We stemmen de ontwikkelingen met betrekking tot de preventie en de kwaliteitsvolle toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen in de brede

jeugdhulp en in de residentiële geestelijke gezondheidszorg op elkaar af. De door het Steunpunt WVG ontwikkelde richtlijnen met betrekking tot dit thema zijn daarbij richtinggevend. Er wordt een driejarig traject van praktijkondersteuning en intervisie opgestart, waarbij wordt ingespeeld en verder gebouwd op reeds bestaande dynamieken van uitwisseling tussen voorzieningen. Zorggebruikers worden in dit proces betrokken. Voor de geestelijke gezondheidszorg realiseren we een kwaliteitstafel om te komen tot gedragen (operationele) afspraken over het omgaan met vrijheidsbeperkende maatregelen. We doen dat in samenspraak met zorggebruikers, voorzieningen en personeel. Wat betreft de jeugdhulp en de zorg aan kinderen en jongeren met een handicap vertalen we de aanbevelingen uit de richtlijn ook juridisch in het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend. Deze acties zijn gelinkt aan het JKP.

Het komende jaar gaan 133 lokale besturen, welzijns- en zorgorganisaties en zorgraden van eerstelijnszones samen met de partners van hun lokale netwerk verder aan de slag om van hun buurt een zorgzame buurt te maken. De projecten, gespreid over Vlaanderen en Brussel, zetten in op de opbouw van sociaal weefsel, solidariteit en zorgzaam samenleven. We leggen er de link tussen de informele en formele zorg. We ondersteunen de projecten via een financiële impuls én via vormingen en coaching door een consortium van universiteiten, hogescholen en middenveldorganisaties, gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting. We zetten het komende jaar verder in op het delen van kennis en goede praktijken. We doen dit via onze website, nieuwsbrieven, storytelling in interviews en filmpjes en via provinciale (en Brusselse) inspiratiedagen voor het werkveld in het voorjaar van 2023. De onderzoekers van het Steunpunt WVG werken verder aan een toolbox voor startende zorgzame buurten. We bekijken samen met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van welke landen wij kunnen leren en op welke internationale fora we de praktijk, het onderzoek en het beleid zorgzame buurten van de Vlaamse overheid kunnen delen. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Zorgzame Buurten – Versterken van buurtgerichte lokale initiatieven, VV144). Deze actie is gelinkt aan het JKP.

Meer dan ooit is er het besef van de impact van de klimaatproblematiek en een gezonde leefomgeving op de fysieke en mentale gezondheid. We zetten dan ook - we verwezen er al naar- onze schouders onder het participatief Green Deal project binnen de zorg- en welzijnssector. De Green Deal Duurzame Zorg houdt een vrijwillige overeenkomst in tussen (privé)partners en de Vlaamse overheid, met als hoofddoelstelling om de verduurzaming van de sector te versnellen door gezamenlijk acties te ondernemen. De Green Deal die we in 2023 willen uitrollen is een raamwerk van doelstellingen met voorbeeldacties, die inspireren om er mee aan de slag te gaan en een engagement op te nemen. Intekenen op de Green Deal houdt een inspanningsverbintenis in, m.a.w. een engagement om zich gedurende de looptijd van de Green Deal in te zetten voor de zelfgekozen acties. Ter ondersteuning van de deelnemers wordt een lerend netwerk opgezet, om zo kennis, tips en praktijkervaring te delen en samenwerkingen te bevorderen. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data

We nemen in 2023 een beslissing omtrent de toekomst van het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg (VASGAZ) en stemmen de werking daar op af. De toelage voor VASGAZ wordt aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BY-IS.

Recent konden we een vernieuwde toepassing van de sociale kaart in gebruik nemen. Vooraleer we investeren in een ruime bekendmaking, maken we met de zorgaanbieders en de zorgverstrekkers die momenteel in de kaart staan, afspraken over het actualiseren van hun gegevens. Voor de verdere uitbreiding van de sociale kaart, die gebeurt met relancemiddelen (VV120: Verbeteren van de sociale kaart), bereiden we een voorstel aan de Vlaamse Regering voor.

In 2023 wordt in samenwerking met de lokale besturen en de federale overheid een vernieuwde rechtenverkenner met accurate informatie digitaal ter beschikking gesteld. Door hergebruik te maken van informatie en deze als een authentieke bron te ontsluiten, wordt de werklust voor de lokale besturen beperkt. We leggen aansluitend de verantwoordelijkheden van alle partijen formeel vast. Eind 2023 kan de vernieuwde toepassing operationeel zijn. Dit project wordt gerealiseerd met relancemiddelen (VV119: Ontwikkelen rechtenverkenner 2.0 met een meer gebruiksvriendelijke tool in sterke samenwerking met de lokale besturen). Dit project kadert ook in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024.

OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care

De evoluties op het vlak van digitalisering en innovatie zijn veelvuldig. Deze beleids- en begrotingstoelichting illustreert dat in verschillende hoofdstukken. Dat gegeven noopt tot een herijking van het Flanders' Care-programma. We blijven uiteraard inzetten op het informeren over, sensibiliseren rond en faciliteren van de implementatie van mogelijkheden die innovatie inhoudt voor de zorgsectoren. Daarnaast koppelen we onze inspanningen aan de ontwikkeling van de speerpuntcluster Health (Medvia), die richting geeft aan de samenwerking op het vlak van gezondheid tussen wetenschap, industrie en werkveld. Ook in 2023 ondersteunen we De Dag en de Week van de Zorg met als doel de zorg- en welzijnssector op een positieve manier op de kaart te zetten. Innovatie opvolgen impliceert ook internationaal actief zijn. We nemen daartoe deel aan beurzen voor zorginnovatie en participeren aan Europese netwerken zoals ECHAlliance. De beleidsuitgaven voor Flanders' Care worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We blijven inzetten op het stimuleren, afstemmen en coördineren van initiatieven op het vlak van online en blended hulp. We willen daarmee de drempels wegwerken die beleidsactoren, het werkveld, cliënten en burgers, ontwikkelaars en kennisinstellingen ervaren in hun streven naar een duurzaam en kwaliteitsvol aanbod op dat vlak. Onze oproep Incentives onlinehulp voor welzijn en gezondheid leidt in 2023 opnieuw tot een aantal vernieuwende projecten die we als goede praktijken intersectoraal delen. Daarnaast coördineren we het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' met als doel het realiseren van een kwalitatief en duurzaam ondersteuningsaanbod voor onze voorzieningen op het vlak van online en blended hulp. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. Voor het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' worden de uitgaven voor deze actie aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht.

OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.

Het steunpunt Mens en Samenleving of kortweg SAM blijft ons eerste aanspreekpunt voor gerichte praktijkondersteuning voor organisaties en sociale professionals in jeugdhulp, personen met een beperking, welzijnswerk en schuldbemiddeling. De beleidsuitgaven voor het steunpunt worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

De laatste jaren zien we een groeiende nood aan betere en een meer efficiënt georganiseerde en afgestemde diagnostiek in ons beleidsdomein. We bekijken hoe we de conclusies van het 'Implementatieonderzoek naar een systeemmodel voor de organisatie van diagnostiek voor kinderen en jongeren in Vlaanderen' (Cloet, e.a., VUB, februari 2022) naar de praktijk kunnen vertalen (zie ook beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp, OD 2.3). De werking van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) bestendigen we. De beleidsuitgaven voor het KCD worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor wat betreft de basissubsidie en op begrotingsartikel GM0-AGHF2YA-WT voor wat betreft de opdrachten in verband met VSB.

Beleid wetenschappelijk onderbouwen is en blijft cruciaal om de juiste beleidskeuzes te kunnen maken. We doen daarvoor ook de komende jaren een beroep op het Steunpunt WVG, erkend voor de periode 2021-2026. Via een ruim consortium met een uitgebreide expertise voert het Steunpunt WVG zowel langlopend onderzoek uit als onderzoek dat inspeelt op recente trends en acute vragen. De jaarlijkse basisfinanciering voor het Steunpunt WVG wordt aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

De Vlaamse Raad WVG is het advies- en akkoordenorgaan om de sociale partners structureel te betrekken bij het Vlaamse beleid inzake Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze raad trad in werking in 2019. We evalueren nu de werking ervan, zoals bepaald in het decreet. We doen dat in overleg met de SERV, waar de Raad is ingebed. De toelage aan de Vlaamse Raad WVG wordt aangerekend op begrotingsartikel SA0-1SAA2ZY-IS.

OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen

We volgen het EU-beleid proactief en nauwgezet op. We hebben daarbij aandacht voor de nieuwe Europese Zorgstrategie en voor het voorstel voor Verordening betreffende een Europese Ruimte voor Gezondheidsgegevens (European Health Data Space). We zorgen voor tijdige omzetting van richtlijnen en volgen eventuele inbreukdossiers op. Daarnaast ligt de focus op de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie (EU) in 2024. WVG zal de rol van assessor opnemen tijdens de Raad Volksgezondheid en zal tevens verschillende conferenties (mee) organiseren.

Op het bilaterale vlak continueren we onze goede samenwerkingen met verschillende partners, waaronder Nederland, Noordrijn-Westfalen, Taiwan en Chili. Tevens bekijken we proactief welke nieuwe bilaterale relaties opportuniteiten inhouden op grond van ons beleid.

Op het multilaterale vlak zorgen we ervoor dat wij aan onze rapporteringsverplichtingen voldoen.

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.7: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren

Voor deze doelstelling sluiten we aan bij het nieuwe opvolgings- en verantwoordingskader voor subsidies dat recent VO-breed is gerealiseerd. Die aanpak impliceert consistentie, zeker voor voorzieningen die integraal werken en tegelijkertijd gevat worden door de regelgeving van meer dan één agentschap, zelfs meer dan één beleidsdomein. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	6.445	1.310	7.755	6.774	1.353	8.127
Toelagen (interne stromen (IS))	25	0	25	25	0	25
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.470	1.310	7.780	6.799	1.353	8.152
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De budgetevolutie is vooral toe te schrijven aan de overdracht van middelen voor IT-uitgaven met een externe finaliteit, voor Integrale Jeugdhulp, de Vlaamse Ouderenraad en voor de subsidiëring van een aantal organisaties in uitvoering van de maatregelen van VIA-5 en VIA-6.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Ontvangsten***GB0-9GCFABA-OW – BELEIDSONTWIKKELING EN –ONDERSTEUNING****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Uitzonderlijk heeft het beleidsdomein ontvangsten die niet elders kunnen aangerekend worden. Het betreft diverse, uitzonderlijke of eenmalige ontvangsten. Dit artikel moet toelaten om in voorkomend geval deze uitgaven aan te rekenen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Gelet op het uitzonderlijke karakter van de uitgaven aangerekend op dit artikel, kan geen raming worden gemaakt van de mogelijks te verwachten ontvangsten. Er wordt dan ook 0 keuro voorzien.

GB0-9GCFBBA-OW – BELEIDSONTWIKKELING EN –ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor enerzijds de ontvangst van middelen i.v.m. wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen en anderzijds ontvangsten i.v.m. de aanmaak en de verspreiding van publicaties.

Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GCF4BA-WT van de uitgavenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden voor 2023 geen ontvangsten geraamd.

Uitgaven

GB0-1GCF2BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de ondersteuning en de ontwikkeling van het beleid. Dit gebeurt vooreerst door middel van communicatie over het gevoerde beleid ten aanzien van de welzijns- en gezondheidssector, via diverse kanalen. Verder worden de Technische Commissie Brandveiligheid en de Adviserende Beroepscommissie van het beleidsdomein ondersteund. Op dit artikel staan ook IT-middelen met een externe finaliteit. Er gaan subsidies naar de Vlaamse Ouderenraad, het Centrum voor Diagnostiek en SAM, Steunpunt Mens en Samenleving (SAM).

Met deze middelen gebeurt ook de opvolging van en de participatie aan het internationale en Europese beleid. Het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is een andere bestemming van de middelen met daarbij de subsidie aan het Steunpunt WVG. Ten slotte zijn er de subsidies van innoverende projecten in het kader van Flanders' Care, subsidies in het kader van autisme en de subsidiëring van projecten online hulpverlening.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	6.445	6.774
<i>Index</i>	369	369
<i>Compensaties</i>	941	984
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	7.755	8.127
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GCF2EA-WT	192	192	Verhoging subsidie Vlaamse Ouderenraad.
Van GB0-1GAF2ZZ-WT	582	582	Overdracht middelen voor IT-uitgaven met externe finaliteit (gericht naar burger of voorzieningen) naar beleidsartikel.

Van GB0-1GEF2MA-WT	58	101	Overdracht kredieten van Integrale Jeugdhulp.
Van GB0-1GAF2FA-PR	30	30	VIA-5-middelen voor SAM vzw.
Van CB0-1CBG2AI-PR	79	79	VIA-6-middelen voor SAM vzw.
TOTAAL	938	981	

GB0-1GCF4BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN –ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen. Er zijn momenteel geen onderzoeksprojecten lopende noch gepland zodat geen nieuwe uitgaven worden voorzien.

In voorkomend geval worden deze uitgaven gefinancierd met de ontvangsten aangerekend op artikel GB0-9GCFTBA-OW van de middelenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Er worden voor 2023 geen uitgaven geraamd.

GB0-1GCF2BY-IS – EVA VASGAZ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het EVA VASGAZ. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het EVA VASGAZ.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	25	25
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	25	25
Aanwending VAK-ruiter		

1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)

Omschrijving

Het agentschap heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgverzekering.

VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid. Het agentschap heeft geen eigen personeel. De diensten worden door het personeel van het beleidsdomein WVG geleverd.

Ontvangsten

Het agentschap beschikt over een toelage van 25 keuro.

Uitgaven

Het agentschap beschikt via een toelage over een budget van 25 keuro voor uitgaven in verband met de werking van het agentschap en de raad van bestuur. Het betreft kosten zoals verzekering bestuurdersaansprakelijkheid, verzendingskosten, catering, verplaatsingskosten, presentiegelden...

2. ISE Welzijnswerk

Hier worden de middelen voor het beleid rond welzijnswerk opgenomen. Welzijnswerk is een brede term die het beleid omvat dat zich richt tot alle zorgvragers met een brede welzijnsvraag. Concreet gaat het om het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid. Ook de uitvoering van het decreet van 5 oktober 2017 houdende de werk- en zorgtrajecten maakt deel uit van het welzijnswerk. Dat geldt ook voor het vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten

Het actieplan Sterk Sociaal Werk heeft een looptijd van 2020 tot en met 2024. Ook in 2023 maken we er verder werk van. Het Vlaams Platform concretiseert alvast de klemtonen voor de komende twee jaar. De krapte op de arbeidsmarkt, de uitdagingen op het vlak van klimaat en duurzaamheid en de hybridisering van het sociaal werk komen in elk geval op de agenda. Ook lopende acties, zoals het politiserend werken en sociaal werk op de eerste lijn, worden niet losgelaten.

De regionale platformen gaan verder aan de slag met de praktijkwerkers in hun regio. Zij zetten in op het creëren van verbinding en ontmoeting tussen sociaal werkers. Deskundigheidsbevordering en praktijkuitwisseling zijn daarbij de doelstellingen. Concreet gaat het onder meer om webinars en praktijksafari's. De Social Work Day in maart wordt een ankerpunt daarvoor. Daarnaast bereiden we in het kader van het EU-voorzitterschap (in de eerste helft van 2024) de Europese conferentie Sociaal werk van 2024 voor.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD we versterken het sociaal werk in haar basisopdrachten' worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT.

OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder

We blijven verder inzetten op het versterken van de eigen krachten en mogelijkheden van de burger en zijn omgeving, onder meer via de subsidiëring van LUS vzw, BurgersAanZet, het Platform Zelfzorg Oost-Vlaanderen en Trefpunt Zelfhulp. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT.

We investeren in het vrijwilligerswerk, onder meer via de verdere subsidiëring van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en van de meer dan 150 organisaties die erkend zijn als organisatie voor autonoom vrijwilligerswerk. We blijven ook actief participeren aan het Vlaams Gecoördineerd Vrijwilligersbeleid, gecoördineerd door de minister bevoegd voor Cultuur. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EB/WT.

OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren

We hebben de samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) onder regie van het lokaal bestuur uitgebreid naar gans Vlaanderen en Brussel met als doelstelling de toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening te

verhogen en de onderbescherming gericht aan te pakken. De beleidsuitgaven voor het GBO worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT.

Ook de pilootprojecten voor specifieke doelgroepen blijven we van nabij opvolgen zodat we de resultaten ervan structureel kunnen inbedden. Het gaat onder andere om GBO voor jongeren met een handicapspecifieke nood of met leer- en opvoedingsproblemen. De GBO-projecten voor personen met een advies welzijn (vroeger 'niet toeleidbaar naar de arbeidsmarkt') rollen we met de collega-minister bevoegd voor Werk en Sociale Economie in Vlaanderen structureel uit in uitvoering van het nieuwe decreet over de werk- en zorgtrajecten. Nabestaanden van overleden personen zijn een bijkomende specifieke doelgroep. Na een overlijden komen er immers heel wat zaken af op de overlevende partner. Niet enkel is er het eigen rouwproces, en soms de zorg voor de kinderen, maar zowel financieel als administratief moeten er allerlei zaken zeer snel geregeld te worden. Het GBO kan hier de nodige ondersteuning bieden. Deze projecten lopen tot 28/02/2025.

In 2023 gaan we, in overleg met de kernpartners van het GBO, aan de slag met de resultaten en aanbevelingen uit het onderzoek 'Gegevensverwerking in het kader van het samenwerkingsverband Geïntegreerd Breed Onthaal' dat het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin uitvoert. En we gaan na hoe we de resultaten uit het evaluatie-onderzoek van de samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal beleidsmatig vertalen en kunnen laten doorwerken op het terrein.

Daarnaast blijven we de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en SAM vzw subsidiëren voor de ondersteuning van de GBO-samenwerkingsverbanden. Zij werken samen met de CAW Groep en de Diensten Maatschappelijk Werk van de Ziekenfondsen (DMW) een ondersteuningspakket uit met webinars, interactieve inspiratiesessies en de mogelijkheid tot individuele procesbegeleiding. In het kader van het lokaal sociaal beleid sluiten we ook een overeenkomst met de VVSG voor de ondersteuning van lokale besturen, onder meer wat hun regierol aangaat. Met Vlaamse Veerkracht-middelen biedt de VVSG individuele begeleiding aan op maat van lokale besturen via Service Design-trajecten. SAM vzw heeft met die middelen leermodules uitgewerkt die de competenties van de (basis)medewerkers kunnen versterken. Daarnaast is een online community uitgebouwd. Ook in 2023 zullen we via deze tool de ondersteuning aan het werkveld opvolgen en bij ervaren knelpunten tijdig bijsturen.

Met het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' investeren we ook extra in de uitbouw van de GBO-samenwerkingsverbanden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; deze projecten 'welzijn op school' richten zich in eerste instantie op drie Brusselse lokale besturen, namelijk Jette, Koekelberg en Anderlecht. De beleidsuitgaven voor de acties vanuit het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' in het kader van geïntegreerd breed onthaal (actie 149) worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT.

Wat het lokaal sociaal beleid in Brussel betreft, volgen we het convenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) verder op. Als focus geldt daarbij het verhogen van de afstemming van de lokale sociale hulp- en dienstverlening op de lokale behoeften, het verhogen van de toegankelijkheid ervan en het aanpakken van onderbescherming. Het meerjarenplan van de VGC heeft een werkingsperiode van 5 jaar, en loopt tot eind 2025.

We volgen in 2023 ook de tijdelijke versterking van de samenwerkingsverbanden GBO op naar aanleiding van de problematiek van mensen op de vlucht uit Oekraïne. Om deze extra opdracht mogelijk te maken, is aan de bestaande samenwerkingsverbanden GBO - met uitbreiding van de VGC en de eerstelijnszone Houtland en Polder waar nog geen samenwerkingsverband GBO actief was - een

extra eenmalige subsidie verleend. Deze subsidie loopt tot en met 13 maart 2023. De beleidsuitgaven voor deze actie worden overgedragen vanuit de provisie 'noodfonds Oekraïne 2022'.

De beleidsuitgaven voor voormelde acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT. Bovenstaande acties zijn gerelateerd aan het VAPA en het JKP.

OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk

Door nieuwe regelgeving die in 2023 in voege treedt zullen CAW de lokale besturen betrekken bij de opmaak van hun beleidsplannen, welke zich ook in belangrijke mate enten op de lokale beleidsplannen. Tegelijkertijd laten we de CAW toe hun aanbod op een bovenlokaal niveau effectief en efficiënt te realiseren. In elk geval zullen lokale besturen vanaf 2023 ook de mogelijkheid krijgen om de onthaalfunctie van de CAW en bijhorende financiering/VTE over te nemen.

De impact van de energiecrisis op het gezinsbudget is groot. Dit leidt ook tot armoedeproblemen en gerelateerde welzijnsproblemen. Er wordt bij de CAW's een verhoogde vraag verwacht van mensen met zorgen rond hun financiën, die ook wegen op het mentaal welzijn, en die in veel gevallen bovenop andere problemen komen. Ook mensen die tot hiertoe geen vragen hadden, maar zich omwille van de sterke prijsinflatie zorgen maken, moeten we snel kunnen opvangen zodat ze een aanspreekpunt hebben om mee te zoeken naar oplossingen en zo erger te voorkomen. Daarom investeren we, complementair aan de versterking van de OCMW's door de minister van binnenlands bestuur, extra in de CAW's en de samenwerkingsverbanden voor schuldbemiddeling in Vlaanderen. Op die manier kunnen we meer mensen ondersteunen en begeleiden in deze moeilijke tijden.

De samenwerking tussen het Vlaams Apothekers Netwerk, de CAW's en de lokale besturen verduurzamen we. We doen dat om hen te versterken in het detecteren, bespreekbaar stellen en doorverwijzen naar hulp bij psychosociale noden van burgers – en in het bijzonder de problematiek van familiaal geweld. De beleidsuitgaven voor dit project worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT.

Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

Om op een doeltreffende wijze misdrijven te voorkomen, zetten we verder in op de begeleiding en behandeling van daders, en dragen we actief bij aan het Vlaams Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden en Geïnterneerden. Zo onderzoeken we nieuwe samenwerkingsmodellen en instrumenten om de effectiviteit van de onthaalpraktijken in de gevangenissen te verbeteren. We ontwikkelen een handelingskader voor de CAW's dat ze kunnen gebruiken om te komen tot herstel van relaties tussen gedetineerden en hun sociale netwerk en het inzetten van dit netwerk bij re-integratie. We werken ook aan de verdere implementatie van individuele hulp- en dienstverleningsplannen voor gedetineerden. We stemmen daarbij maximaal af op het federale detentieplan. Voor bovenstaande acties worden geen specifieke budgetten aangewend.

Bestrijding van Seksueel Geweld

Op basis van de resultaten en aanbevelingen van het onderzoek 'Evaluatie van het bestaande hulpverleningslandschap inzake hulp- en dienstverlening aan plegers en potentiële plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag' gaan we na hoe we de begeleiding en behandeling van seksuele daders, evenals de preventieve aanpak van seksueel geweld, kunnen verbeteren.

We blijven de lotgenotenverenigingen van slachtoffers van seksueel geweld ondersteunen. Ook de werking van Stop It Now! blijft verzekerd. Dat geldt ook voor het aanbod van 'Nu Praat ik Erover' en 1712.

We zetten ook in op de preventie en sensibilisering omtrent de problematiek van vrouwelijke genitale verminking en geven hiervoor een extra financiële ondersteuning aan GAMS vzw.

Samen met de federale minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid en de Vlaamse minister van Justitie willen we komen tot een geactualiseerd Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap over de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

De afgelopen maanden werden we geconfronteerd met een aanzienlijk groter aantal slachtoffers van mensenhandel. Om deze slachtoffers zorg op maat te kunnen bieden, willen we samen met de lokale besturen en de federale overheid nagaan hoe we - elk vanuit onze kerntaken en bevoegdheden - kunnen komen tot duurzame samenwerkingsafspraken over de opvang en begeleiding van deze slachtoffers. Daarnaast versterken we het begeleidingsaanbod van CAW Antwerpen en vzw Payoke tijdelijk om tegemoet te komen aan de actuele noden.

De beleidsuitgaven voor deze projecten worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT. Bovenstaande acties zijn gelinkt aan het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

SD 2: Innovatie

OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven

We zetten blijvend in op online- en telefonische hulpverlening. We stimuleren, zoals al aangegeven, kwaliteitsbevordering en het organisatorisch inbedden van een blended care-werking.

SD 3: All policies

OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig

Het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten is vernieuwd in 2022. We rollen de uitvoering van het hernieuwde decreet nu gefaseerd uit. De regelgeving voor de onthaaltrajecten en de activeringstrajecten treedt eerst in werking, op 1 juli 2023. We hebben daarvoor de subsidieoproep voor het mandateren van de samenwerkingsverbanden Zorg al gelanceerd. VDAB heeft ook de overheidsopdracht voor het mandateren van de netwerkcoördinatoren en het netwerk van dienstverleners opengesteld. In het voorjaar van 2023 volgt de evaluatie van de kandidaturen en de toekenning van de mandaten zodat personen vanaf 1 juli 2023 effectief toegeleid kunnen worden naar de nieuwe structuren met een casemanagementteam en een netwerkcoördinator. Voor arbeidsmatige activiteiten, zowel in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid als in de sociale economie, treedt de regelgeving in werking vanaf 1 januari 2024.

De beleidsuitgaven voor deze acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0/1GC-F-2-EA/WT. Bovenstaande actie is gerelateerd aan het VAPA.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	122.776	23.708	146.484	122.776	23.708	146.484
Toelagen (interne stromen (IS))	1.748	237	1.985	1.748	237	1.985
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	124.524	23.945	148.469	124.524	23.945	148.469
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De budgetevolutie is voornamelijk toe te schrijven aan de overdracht van middelen voor het realiseren van een preventief, laagdrempelig en integraal hulpverleningsaanbod voor mensen die ten gevolge van de energiecrisis in de problemen (dreigen te) geraken, voor de subsidiëring van een aantal organisaties in uitvoering van de maatregelen van VIA-5 en VIA-6 en voor het groeipad voor de uitvoering van het Werk-zorgdecreet.

2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Ontvangsten***GB0-9GCFAEA-OW – WELZIJNSWERK****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze ontvangsten komen uit terugvorderingen van subsidies in het kader van welzijnswerk. Terugvorderingen doen zich voor als een subsidie niet of onvoldoende inhoudelijk of financieel wordt verantwoord.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2022	120	0	0
Bijstelling BO 2023	100	0	0
BO 2023	220	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt verhoogd met 100 keuro om het aan te passen aan de uitvoering tijdens het vorige jaar.

*Uitgaven***GB0-1GCF2EA-WT – WELZIJNSWERK****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel zijn de subsidies opgenomen voor de centra voor algemeen welzijnswerk, de centra voor teleonthaal en de samenwerkingsverbanden voor schuldhelpverlening. Daarnaast zijn hier de kredieten opgenomen voor de uitvoering van het werk- en zorgdecreet en voor het geïntegreerd breed onthaal. Verder zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan welzijnsorganisaties. Ten slotte zijn er middelen voor projectsubsidies.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	120.783	120.783
<i>Index</i>	12.436	12.436
<i>Compensaties</i>	8.262	8.262
<i>Andere bijstellingen</i>	3.000	3.000
BO 2023	144.481	144.481
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van JB0-1JDB2CE-WT	10	10	Middelen voor de werkszorgtrajecten.
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-192	-192	Verhoging subsidie Vlaamse Ouderenraad.
Van GB0-1GAF2FA-PR	20	20	VIA-5-middelen voor Moderator.
Van CB0-1CBG2AI-PR	8.424	8.424	VIA-6-middelen voor CAW, Teleonthaal en Moderator.
TOTAAL	8.262	8.262	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling energiecrisis	3.000	3.000	Middelen voor het realiseren van een preventief, laagdrempelig en integraal hulpverleningsaanbod voor mensen die ten gevolge van de energiecrisis in de problemen (dreigen te) geraken.
TOTAAL	3.000	3.000	

GB0-1GCF2EB-WT – VRIJWILLIGERSWERK**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel dienen voor de subsidiëring van organisaties voor vrijwilligerswerk.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.993	1.993
<i>Index</i>	10	10
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	2.003	2.003
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie

Er zijn geen compensaties of andere bijstellingen, het budget wijzigt enkel ten gevolge van bijkomende indexmiddelen.

GB0-1GCF2EY-IS – VDAB**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze middelen dienen voor de subsidiëring van de Casemanagers Werk door de VDAB en worden elk jaar via een toelage toegekend aan de VDAB.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.748	1.748
<i>Index</i>	153	153
<i>Compensaties</i>	84	84
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	1.985	1.985
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van JB0 1JDB2CE WT	84	84	Middelen voor de werkzorgtrajecten.
TOTAAL	84	84	

3. ISE Vlaams intersectoraal akkoord

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord). In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken rond de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden, de verbetering van de kwaliteit van het werken en de uitbreiding van het aanbod.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit

Het in 2021 gesloten VIA6-akkoord tussen de sociale partners en de Vlaamse Regering loopt tot en met 31 december 2025. De uitvoering van de afgesproken maatregelen gebeurt gefaseerd. In 2023 ligt de focus op het verder uitrollen van een nieuw functieclassificatiesysteem met bijhorend loonhuis (IF.IC), op maatregelen voor de verbetering van de kwaliteit van het werken, het aantrekken van extra personeel (in, -zij- en doorstroom) en op de uitbreiding van het aanbod. We continueren het gestructureerd monitoren van de uitvoering van de gemaakte afspraken.

Op het begrotingsartikel CB0-1CBG2AI-PR worden de kredieten voor de uitvoering van VIA6 samengebracht. Vanuit deze provisie worden de kredieten jaarlijks herverdeeld naar de verschillende begrotingsartikels in de verschillende beleidsdomeinen die bij de uitvoering van VIA6 betrokken zijn.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB (exclusief programma B)

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisie (PR))	47.538	72.565	120.103	47.538	72.565	120.103
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	47.538	72.565	120.103	47.538	72.565	120.103
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie

De evolutie van het krediet is toe te schrijven aan de overdracht van middelen voor de subsidiëring van een aantal organisaties in uitvoering van de maatregelen van VIA-5 en VIA-6.

3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Uitgaven***GB0-1GCF2FA-WT – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel zijn kredieten opgenomen voor de gedeeltelijke uitvoering van VIA-4, VIA-5 en VIA-6. Het gaat om subsidies aan Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector. Daarnaast zijn er subsidies aan de Gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de Lokale Besturen voor Vlaanderen en aan de VVSG voor de publieke sector. De betaling van de middelen voor VIA-4, VIA-5 en VIA-6 aan de personeelsleden, gefinancierd door de Sociale Maribel gebeurt door de sociale fondsen Sociale Maribel. Hiervoor worden subsidies toegekend. De middelen voor de tweede pensioenpijler ter uitvoering van VIA-4 en VIA-5 staan eveneens op dit artikel.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	47.538	47.538
<i>Index</i>	6.273	6.273
<i>Compensaties</i>	66.292	66.292
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	120.103	120.103
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GE0-1GDF2IA-WT	43	43	Bijdrage tweede pensioenpijler.
Van GB0-1GBF2FA-PR	28.196	28.196	VIA-5-middelen voor subsidies.
Van CB0-1CBG2AI-PR	38.053	38.053	VIA-6-middelen voor subsidies.
TOTAAL	66.292	66.292	

VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

1. ISE Algemeen gezondheidsbeleid

Dit structurelement omvat diverse uitgaven die bij geen of bij meerdere van de andere structurelementen van het beleidsveld Gezondheids- en Woonzorg aanleunen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

We besteden, zoals hiervoor al toegelicht, bijzondere aandacht aan de personeelsproblematiek en werken hiervoor nauw samen met de Vlaamse Zorgambassadeur. We zorgen voor de erkenning van de gezondheidszorgberoepen, bepalen en evalueren de procedurele normen voor het beoordelen van een aanvraag. Op deze manier garanderen we de instroom van kwaliteitsvol en competent personeel.

De Vlaamse Planningscommissie die de toegang tot de opleidingen arts en tandarts regelt, bepaalt, rekening houdend met het federale quotum, subquota met als doel aanbod te spreiden, de wachttijden voor de patiënten te verlagen en zo de kwaliteit van zorg te verhogen. Anderzijds moedigt ze de keuze voor knelpuntspecialisaties aan.

We zetten middelen van VIA6 -conform de tripartite-afspraken- in om de zorgsector aantrekkelijker te maken met focus op extra mensen en VTE. Daarnaast geven we uitvoering aan de acties zij-instroom. De concrete initiatieven in dit verband worden vermeld per sector.

Specifiek voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf voorzien we in tijdelijke maatregelen voor flexibelere personeelsinzet. Deze voorzieningen kunnen tijdelijk zelfstandig verpleegkundigen en zorgkundigen, verpleegkundigen in dienst bij een andere zorgorganisatie en interim zorgkundigen en verpleegkundigen inzetten. Na evaluatie en overleg met de sociale partners kunnen de maatregelen een permanent karakter krijgen. Ook voorzien we structureel de mogelijkheid om logistieke medewerkers in de zorg in te zetten als ondersteuning van het zorgpersoneel.

De beleidsuitgaven voor OD 1.1. worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken de beleids- en praktijkimpact

We maken verder werk van de ontwikkeling, validatie en implementatie van de kwaliteitsindicatoren binnen de verschillende sectoren (algemene ziekenhuizen, eerste lijn, geestelijke gezondheid en woonzorg). Dit doen we in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg (VIKZ). De beleidsuitgaven voor het VIKZ worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT.

SD 2: All policies

OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst

Het samengaan van het departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid heeft een impact op de werking en samenstelling van de huidige advies- en overlegorganen zoals het raadgevend comité Zorg en Gezondheid en VSB. We bekijken in het licht van het transitietraject hoe we de belanghebbenden op een efficiënte en effectieve manier kunnen consulteren en betrekken. Hiervoor worden geen budgetten aangewend.

OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's

In het kader van 'crisis preparedness' kijken we naar de lessen die andere landen en regio's uit de pandemie trekken. Ook klimaatwijziging, digitale transformatie, 'one health' aanpak en nieuwe en oude infectieziekten zijn thema's die op de internationale agenda staan en die we van nabij opvolgen, ook om voldoende op de hoogte te zijn van nieuwe evoluties en ontwikkelingen in vaak complexe materies.

We zetten Vlaanderen als regio op de internationale kaart. Eind 2022 is Vlaanderen gastheer voor de algemene vergadering van het Regions for Health Network van de Wereldgezondheidsorganisatie dat dit jaar 30 jaar bestaat. Voorafgaand aan deze vergadering organiseren het Regions for Health Network en het European Regional and Local Health Network (EUREGHA), waarin Vlaanderen ook actief participeert, een gezamenlijke conferentie. In mei 2023 organiseren we de jaarlijkse International Conference on Integrated Care (ICIC) in Antwerpen waarbij Vlaanderen gastheer is.

De beleidsuitgaven voor internationale activiteiten en lidmaatschappen worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens

We blijven samenwerken met de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB). De academie ondersteunt het beleid verder met de organisatie van verschillende symposia en adviseert gericht over de volksgezondheid, de uitoefening van de geneeskunde, opleiding en vorming en onderzoek. Deze beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

In het tweede werkjaar van het steunpunt WVG IV worden volgende onderzoeken uitgevoerd:

- gezondheidsschade milieugezondheidszorg;
- definiëren van doelgroepen preferentieel te bereiken kwetsbare gebruikers voor gezinszorg én aanvullende thuiszorg;
- vervolgonderzoek voor de evaluatie van het BELRAI revalidatie instrument in een representatief staal van de long term revalidatie in Vlaanderen - opleiding en test bij een representatief staal;
- uitwerking uitvoeringsbesluit over netwerken geestelijke gezondheid.

We verwijzen naar OD 3.2 voor initiatieven gericht op het onderbouwen van het beleid met goede gegevens.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid

We ontwikkelen stap voor stap een geïntegreerd digitaal zorg- en ondersteuningsplan. Dat moet ervoor zorgen dat digitale gegevensuitwisseling tussen zorgverleners onderling én met de zorgvrager verbeterd wordt. Op die manier willen we de persoon versterken en activeren en tevens het zorgteam goed voorbereiden op de specifieke, individuele zorgsituatie van de persoon. We maken voor de realisatie gebruik van Vitalink als achterliggend platform om de data te delen.

We hanteren daarbij internationale standaarden en maken werk van een toekomstgerichte architectuur, die toelaat om de verzamelde gegevens te hergebruiken voor population health & care management. Wat op zijn beurt beleidsevaluaties en het maken van beleidskeuzes kan ondersteunen. Daarnaast zal de informatie bruikbaar zijn voor wetenschappelijk onderzoek. We exploreren ook nieuwe mogelijkheden om gezondheidsinformatie uit diverse gegevensbronnen en netwerken te ontsluiten voor de burger en voor actoren in de zorg.

De expertise van IMEC vzw geeft richting aan onze aanpak. Ze bieden een interoperabiliteits- en validatielabo aan, geven ondersteuning bij de realisatie en het gebruik van Vitalink en ook bij het verder vorm geven van een beleid eGezondheid Vlaanderen. De samenwerking is geregeld via een addendum bij het convenant tussen het Vlaams Gewest en IMEC 2022-2026.

Om te evolueren naar actuele gegevensdeling tussen de overheid en Vlaamse zorgverleners investeren we in een selfservice portaal (eLoket of Burgerprofiel) en Customer Relationship Management systeem (CRM). Hiermee kunnen nieuwe zorgverleners in eerste instantie de status en voortgang van hun erkenning consulteren. In een latere fase kan er bijkomende gegevensdeling en rapportage tot stand komen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT. Daarnaast worden middelen uit het plan Vlaamse Veerkracht ingezet (Elektronisch Patiëntendossier - Geïntegreerd Zorg En Ondersteuningsplan, VV116).

OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid en een data-gedreven beleid

We zetten in op digitalisering van onze dienstverlening

Samen met Digitaal Vlaanderen (ADV) (relanceproject 'gemeente zonder gemeentehuis') en het Datanutsbedrijf zetten we in 2023 een 'proof of concept' op voor het digitaliseren van de aangifte van een overlijden. Dit kan zorgen voor een snellere, meer efficiënte en kwaliteitsvollere verwerking van de sterftecertificaten.

We gaan voor een datagedreven organisatie

Er zijn steeds meer data die we kunnen inzetten voor beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. Daarom blijven we verder investeren in het ontwikkelen, ontsluiten en beveiligen van het ZorgAtlas-dataplatform. Dit performante platform voedt het beleid met betrouwbare data en zet data om naar informatie en kennis, ook toegankelijk voor lokale besturen, universiteiten en zorg- en welzijnsactoren. Deze aanpak zal op termijn de basis versterken voor een 'population health and care management'. Via het verzamelen, analyseren en ontsluiten van gegevens en indicatoren willen we, vertrekkend vanuit het individu, tendensen aggregeren naar het niveau van subpopulaties die dan op hun beurt geëxtrapoleerd kunnen worden naar de totale populatie.

Daarnaast testen we een Vlaamse 'Health Data Space', gelinkt aan het ZorgAtlasdata-platform. Deze 'dataruimte' moet gezondheidsdata op een veilige

manier ontsluiten voor onderzoek, innovatie en beleid. We lijsten de ethische en privacy voorwaarden op voor een digitale 'health & care twin' en zetten scenario's op om via data-science en Artificiële Intelligentie (AI) snelle analyses uit te voeren en daar beleidsacties op te enten. We doen dat in afstemming met andere Vlaamse entiteiten (EWI, Vlaio, Digitaal Vlaanderen) en met de federale overheid.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT. Daarnaast worden middelen uit het plan Vlaamse Veerkracht ingezet (Elektronisch Patiëntendossier - Geïntegreerd Zorg En Ondersteuningsplan, VV116).

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	49.879	217.894	267.773	49.238	217.894	267.132
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	49.879	217.894	267.773	49.238	217.894	267.132
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie van het krediet is voornamelijk te wijten aan het toekennen van VIA-6-middelen. Hieronder wordt per begrotingsartikel het totaal van deze wijziging toegelicht.

1.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Ontvangsten

GE0-9GDF2IA-OW – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op deze basisallocatie worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies en toelagen die niet of onvoldoende verantwoord werden.

Kredietevolutie

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	1.500	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	1.500	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Deze ontvangsten blijven ongewijzigd ten opzicht van 2022.

*Uitgaven***GEO-1GDF2IA-WT – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat een aantal uitgaven die thema-overschrijdend zijn of die niet rechtstreeks aanleunen bij één van de andere structuurelementen of thema's.

Het gaat hierbij o.a. over bepaalde uitgaven voor communicatie, voor gegevensverzameling en gegevensdeling, voor datascience en AI-trajecten, voor de verdere uitbouw van het ZorgAtlas Platform, voor digitalisering en ICT(-projecten) m.b.t. ondersteuning gegevensdeling in de zorg (oa Vitalink en het interfederale actieplan eGezondheid), samenwerkingsakkoord met IMEC, voor wetenschappelijk en epidemiologisch onderzoek, voor de ondersteuning van advies- en overlegorganen (o.a. Raadgevend Comité Zorg en Gezondheid, Adviescommissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (kandidaat-) pleegzorgers, Commissie Zorgstrategie), voor de subsidiëring van het Vlaams Patiëntenplatform, voor de uitvoering van internationale samenwerkingsovereenkomsten en projecten (WHO, EU, regionale samenwerking), voor de uitvoering van sociale akkoorden (niet elders allocerbare subsidies van het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social Profitsector).

Daarnaast bevat dit artikel ook kredieten voor kosten die voortvloeien uit het beheer van het Paleis der Academiën en de voormalige Koninklijke Stellingen waar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België ondergebracht is en voor de werking van deze Academie.

Op dit artikel staan ook beperkte uitgaven waarvoor geen beroep kan gedaan worden op de apparaatskredieten van het artikel GEO-1GAF2ZZ-WT omdat deze klant gerelateerd zijn. Voorbeelden zijn uitgaven voor het uitbouwen van de platformen E-loket, CIRRO Vesta, vergaderkosten en ontvangstkosten commissies zorgberoepen, presentiegelden werkgroepen, uitgaven voor 1700-lijn en andere diverse uitgaven.

Tenslotte bevat dit artikel ook de opbrengsten van de Nationale Loterij.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact

OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst

OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's

OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens

OD. 2.4. We investeren in het wegwerken van sociale ongelijkheden

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid

OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid

OD. 3.3. We ontwikkelen de Zorgatlas 2.0 en stellen de informatie ter beschikking van partners en burgers

OD. 3.4. We gaan voor een data gedreven organisatie

OD. 3.5. We werken aan een blauwdruk voor population health management

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	49.879	49.238
<i>Index</i>	8.185	8.185
<i>Compensaties</i>	202.694	202.694
<i>Andere bijstellingen</i>	7.015	7.015
BO 2023	267.773	267.132
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GE0-1GDF2KA-WT	135	135	Center for evidence based medecine (CEBAM)
Van CB0-1CBG2AI-PR	202.769	202.769	VIA-6-middelen.
Naar GB0-1GCF2FA-WT	-43	-43	Bijdrage tweede pensioenpijler.
Naar GE0-1GDF2LA-WT	-54	-54	Terugdraai van de compensatie voor de uitgave in het kader van VIKZ.
Naar GE0-1GAF2ZZ-LO	-113	-113	Uitvoering van het personeelsplan (PEP) voor deel 2.
TOTAAL	202.694	202.694	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Recurrente relancemiddelen 10% voor digitale transformatie	3.000	3.000	Conform de afspraken worden 10% van de relancemiddelen ingezet voor recurrente uitgaven.
Budget uitbreiding VIA6 ouderenzorg	2.754	2.754	Meerkost IFIC voor uitbreiding in de ouderenzorg.
Warm Vlaanderen	1.261	1.261	Uitbreidingsmiddelen zorgbeleid.
TOTAAL	7.015	7.015	

1.2.2 Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB)

Conform de afspraken worden 10% van de relancemiddelen ingezet voor recurrente uitgaven.

Ontvangsten

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB) kent een totale ontvangst van 1.632 keuro. Deze ontvangsten zijn onderverdeeld in de volgende rubrieken.

Artikel GK0-9GDFAIA-OW (Ontvangsten werking en toelagen – algemeen gezondheidsbeleid – zorg- en gezondheidsbeleid algemeen) = 180 keuro.

Het betreft enerzijds inkomsten uit beleggingen ten belope van 15 keuro, anderzijds diverse ontvangsten ten belope van 165 keuro, zowel van

rechtspersonen als van natuurlijke personen, welke ontvangsten worden aangewend voor de toekenning van diverse prijzen.

Artikel GK0-9GDFAZZ-OP (Ontvangsten participaties) = 1.400 keuro.

Het betreft de mogelijke verkopen in het kader van het beheer van de beleggingsportefeuille van de KAGB.

Artikel GK0-9GDFAZZ-OR (Ontvangsten reserves) = 52 keuro.

Bewegingen in verband met het evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven gebeuren via het spijszigen van en de opnemingen uit reservefondsen.

Uitgaven

De KAGB kent een totale uitgave van 1.575 keuro VAK en 1.632 keuro VEK. Deze uitgaven zijn onderverdeeld in de volgende rubrieken.

Artikel GK0-1GDF2IA-WT (Werking en toelagen – algemeen gezondheidsbeleid – zorg- en gezondheidsbeleid algemeen) = 175 keuro VAK en 232 keuro VAK.

Het betreft onkosten verbonden aan het beheer van de beleggingsportefeuille en de uitgaven voor de prijzen, beurzen en kredieten welke door de KAGB worden toegekend, voor een totaalbedrag van 175 keuro VAK en 232 keuro VAK.

Artikel GK0-1GDD2ZZ-PA (Participaties) = 1.400 keuro VAK en VEK.

Het betreft de mogelijke aankopen in het kader van het beheer van de beleggingsportefeuille van de KAGB.

Artikel GK0-1GDD2ZZ-RE (Reserves) = 0 keuro.

Bewegingen in verband met het evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven gebeuren via het spijszigen van en de opnemingen uit reservefondsen.

2. ISE Preventie

Dit structurelement bevat de uitgaven voor het bevorderen en het beschermen van de gezondheid, het voorkomen en de vroegdetectie van (infectie)ziektes en aandoeningen en het voorkomen en zo nodig indijken van ziekte-uitbraken. De doelstelling is het realiseren van gezondheidswinst op bevolkingsniveau en het verkleinen van sociale ongelijkheden op het vlak van gezondheid. We streven naar een universeel, toegankelijk basisaanbod preventieve gezondheid voor alle burgers in Vlaanderen.

Het bevorderen van de gezondheid door een gezonde leefstijl heeft effect op veel risico's en ziekten. We zetten daarom in op versterkende factoren die bijdragen tot een gezondere leefstijl en gedragsverandering bij alle burgers. We werken daarnaast ook aan een gezonde leefomgeving. Beleidsacties die dit realiseren vinden grotendeels buiten de klassieke gezondheidszorg ("de huisarts", "de specialist", "het ziekenhuis") plaats, nl. op plaatsen waar mensen langdurig en gewoonlijk verblijven (werk, school,...). Soms volstaat dit alles niet om het risico op een ziekte te voorkomen en is het nodig het bewustzijn rond een probleem te verhogen (huidkanker, mentale gezondheid), te vaccineren of is het zinvol om voorstadia, risico's of ziekten op te sporen op een moment dat een behandeling erger kan voorkomen of schadebeperking aangewezen is (zoals onder andere bij diabetes, zeldzame ziekten en kanker).

Een onderbouwd preventief gezondheidsbeleid vertrekt van degelijke data over de gezondheid van de bevolking, met bijzondere aandacht voor groepen die in één of meer opzichten kwetsbaar zijn. De essentie van preventief gezondheidsbeleid is een populatiebenadering. Met behulp van diverse bronnen wordt op basis van gezondheidsindicatoren de (evolutie van de) gezondheidstoestand of gezondheidsgedrag van de Vlaamse bevolking in kaart gebracht.

2.1. Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: All policies

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

We blijven meewerken aan de Vlaamse voedselstrategie en streven daarbij naar een gezond en duurzaam eetpatroon, dat gepromoot wordt op basis van de gewijzigde voedingsdriehoek. Dit draagt ook bij aan de realisatie van de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'. Concreet engageren we ons in 2023 voor het mee uitwerken van een aantal voedingsdeals, die de focus leggen op gezonde keuzes en op duurzaam voedselgebruik. We werken aan gezonde voeding voor onze jeugd: wat brengt een kind mee in de brooddoos en hoe pakken we lege brooddozen aan?, welke gezonde en duurzame voeding wordt er aangeboden op scholen?, hoe faciliteren we een gezonde voedingsomgeving rond onze scholen en op andere locaties?, zijn vragen die daarbij centraal staan.

In Vlaanderen beschikken we over een uniek aanbod van preventieve gezondheidszorg naar kinderen en jongeren, via de consultatiebureaus van Kind en Gezin, en aansluitend via de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB).

Samen met andere beleidsdomeinen geven we het Vlaams actieplan seksueel geweld mee vorm. De preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag is een opdracht in de verschillende beheersovereenkomsten seksuele gezondheid die vanaf 2022 lopen. We versterken de partnerorganisatie seksuele gezondheid met een extra financiering zodat zij de preventie van seksueel grensoverschrijdend

gedrag nog beter kan opnemen en ook kan ondersteunen in andere beleidsdomeinen.

We geven mee vorm aan het beleid inzake tabak, alcohol, gokken en drugs. We nemen deel aan de interfederale werkgroepen daarover en de werkgroepen rond de hervorming van de Drugswet en de discussie rond gebruikersruimten.

In opdracht van de Interministeriële conferentie Volksgezondheid, werken we mee het HIV-plan uit en zetten we stappen om in het bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker de test voor het humaan papillomavirus (HPV) als primair screeningsinstrument te installeren.

We nemen de aanbevelingen van de onderzoekscommissie over PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) ter harte en zetten samen met onze collega's van het beleidsdomein Omgeving in op een Vlaams beleid inzake Zeer Zorgwekkende Stoffen, van preventie over interpretatie van resultaten tot handhaving. Concreet verlenen we medewerking in de beleidsdomeinoverschrijdende actieplannen PFAS, dioxines en dioxine-like PCB's (Polychloorbifenyyl) en hormoonverstorende stoffen of NAPED. We ondersteunen vanuit preventie en gezondheid de oprichting van de beleidsdomeinoverschrijdende kennishub 'Omgeving & Gezondheid'. Hierin geven we aandacht aan de verderzetting van het referentie Humane Biomonitoringsproject i.s.m. het Europese Biomonitoringsprogramma HBM4EU, en in afstemming met het EU partnership PARC (Partnership on Chemical Risk Assessment 2022-2028). Ook stappen we samen met de federale actoren en de andere gewesten en gemeenschappen in een nieuw – derde – meerjarig National Environmental Health Action Plan (NEHAP), waarin het aspect klimaat-gezondheid prominent aan bod komt.

We zetten verder in op een Gezonde Publieke Ruimte. Samen met het departement Omgeving vormen we een 'Vlaanderenbreed' team rond het thema 'Luwte-Oases'. In onze leefomgeving promoten we oases met weinig geluidsimpact, veel natuur, bewegingsmogelijkheden, weinig luchtverontreiniging, ...

Naar analogie met het succesvolle samenwerkingsplatform Gezonde Publieke Ruimte dat opgericht is en gehost wordt vanuit het gezondheidsbeleid, zetten we beleidsdomein-overschrijdend in op een nieuw platform binnenmilieu. Het thema ventilatie (met bijv. een duidelijk kwaliteitskader inzake ventilatie) heeft hierin onze prioritaire aandacht. We maken werk van een sterk kwaliteitskader inzake ventilatiebeleid dat na de woonzorgcentra ook op andere zorg- en welzijnssectoren kan toegepast worden. Er zal steeds een globale impactanalyse aan vooraf moeten gaan, om te zien of dit voor de sectoren haalbaar en werkbaar is.

In dit alles voorzien we ondersteuning van de lokale besturen via de werking van de medische milieukundigen van de Logo's. Specifiek in de milieugezondheidskundige aandachtsgebieden Hoboken (problematiek zware metalen) en Zwijndrecht (PFAS, chemische industrie en vervoersknooppunt autoverkeer) voorzien we ondersteuning door de medisch milieukundigen onder de vorm van doelgerichte wijkwerking.

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

SD 2: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid

De prioriteiten en klemtonen van het preventief gezondheidsbeleid worden grotendeels vastgelegd in gezondheidsdoelstellingen of actieplannen. De huidige gezondheidsdoelstellingen omvatten niet het hele preventief gezondheidsbeleid. Ook thema's of problemen die niet zijn opgenomen in een gezondheidsdoelstelling

krijgen beleidsmatig gepaste aandacht. We blijven ook waakzaam voor nieuwe evoluties zoals gezondheidsapp's of de opkomst van nieuwe ziektes.

OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving

De gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' vervangt de vroegere doelstellingen 'voeding en beweging' en 'tabak, alcohol en drugs'. We zetten acties die in dit kader zijn opgenomen verder en we richten ons naar de specifieke aanbevelingen uit de recente tussentijdse evaluatie van deze gezondheidsdoelstelling. Deze gezondheidsdoelstelling werd uitgebreid met de thema's geestelijke gezondheidsbevordering, val- en fractuurpreventie bij ouderen en mondgezondheid. Dit gaat gepaard met een meer duurzaam verankeren van een aantal lopende en nieuwe acties.

We blijven voldoende beweging stimuleren in samenspraak met de beleidsdomeinen Sport en Onderwijs en hebben hierbij aandacht voor de meest kwetsbaren. We investeren verder in methodieken die een gezond voedingspatroon promoten in scholen (bijv. Oog voor Lekker, Snack&Chill).

In samenwerking met Sport Vlaanderen breiden we de sport- en beweegscan uit naar een meer globale gezondheidsscan.

We wensen het project 'Bewegen op Verwijzing' tot eind 2025 te verlengen en gaan na hoe het Vlaams Instituut Voor de Eerste Lijn (VIVEL) de eerstelijnsactoren kan ondersteunen om hierin nog meer een activerende rol op te nemen.

Vanuit het preventief gezondheidsbeleid geven we extra aandacht aan het stijgend aantal diabeten, door gezondheidsbevordering in het algemeen, maar bijvoorbeeld ook door verdere uitrol van het gezondheidskompas waarbij de zelfzorg van burgers wordt aangemoedigd.

We zetten ons beleid ter preventie van tabak en middelengebruik verder.

In 2023 willen we onderzoeken hoe het beleid m.b.t. cocaïne duidelijker kan opgenomen worden in het alcohol- en drugsbeleid.

We actualiseren onze visie en de beleidsprioriteiten voor geestelijke gezondheidsbevordering, om zo meer resultaatgericht invulling te geven aan de gezondheidsdoelstelling.

Net als in veel andere landen stond de geestelijke gezondheid van veel jongeren en volwassenen in België tijdens de COVID-19-pandemie onder druk. Daarom willen we werkzame methodieken, zoals bijvoorbeeld 'Expeditie geluk?', optimaliseren en herhalen in 2023. Op een ludieke laagdrempelige manier worden leerlingen van het lager onderwijs in contact gebracht met aspecten die mentale veerkracht versterken.

We willen meer kwetsbare gezinnen toeleiden naar de tandarts.

We geven de opdracht aan de Partnerorganisatie Gezonde Mond om in samenwerking met onder meer Kind en Gezin en de Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg de implementatie van de methodiek 'Ieders Mond Gezond' te verruimen en te intensifiëren. Door de voorziene projectverlenging tot eind 2028, blijven de procesbegeleiders ter beschikking om de woonzorgcentra te ondersteunen in het voeren van een duurzaam en preventief beleid rond mondzorg, psychofarmaca, ondervoeding of val- en fractuurpreventie.

Eind 2023 verwachten we ook de resultaten van het pilootproject betreffende het opzetten van een voedingsbeleid ter preventie van ondervoeding in de thuiszorg.

We onderzoeken hoe we preventieve gehoorscreening (inclusief het opsporen van beginnende lawaaischade via de SPIN-test) in de CLB-context kunnen optimaliseren.

Daarnaast streven we naar een verdere implementatie van 'Gezond leven? Check het even!' bij leerlingen van het eerste leerjaar van de tweede graad secundair onderwijs en onderzoeken we de haalbaarheid van SPARK-36 bij kleuters. 'SPARK' staat voor 'Signaleren van Problemen en Analyseren van Risico bij (opvoeden en ontwikkeling van) Kinderen' en heeft als doel de zorgbehoeften van ouder(s) van het jonge kind in kaart te brengen om vroegsignalering van opvoed- en ontwikkelingsproblemen mogelijk te maken. Met beide methodieken zetten we in op zowel gezondheidsbevordering als vroegdetectie en dragen bij tot het voorkomen en eventueel opsporen van Adverse Childhood Events (ACE's) (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd Gezinsbeleid – OD 1.1).

Door een betere ontsluiting en digitalisering van het aanbod rond het thema seksuele gezondheid, bevorderen we de deskundigheid van intermediaire partners. Deze keuze zorgt er voor dat het aanbod seksuele gezondheid minder casuïstisch en meer populatiegericht vorm krijgt. Door de structurele samenwerking met organisaties als Aditi, het Instituut voor Tropische Geneeskunde, Violet en Zanzu.be wordt hierbij aandacht voor personen met een verhoogde kwetsbaarheid gegarandeerd.

Binnen het thema seksuele gezondheid ligt het belangrijkste accent op relationele en seksuele vorming. Daarnaast is de preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag een prioritair aandachtspunt. We zetten dan ook verder in op Grenswijs, het Vlaggensysteem voor kinderen en volwassenen, de kadermethodiek voor lokale besturen, enz. Ook de preventie van hiv en soa, met specifieke aandacht voor risicogroepen, staat op de agenda.

In 2023 voert Sensoa, in samenspraak met andere partners, een groot condomonderzoek, alsook een monitoronderzoek rond seksuele gezondheid. De resultaten van beide onderzoeken zullen de basis zijn voor mogelijke nieuwe beleidsinitiatieven.

Samen met een extern bureau gaan we na hoe de organisatie en werking van de 15 locoregionale gezondheidsoverleggen en -organisaties (Logo's) kan geoptimaliseerd worden.

Bedoeling hier is te komen tot een afstemming tussen de Logo-werking en de eerstelijnszones en referentieregio's. Ondertussen wordt de kadermethodiek 'gezonde gemeenten' geactualiseerd, zodat de Logo's de lokale besturen op een kwaliteitsvolle manier verder kunnen ondersteunen in het opzetten van een preventief gezondheidsbeleid.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT, behalve de uitgaven voor de partnerorganisatie VIVEL. Deze worden aangerekend op GE0-1GDF2KA-WT.

OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen

Het nieuwe Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2022 – 2030 vormt het kader voor de realisatie van de nieuwe gezondheidsdoelstelling 'suïcidepreventie' die stelt dat het aantal zelfdodingen in 2030 met 10% moet gedaald zijn ten opzichte van referentiejaar 2020.

We zetten hiervoor onder andere gericht in op het toepassen van het nieuwe instrument 'Leidraad Opvang en Evaluatie Suïcidaliteit' (LOES) in de spoeddiensten van de Vlaamse ziekenhuizen. We ontwikkelen een wetenschappelijke richtlijn en

e-learning voor hulpverleners om de detectie en behandeling van suïcidale gedachten en gedrag bij kinderen en jongeren te bevorderen. We starten ook met de ontwikkeling van een zelfhulp-app voor suïcidale jongeren.

In het kader van de preventiestrategie 'beperken van de toegang tot dodelijke middelen' ontwikkelen we een methodiek voor deskundigheidsbevordering van apothekers. We streven er naar dat zij patiënten ondersteunen bij hun medicatiebeheer, maar ook in staat zijn om potentieel suïcidale patiënten te identificeren en hierrond een eerste gesprek aan te gaan.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.2 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT, behalve de uitgaven voor de ontwikkeling van de wetenschappelijke richtlijnen en de e-learning voor hulpverleners, de zelfhulp-app voor suïcidale jongeren en de methodiek voor deskundigheidsbevordering van apothekers. Deze worden aangerekend op GE0-1GDF2LA-WT.

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

De acties binnen de gezondheidsdoelstelling 'bevolkingsonderzoeken naar kanker' worden verder gezet. We zoeken naar efficiënte methodieken om de nooit-deelnemers en ontrouwe deelnemers te sensibiliseren tot effectieve deelname. We gaan onder meer na of we conform de GDPR-regelgeving de nooit-deelnemers voor de drie bevolkingsonderzoeken naar kanker op een andere wijze rechtstreeks kunnen informeren. We continueren ook fysieke en digitale campagnes tijdens de piekmomenten van de drie bevolkingsonderzoeken naar kanker. Samen met het Centrum voor Kankeropsporing monitoren en evalueren we de community-projecten ondersteund door de Logo's in wijken of gemeenten met een lage participatiegraad aan deze bevolkingsonderzoeken. We breiden het bevolkingsonderzoek 'Aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen' verder uit met de opsporing van een aantal ziekten waaronder spinale spieratrofie. Samen met de werkgroep Bevolkingsonderzoek volgen en evalueren we de evidentie voor nieuwe screeningsprogramma's (zowel m.b.t. fysieke als mentale gezondheid). Daarbij worden kosten en baten op populatieniveau geëvalueerd.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten

OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid

In 2023 vernieuwen we een aantal overheidsopdrachten voor de aankoop van vaccins, met name voor het:

- vaccin tegen pneumokokken voor baby's;
- vaccin tegen mazelen, bof en rubella voor kinderen van één jaar en kinderen (4de of 5de leerjaar);
- vaccin tegen polio, difterie, kinkhoest en tetanus voor kinderen (1ste leerjaar);
- vaccin tegen meningokokken van serogroep C of gecombineerd tegen serogroepen A, C, W en Y voor kinderen van 1 jaar (afhankelijk van epidemiologische evolutie van serogroepen en budgettaire ruimte);
- apart vaccin tegen polio voor kinderen en nieuwkomers uit risicogebieden wanneer geen combinatievaccin kan gebruikt worden.

De gezondheidsconferentie die moet leiden tot een nieuwe Vlaamse gezondheidsdoelstelling Vaccinaties, wordt via diverse werkgroepen met externe en interne stakeholders voorbereid en is gepland voor 2023. Deze oefening wordt

ondersteund door studieresultaten, zoals onder meer de recent afgeronde vaccinatiegraadstudie en de studie voor het opstellen van een actieplan over het omgaan met kritisch denken over vaccinatie.

We bestendigen uiteraard het registratieplatform Vaccinnet en we voorzien een mobiel vaccinatieteam voor personen die moeilijker bereikt worden zoals daklozen en illegalen.

We vervroegen het mazelen-bof-rubella vaccin van het 5de naar het 4de leerjaar waarmee we ingaan op de oproep door de WHO hierover en mikken daarvoor op het schooljaar 2023-2024.

We bestendigen ons griepvaccinatiebeleid voor ouderen, personen behorend tot een risicogroep en personen werkzaam in de zorg. Voor personen die wonen in woonzorgcentra, instellingen voor personen met een beperking of voor langdurig opgenomen psychiatrische patiënten voorzien we gratis vaccins.

We gaan er op dit moment vanuit dat in 2023 COVID-19-vaccinaties relevant blijven voor de prioritaire doelgroepen in eerste instantie Vaccinnet wordt nog verder als Vaccinnetplus gebruikt om in het kader van de COVID-19-pandemie ook de andere landsdelen in België de mogelijkheid te bieden om deze vaccinaties correct te kunnen registreren.

De beleidsuitgaven voor de aankoop van dTpa (difterie, tetanus en kinkhoest), polio en mazelen, bof en rubellavaccins voorzien voor het vaccineren van asielzoekers bij aankomst in België worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF4JA-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 2.2.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

Ook in 2023 kan COVID-19 een grote impact hebben op de activiteiten rond de meldingsplicht van infectieziekten en outbreakmanagement. Er is immers een aanpak voor contactopsporing voorzien, zowel digitaal als ondersteund door een 30-tal multifunctionele agenten.

Daarnaast willen we ook de taken die door de COVID-19-crisis wat onderbelicht geraakten versterkt opnemen. Het gaat dan om:

- profylactische maatregelen in verband met gemelde infectieziekten en outbreak-management voor onder meer de internationale uitbraak van apenpokken;
- de tuberculosebestrijding via een beheersovereenkomst met de Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT);
- het geven van reisgezondheidsadviezen en het vergroten van de kennis over reisgeneeskunde in de eerste lijn via een beheersovereenkomst met het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG);
- de samenwerking met Sciensano als het gaat om microbiologische analyses en het opvolgen van zorginfecties, van biologische allergiserende agentia, van niet-infectieuze aandoeningen, de opmaak van een actieplan seksueel overdraagbare aandoeningen en om epidemiologische en beleidsgeoriënteerde wetenschappelijke ondersteuning;
- het mee bijdragen aan een nationaal actieplan rond antimicrobiële resistentie;
- de ontwikkeling en gedeeltelijke uitbesteding via overheidsopdracht van een systeem van indijking van hardnekkige collectieve scabiësbesmettingen;
- het verder uitrollen van een hepatitis C preventiemodel over Vlaanderen naar analogie met de lopende proefprojecten in Antwerpen en Limburg;

- het uitwerken van definitieve, volgens de staatshervormingswetgeving correcte, afspraken met de federale overheid voor de regeling van de epidemische bewaking van onze grenzen (cfr. Beleidsbrief: SANIPORT);
- Toeleiding van de Oekraïense ontheemden naar een populatiegericht preventief aanbod (screening en vaccinatie).

We onderzoeken daarnaast wat er nodig is om een gedegen infectiepreventiebeleid in de woonzorgcentra structureel in te bedden. We voorzien in 2023 alvast een nieuwe handhygiëncampagne in de ouderenzorg.

De beleidsuitgaven voor het project handhygiëne en infectiepreventie wordt aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 2.2.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma

In 2023 focussen we in eerste instantie op het trekken van lessen uit de coronapandemie, waarbij zowel regionale, nationale als internationale ervaringen en evaluaties gebruikt zullen worden. Daarnaast zetten we in op het bestuderen van mogelijke risicoscenario's voor de toekomst en we bereiden hiervoor generieke draaiboeken, scripts en andere beleidsondersteunende documenten voor. We ontwikkelen ook een juridische basis voor het risico- en crisisbeheer en we zetten in afstemming met de andere betrokken entiteiten binnen de Vlaamse overheid stappen naar een databeleid, dat met behulp van de nieuwste technologieën toelaat een crisis te voorspellen, te monitoren en op te volgen. We werken verder aan een opschaalbaar systeem voor contactopsporing (het samenwerkingsplatform Uitbraak Management (SUM)). We willen ook starten met de uitbouw van een reservegroep artsen en verpleegkundigen die bij grotere uitbraken en epidemieën oproepbaar zijn voor bijstand aan het kernteam infectieziektebestrijding.

We werken een interne crisisbeheerstructuur en governance uit en we organiseren oefeningen zodat iedereen weet wat zijn verantwoordelijkheid en rol is bij een crisissituatie. We maken goede afspraken met de federale en internationale (HERA, WHO) partners om tot een kostenefficiënte aanpak te komen. Het crisisbeheer van een (inter)nationale pandemie betreft immers een gedeelde bevoegdheid en verantwoordelijkheid tussen verschillende overheden.

We houden tot slot ook de Vlaamse strategische voorraad aan persoonlijke beschermingsmaterialen op peil.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

SD 4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

De voorbije periode kwam de link tussen gezondheid en milieu sterk naar voren. Meer dan ooit is er het besef dat ons leefmilieu belangrijk is voor de gezondheid, zowel het binnen- als het buitenmilieu. Voor de rest van de legislatuur kiezen we voor een proactief beleid door te focussen op de link klimaat en gezondheid.

We hebben dan ook aandacht voor de gezondheidsimpact verbonden aan de klimaatverandering, voor blootstelling aan de scheikundige stoffen en de leefbaarheid van onze omgeving op het vlak van lucht- en geluidskwaliteit. Rond deze drie aspecten formuleren we een gezondheidsdoelstelling

Milieugezondheidszorg. 'Health in all policies' staat daarbij centraal. De uitwerking van deze gezondheidsdoelstelling plannen we tegen eind 2023.

Performante 'Health Impact Assessments' worden belangrijker. We evalueren in dat verband de invulling van het gezondheidsaspect in het adviesproces van de omgevingsvergunningen.

Voor het actualiseren van het luchtbeleidsplan 2030, hebben we in 2023 specifiek aandacht voor het implementeren van geactualiseerde gezondheidkundige advieswaarden voor stikstofdioxide, fijn stof concentraties PM2.5 en PM10, zwaveldioxide en koolstofmonoxide.

Alert omgaan met de uitdagingen op het vlak van milieu en gezondheid vereist zowel inzicht in de lokale medisch milieukundige problematiek, als in bevindingen uit milieugerelateerde gezondheidssurveillance, als basis voor een gezondheidkundige doorvertaling van milieudata. We maken daar werk van in een 'population health management' met betrokkenheid van de eerstelijns gezondheidsactoren en de lokale besturen, waarbij de Logo's een coördinerende rol spelen.

Om de invloed van de klimaatverandering op onze gezondheid te milderen ontwikkelen we stap voor stap een klimaatgezondheidsplan. Dit plan moet er mee voor zorgen dat de klimaatopwarming en de invloed ervan op de gezondheid in Vlaanderen gestroomlijnd wordt aangepakt. De Green Deal Zorg, waar we al naar verwezen, maakt daar deel van uit.

De Vlaamse werkgroep Klimaat en Gezondheid zorgt voor inzichten en adviezen, maar wil ook het draagvlak voor preventiestrategieën verhogen. Op die manier dragen we bij tot het Vlaams Energie- en Klimaatplan. Een specifiek webplatform waar de bestaande informatie over klimaat en gezondheid gebundeld wordt, verlaagt de informatiedrempel voor zowel lokale actoren als de bredere bevolking.

New emerging pollutants, de 'zeer zorgwekkende stoffen' van het Europese chemie-agentschap ECHA, blijven een belangrijk aandachtspunt in ons beleid. We verwachten van de Vlaamse werkgroep Zeer Zorgwekkende Stoffen dat ze beleidsprioriteiten formuleert, gezondheidkundige advieswaarden voor de diverse milieumedia (lucht-bodem-water-binnenmilieu) uitwerkt, grenswaarden aanreikt en het causale verband tussen blootstelling en effect maximaal uitklaart. In samenwerking met OVAM maken we werk van een preventieprogramma 'bodem en gezondheid'. In Hoboken blijven we inzetten op de halfjaarlijkse lood-in-bloedmetingen bij kinderen en zetten we de daaraan gekoppelde zorgondersteuning verder. We organiseren een HotSpot-humane biomonitoringscampagne met een focus op lood en arseen. In Zwijndrecht ondersteunen we een dergelijke campagne met de focus op PFAS. Hiervoor stemmen we af met het academische veld en met de lokale PFAS-coalitie. Het is de ambitie om ook werk te kunnen maken van een longitudinaal epidemiologisch gezondheidsonderzoek. Daarnaast werken we mee aan het nationaal actieplan hormoonverstorende stoffen (NAPED), en de specifieke Vlaamse actieplannen PFAS en dioxines en dl-PCB's.

We werken verder aan de actualisering van het Legionellabesluit in overleg met o.a. de Vlaamse Werkgroep Legionellapreventie. En met de hernieuwing van het Drinkwaterbesluit in samenspraak met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), implementeren we zo de nieuwe Europese drinkwaterrichtlijn (EU 2020/2184) in Vlaanderen.

80% van onze tijd brengen we binnen door. COVID-19 heeft aangetoond dat ons binnenmilieu belangrijk is en ventilatie in evenwicht met ons energiebeleid hierin speciale aandacht verdient. We wensen gezondheidswinst te realiseren door in te zetten op een sterk kwaliteitskader binnenmilieu voor de zorg- en

welzijnsvoorzieningen. Hierin krijgen monitoring, ventilatie-audits in afstemming met energie-audits, speciale aandacht. We kunnen daaruit ook inspiratie putten voor infrastructuur in andere beleidsdomeinen en voor woningen.

Alle beleidsuitgaven voor OD 4.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT. Het initiatief m.b.t. het kwaliteitskader ventilatie voor zorg- en welzijnsvoorzieningen wordt aangerekend via middelen Vlaamse Veerkracht (Inzetten op kwaliteit en good governance van WZC & vooruitschuif nieuw beleid - VV045).

SD 5: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid

OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt

De essentie van 'population health management' is verzamelen, analyseren en ontsluiten van goede gegevens en indicatoren. We stimuleren dan ook permanente aandacht voor het opvullen van hiaten in kennis over relevante gezondheidsindicatoren en gedrags-, attitude- en omgevingsfactoren. We nemen dit als leidend principe mee op in de verschillende beheersovereenkomsten die we sluiten en projecten die we opzetten.

Vanaf 2023 verwachten we uitgebreide rapportage van de gezondheidsgegevens die tijdens de systematische contacten van de CLB's worden verzameld. Op basis van deze gegevens maken we werk van een onderbouwd behoeftegestuurd beleid bij kinderen en jongeren (onder meer m.b.t. Body Mass Index (BMI), gehoor, visus, mondgezondheid), zowel op Vlaams als lokaal niveau.

De preventiepeiling, die in verschillende plaatsen (scholen, woonzorgcentra, kinderdagverblijven, enz.) de stand van zaken bevraagt m.b.t. preventief gezondheidsbeleid, wordt verder uitgevoerd. Rapportage en communicatie over de resultaten plannen we gefaseerd vanaf midden 2023.

We continueren ook het project waarbij lokale besturen kunnen deelnemen aan een lokale gezondheidsenquête. Dit stelt de deelnemende steden en gemeenten in staat om op feiten gebaseerde beslissingen te nemen en prioriteiten te stellen in hun lokale preventiebeleid.

We zetten de resultaten van de preventiebarometer (survey naar kennis, attitude en motivatie rond preventiethema's bij de Vlaamse bevolking) om in heldere rapporten, bespreken die met stakeholders en formuleren concrete beleidsaanbevelingen om het bereik en de impact van acties te verbeteren. We evalueren het voorbije project en financieren een vervolg, met een tweede meetpunt in 2025.

De Health Behaviour In School Aged Children studie (HBSC), die door de UGent wordt uitgevoerd in Vlaanderen, zal in 2023 de eerste resultaten opleveren. De eigenlijke rapporten worden in 2024 verwacht.

Alle beleidsuitgaven voor OD 5.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PREVENTIE, MVG excl. DAB (exclusief programma B)

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	88.630	10.341	98.971	84.664	16.083	100.747
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR- impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	88.630	10.341	98.971	84.664	16.083	100.747
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De belangrijkste wijziging in deze uitgaven betreft een toekenning van 11.900 keuro voor het aanleggen en in stand houden van een strategische voorraad beschermingsmiddelen. De andere wijzigingen worden hieronder beschreven.

2.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Ontvangsten

GEO-9GDFJTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat de ontvangsten in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid, zoals:

- fonds vervuiler betaalt;
- overeenkomst vaccins GGC;
- overeenkomst met federale overheid voor vaccins asielzoekers;
- verwerking stertecertificaten;
- Europese projecten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	586	0
Bijstelling BO 2023	0	- 131	0
BO 2023	0	455	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Vanaf 2023 vallen de projectmiddelen toegekend door het RIZIV weg.

*Uitgaven***GE0-1GDF2JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel bevat kredieten voor:

- de aankoop van vaccins;
- het uitvoeren van het actieplan van de gezondheidsdoelstelling vaccinaties 2012-2020;
- het onderhoud van Vaccinnet;
- profylactische maatregelen in verband met gemelde infectieziekten en outbreakmanagement;
- ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid;
- evaluaties van preventieprogramma's, -strategieën en -methodieken;
- de uitvoering van het hittegolf- en ozonpiekplan;
- het locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (Logo's), intergemeentelijke preventiewerking (gereguleerde subsidie), partnerorganisaties (meerjarige beheersovereenkomsten), organisaties met terreinwerking (meerjarige beheersovereenkomsten) en andere preventie-initiatieven voor gezondheidsbevordering en ziektepreventie, onder meer de realisatie van de zes Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, het beleid rond schadebeperking, seksuele gezondheid en andere bevolkingsonderzoeken in het kader van ziektepreventie gefinancierd. Ook de preventieve mondzorg en rookstopbegeleiding worden gefinancierd vanuit dit artikel;
- het uitvoeren van de tuberculosebestrijding in Vlaanderen via een beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking, met name de Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT);
- het geven van reisadviezen via een beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking, met name het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG);
- partnerorganisatie milieugezondheidszorg (meerjarige beheersovereenkomst);
- subsidie voor het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek;
- het samenwerkingsakkoord met het Sciensano voor beleidsondersteuning op gebieden waar deze instelling een unieke expertise heeft. Het gaat hier om surveillance van infectieuze aandoeningen en agentia waaronder de surveillance rond zorginfecties, van biologische allergiserende agentia, van genetisch gemodificeerde agentia, van niet infectieuze aandoeningen en epidemiologische en beleidsgeoriënteerde wetenschappelijke ondersteuning rond surveillance;
- voor het uitvoeren van microbiologische analyses in het kader van outbreak-management bij infectieziekten (beheersovereenkomst met Sciensano).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving

OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	86.943	82.977
<i>Index</i>	3.259	3.259
<i>Compensaties</i>	1.156	1.156
<i>Andere bijstellingen</i>	5.943	11.685
BO 2023	97.301	99.077
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van CB0-1CBG2AI-PR	1.156	1.156	VIA-6-middelen.
TOTAAL	1.156	1.156	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai éénmalig krediet	-7.790	0	Terugdraai éénmalig toegekende middelen voor PFAS.
VEK in functie van betaalkalender	0	-136	Aanpassing van de VEK in functie van de opstart van de projecten.
Technische correctie van een foutief afgesloten inkooporder	2.784	0	Middelen voor het project 'Bewegen op verwijzing'.
Aanpassing volgens VEK-noden	0	-79	Aanpassing van het VEK in functie van de behoeften.
Terugdraai eenmalige kredieten	-951	0	Terugdraai éénmalig toegekende middelen voor PFAS in het kader van milieudeskundige aandachtsgebieden.
Strategische voorraad beschermingsmateriaal	11.900	11.900	Budget voor het aanleggen en in stand houden van beschermingsmateriaal.
TOTAAL	5.943	11.685	

GE0-1GDF4JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze kredieten worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Ten laste van dit Fonds worden de regelingen voorzien in uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.

Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid (principe vervuiler betaalt).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.687	1.687
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 17	- 17
BO 2023	1.670	1.670
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling variabel krediet	-17	-17	De uitgaven op dit begrotingsfonds dalen met 17 keuro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2022.
TOTAAL	-17	-17	

3. ISE Woonzorg en eerste lijn

Dit structurelement bevat uitgaven voor de eerstelijnsgezondheidszorg, voor de samenwerking tussen de zorgaanbieders in de eerste lijn en voor woonzorg.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening

We maken werk van de validatie en implementatie van de kwaliteitsindicatoren bij de diensten voor gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds. We gaan na of we kwaliteitsindicatoren kunnen distilleren uit het BelRAI-instrumentarium. We geven het VIKZ de opdracht een prioritering en timing op te stellen om ook voor de andere thuiszorgsectoren kwaliteitsindicatoren te formuleren en te implementeren.

We zetten voort in op de ontwikkeling, validatie en implementatie van kwaliteitsindicatoren (zowel zorgindicatoren als indicatoren rond kwaliteit van wonen en leven) in de woonzorgcentra. We investeren in dataverzameling om kwaliteitsindicatoren te meten en er over te rapporteren. We bekijken in dat verband BelRAI als mogelijke bron en instrument.

Met het VIKZ en in samenwerking met VIVEL en de stakeholders bekijken we welke indicatoren kunnen worden ontwikkeld voor de brede eerste lijn. We mikken prioritair op patiëntgerelateerde indicatoren.

We vragen het VIKZ om kwaliteitsindicatoren ook veel meer in het perspectief van internationale standaarden te ontwikkelen en valideren, en met aandacht voor sectorale, intersectorale als internationale benchmarking.

De beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KAWT.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen

We breiden de gezinszorg uit zoals voorzien in de meerjarenbegroting en brengen de vastgelegde omzettingsskalender mee in rekening. We evalueren en herbekijken de criteria om extra uren gezinszorg toe te kennen aan de diensten. Hier zal de studie van het steunpunt WVG 'Definiëren van doelgroepen preferentieel te bereiken kwetsbare gebruikers voor gezinszorg én aanvullende thuiszorg' de nodige richting geven. Deze studie onderzoekt onder andere welke doelgroepen preferentieel door de diensten voor gezinszorg moeten bereikt worden.

We pikken het proces terug op dat voor een afbakening moet zorgen tussen de aanvullende thuiszorg en het aanbod van dienstencheque-ondernemingen. We realiseren enerzijds de randvoorwaarden zoals een uniforme gebruikersbijdrage in de aanvullende thuiszorg. Anderzijds bakenen we ook hier af welke doelgroepen van kwetsbare gebruikers we preferentieel zouden moeten bereiken, mee op basis van de lopende studie die we hierboven reeds vermeldde. De resultaten van deze studie kunnen de start betekenen van de ontwikkeling van een geautomatiseerde berekeningswijze van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg en aanvullende

thuiszorg en zo zetten we een stap naar het invoeren van een persoonsvolgende financiering.

De beleidsuitgaven voor 'de groei van het urencontingent gezinszorg' worden aangerekend op begrotingsartikel GE0- 1GHF2TH-WT (urencontingent) en begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT (studie).

In samenwerking met het consortium 'Vlaams IT-platform BelRAI', bereiden we voor de thuiszorg de uitrol en ingebruikname van de BelRAI Home Care verder voor. Dit doen we met op basis van de resultaten uit het pilootproject in de eerstelijnszone Dender. Deze uitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GM0- AGHF2TA-WT.

We proberen de VIA-akkoorden maximaal te integreren in de bestaande financieringsmechanismen van de verschillende thuiszorgsectoren, dit met het oog op het verlagen van de administratieve lasten en met respect voor de transparantie.

We voorzien een financiering voor de centra voor kortverblijf type 2 vanaf 2023 (2 zorghuizen), dit in afwachting van een verdere inkanteling in het woonzorgdecreet. Het centrum voor kortverblijf type 2 is een voorziening die respijtzorg aanbiedt aan specifieke doelgroepen vanaf 18 jaar, andere dan ouderen met een zorg- en ondersteuningsvraag met name personen met jongdementie en personen met een levensbedreigende aandoening. De middelen daartoe zijn voorzien op begrotingsartikel GE0-1GHF2TGWT. We bereiden ook de inkanteling van de centra voor kortverblijf type 3 in het woonzorgdecreet voor. Dit is een voorziening die respijtzorg aanbiedt aan ernstig zieke kinderen en jongeren tot en met 21 jaar. Momenteel worden deze voorzieningen gefinancierd vanuit de revalidatieovereenkomst, maar uiterlijk op 31 december 2023 wordt deze stopgezet. Het uitwerken van een financieringssysteem zal in overleg met de sector gebeuren.

Het nieuwe mantelzorgplan (2022-2024) wordt uitgevoerd. Via een monitoringscomité en verschillende werkgroepen waarin relevante actoren vertegenwoordigd zijn, wordt dit verder opgevolgd.

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening

We werken verder samen met de zorgaanbieders, VIVEL en de beroepsorganisaties aan een performante eerste lijn. Verschillende projecten in het kader van de hervorming van de eerste lijn haken in 2023 in elkaar.

Vlaanderen staat internationaal in de schijnwerpers omwille van zijn hervorming van de eerste lijn. De verbinding tussen de zorg- en welzijnssector is hierbij uniek. We willen daarom leren en delen met onze internationale collega's. In 2023 organiseren we samen met de sector de International Conference of Integrated Care (ICIC) in Vlaanderen. We zorgen dat alle beleidsniveaus, beleidsdomeinen, zorgorganisaties, zorgaanbieders en ook de personen met een zorg- en ondersteuningsnood worden betrokken in dit verhaal, zodat we maximaal rendement halen uit dit unieke congres. Een intensief participatietraject met de sector werd uitgetekend en samen met Visit Flanders willen we het realiseren van geïntegreerde zorg een duw in de rug geven.

Een goed werkende eerste lijn veronderstelt ondersteuning en begeleiding. We realiseren die verder door het erkennen en financieren van verschillende organisaties (VIVEL, Zorgraden, Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve

Zorg, Palliatieve Netwerken, LEIF-punten en huisartsenkringen). We onderzoeken de rol en de opdrachten van het VIKZ in dit verhaal.

We begeleiden en ondersteunen de zorgraden verder in hun ontwikkeling als slagkrachtige en efficiënte organisaties binnen hun eerstelijnszone. We positioneren de zorgraden als netwerkorganisaties met zowel een faciliterende als een organiserende functie. We stimuleren, in samenwerking met VIVEL als kennis- en expertisecentrum, de ontwikkeling van de zorgraden tot organisaties met continue aandacht voor kwaliteit en vorming.

We versterken de aanwezigheid van lokale besturen in de zorgraad en garanderen zo voldoende democratische controle. Voor de inzet van overheidsmiddelen is steeds instemming van de lokale besturen vereist.

We starten het traject op van herafbakening van de eerstelijnszones op de referentieregio's.

Tegelijkertijd zullen we een aantal deelaspecten van de hervorming van de eerste lijn die door de COVID-19-crisis vertraging hebben opgelopen aanzwengelen. Het gaat dan om:

- zorgcoördinatie en casemanagement, twee cruciale aspecten van zorgcontinuïteit die we verder willen verfijnen en concretiseren. We bereiden hiervoor de uitvoeringsbesluiten voor van zorg, zorgplanning, zorgdoelen en zorgcoördinatie;
- het hervormen van de palliatieve zorg; in het kader van het lopende hervormingstraject voor de palliatieve zorg bekijken we samen met de betrokken belanghebbenden hoe de verschillende bestaande structuren en initiatieven beter op elkaar afgestemd kunnen worden. We ontwikkelen een Vlaams actieplan rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg in functie van transparante informatie over voorafgaande zorgplanning, palliatieve en levenseindezorg teneinde burgers en artsen en bij uitbreiding alle zorgverleners op degelijke wijze te informeren; we voorzien in dit kader ook een reguliere werking en financiering van de LEIF-punten;
- het verwerken van de input van de vier pilootprojecten regionale zorgplatformen; met deze input gaan we aan de slag om de begeleidende uitvoeringsbesluiten op te stellen; we houden daarbij rekening met de referentieregio's die de Vlaamse regering goedkeurde; ook het aansluiten bij de regionale zorgplatformen van onder meer de Logo's, de palliatieve netwerken/samenwerkingsverbanden en de expertisecentra dementie nemen we daarbij op.

We bouwen verder aan multidisciplinaire samenwerking via de verdere implementatie van het recent goedgekeurde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen. We beteugelen de administratieve overlast door in te zetten op een digitale aanvraagprocedure van zowel de renteloze lening als de tegemoetkoming voor praktijkondersteuning ter versterking van de eerstelijnswerking.

De zorgcapaciteit en de toegankelijkheid van de eerste lijn zijn cruciaal voor een performant aanbod. We werken in eerste instantie aan een inventarisatie van zowel de zorgcapaciteit als de zorgnood binnen de huisartspraktijken en zetten hiermee de eerste stappen naar een toekomstgerichte zorgstrategische planning binnen de eerste lijn.

We ondersteunen en begeleiden de huisartsen in hun praktijkvoering via een partnerschap met PMV/z (Participatiemaatschappij Vlaanderen voor zelfstandige

ondernemers) met renteloze leningen en tegemoetkomingen in interdisciplinaire praktijkvoering.

De ontwikkeling van een Digitaal Zorg en Ondersteuningsplan (DZOP) zal zorgaanbieders van verschillende sectoren en de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag met elkaar verbinden om een geïntegreerde zorg en dienstverlening te realiseren.

We participeren, tot slot, aan het interfederaal plan Geïntegreerde Zorg.

De beleidsuitgaven voor de reguliere werking en hervorming van de eerste lijn en de monitoring van de zorgcapaciteit van de huisartsgeneeskunde worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. de ondersteuning voor de praktijkvoering van huisartsen worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KB-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. de leningen worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-PA.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

De hervorming van de eerste lijn is bij uitstek een innovatief zorglaboratorium. Binnen deze context worden verschillende initiatieven opgezet zoals het digitaal zorg en ondersteuningsplan, de hervorming van de palliatieve zorg en de monitoring van de zorgcapaciteit van de huisartsgeneeskunde, en de pilootprojecten brede eerstelijnspraktijkvormen. We leggen zo een brede basis voor toekomstgerichte samenwerkingen en geïntegreerde zorg.

De beleidsuitgaven voor deze verschillende projecten, met uitzondering van het digitaal zorg en ondersteuningsplan worden aangerekend op het begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT. De middelen voor het digitaal zorg- en ondersteuningsplan zijn afkomstig uit het relancebudget (VV116) en worden als dusdanig gerapporteerd.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	56.243	5.790	62.033	56.321	6.342	62.663
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	3.605	75	3.680	3.605	75	3.680
Totaal	59.848	5.865	65.713	59.926	6.417	66.343
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De grootste wijzigingen binnen dit krediet zijn het gevolg van het toekennen van index en compensatie. Het overzicht van de evolutie wordt hieronder per artikel toegelicht.

3.2.1. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

Ontvangsten

GEO-9GDFAKA-OW – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiefonds-Vlaanderen (PFV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in premies en tegemoetkomingen aan huisartspraktijken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	61	0	0
Bijstelling BO 2023	4	0	0
BO 2023	65	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De 4 keuro bijstelling is het gevolg van de actualisatie van de ontvangsten op basis van gemiddelde ontvangsten tussen 2017 en 2021.

GEO-9GDFAKA-OP – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiefonds-Vlaanderen (PFV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in renteloze leningen aan huisartspraktijken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	1.885	0	0
Bijstelling BO 2023	128	0	0
BO 2023	2.013	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het maximaal leenbedrag is gestegen van 15 keuro naar 35 keuro sinds 2020 wat dus ook resulteert in een verhoging van de terugbetalingen.

GEO-9GHFATI-OP – REVALIDATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Betreft terugbetalingen in het kader van de revalidatieziekenhuizen en revalidatie-overeenkomsten.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Er worden voor 2023 geen ontvangsten geraamd.

Uitgaven

GE0-1GDF2KA-WT – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening.

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	33.484	33.562
<i>Index</i>	2.582	2.582
<i>Compensaties</i>	1.069	1.069
<i>Andere bijstellingen</i>	717	1.269
BO 2023	37.852	38.482
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucies:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GE0-1GDF2LA-WT	250	250	Financiering van de coördinatoren in kleine palliatieve samenwerkingsverbanden.
Van GE0-1GDF2LA-WT	250	250	Financiering van LEIF-punten.
Van CB0-1CBG2AI-PR	704	704	VIA-6-middelen.
Naar GE0-1GDF2IA-WT	-135	-135	Samenvoeging van de subsidies aan CEBAM.

TOTAAL	1.069	1.069	
---------------	--------------	--------------	--

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VEK-actualisatie 2023	0	552	Actualisatie aan de VEK noden van 2023.
Actualisatie Budget MBE 2019-2020 + Eindeloopbaan	651	651	Verdere uitvoering van de bijstelling van de uitvoering MBE van 2019.
Raming o.b.v. aangroei bevolking	66	66	Aanpassing van het budget voor de huisartsenkringen als gevolg van de bevolkingsaangroei.
TOTAAL	717	1.269	

GEO-1GDF2KA-PA – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen die een individuele praktijk of een huisartsengroepering (groepspraktijk) opstarten, kunnen een renteloze lening en een premie krijgen. Dit artikel bevat de uitgaven hiervoor.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2022	3.605	3.605
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	75	75
BO 2023	3.680	3.680
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Uitbreiding van de renteloze lening	75	75	Verhoging als gevolg van de mogelijkheid voor de huisarts om een bijkomende lening te verkrijgen voor bijkomende ruimte of infrastructuur.
TOTAAL	75	75	

GEO-1GDF2KB-WT – IMPULSEO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen of huisartsengroeperingen kunnen ook een tegemoetkoming krijgen voor een onthaal- en administratief bediende of een medisch telesecretariaat. Dit

artikel bevat de uitgaven die betrekking hebben op deze tegemoetkomingen (Impulseobudget).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	22.759	22.759
<i>Index</i>	1.195	1.195
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	227	227
BO 2023	24.181	24.181
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Actualisatie zero-based raming BO2023	227	227	Voor 2023 wordt een groei verwacht van het aantal aanvragen voor tegemoetkoming via Impulseo maatregelen.
TOTAAL	227	227	

4. ISE Gespecialiseerde Zorg

Dit structurelement bevat de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de organisaties met een (psychosociale of fysieke) revalidatieovereenkomst en de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), initiatieven van beschut wonen (IBW), psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)). Daarnaast zijn hier ook uitgaven voorzien voor beleidsontwikkeling m.b.t. normering, erkenning, programmering, subsidiëring en handhaving van de algemene ziekenhuizen, revalidatieziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, de (psychosociale en fysieke) revalidatie en de geestelijke gezondheidszorg.

4.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie

We maken ook hier verder werk van de ontwikkeling, validatie en implementatie van de kwaliteitsindicatoren binnen de verschillende sectoren in samenwerking met het VIKZ. De beleidsuitgaven voor het VIKZ worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT.

OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg

De kwaliteitstafel Vrijheidsbeperkende maatregelen in de geestelijke gezondheidszorg wordt gecontinueerd. Binnen deze kwaliteitstafel worden in overleg met de beroepsverenigingen onder meer volgende acties uitgewerkt:

- actualisatie van het huidige referentiekader rond vrijheidsbeperkende maatregelen in de Psychiatrische Ziekenhuizen (PZ) en A- en K-diensten van Algemene Ziekenhuizen (PAAZ) en introductie van dit referentiekader in de spoeddiensten van de algemene ziekenhuizen naar aanleiding van (1) de Multidisciplinaire Richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de residentiële gezondheidszorg en (2) de intersectorale richtlijn betreffende de preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp;
- inzet op praktijkondersteuning (met nadruk op preventie): delen van goede praktijken, vorming, organiseren van intervisie, lerende netwerken, enz;
- ontwikkeling van een uniforme registratieset m.b.t. vrijheidsbeperkende maatregelen;
- vertaling van multidisciplinaire richtlijnen naar de praktijk: bv. digitaal aanbod, e-learning,...

We sluiten met Psyche vzw een nieuwe overeenkomst af voor de komende jaren. De organisatie heeft volgende opdrachten: methodiekontwikkeling en praktijkondersteuning, optimaliseren en coördineren van samenwerking, beeldvorming en destigmatisering en ook instaan voor de organisatie van de externe ombudsfunctie in de geestelijke gezondheidszorg.

Het Familieplatform Geestelijke Gezondheid wordt verder ondersteund. Met deze middelen zullen zij o.a. inzetten op de implementatie van het kader (= zgn. 'familierexflex') van waaruit zorgorganisaties en hun netwerken een familiebetrokken zorg voor volwassenen en kinderen kunnen realiseren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2.' worden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT, beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg

In 2023 investeren we verder in de uitbreiding van de capaciteit van de CGG's. Deze uitbreidingsmiddelen worden toegekend aan zeven CGG's in ondergefinancierde regio's.

We werken mee aan de uitvoering van het Vlaams Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (2020-2025). We continueren onze investeringen in de forensische geestelijke gezondheidszorg. Er wordt een nieuwe overeenkomst opgemaakt voor het project TANDEM (Toeleiding en aanmelding na detentie en meer). Dit project focust op het helpen van gedetineerden met geestelijke gezondheidsproblemen in het vinden van gepaste zorg- en hulpverlening na detentie. We werken ook mee aan de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg samen met de bevoegde federale ministers. Dit omhelst zowel geestelijke als somatische gezondheidszorg en preventieve gezondheid.

In uitvoering van het decreet betreffende de organisatie en ondersteuning van geestelijke gezondheidsaanbod zetten we het hervormingstraject CGG-CAR verder. Dit als onderdeel van de grotere transitie van het Vlaamse zorglandschap naar geïntegreerde en persoonsgerichte zorg. De volgende thema's worden uitgewerkt in het hervormingstraject, in samenwerking met de sector: doelgroepen opdrachten en doelen, kwaliteitsmeting en registratie, programmatie, financiering, erkenningen en normering.

We blijven verder investeren in online hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg. Het bestaande online hulpverleningsaanbod wordt gecontinueerd. Daarnaast wordt een online aanbod voor jongeren ontwikkeld, naast begeleidingsprogramma's rond perinatale depressie en angst, enzovoort.

We onderzoeken op welke wijze de projecten specifieke woonvormen jongvolwassenen en aanklappende zorg naar zorgmijdende personen die sociaal huren een structurele plaats kunnen krijgen in het geestelijke gezondheidslandschap, complementair aan andere initiatieven. We onderzoeken in 2023 nieuwe laagdrempelige en huiselijke opvangvormen voor kinderen en volwassenen met een dubbeldiagnose

In het kader van de Vlaamse Veerkracht-middelen continueren we specifieke projecten:

1. de revalidatievoorzieningen verslaving en de psychosociale revalidatievoorzieningen hebben tijdelijk extra middelen ontvangen om te werken rond herstelgerichte, ambulante én laagdrempelige zorg. Deze middelen kunnen ingezet worden in outreachend en aanklappend werken, wachtlijstmanagement, doelgroepverruiming,...
2. om mensen met een psychische kwetsbaarheid in de maatschappij te includeren moet er geïnvesteerd worden in wijkgericht werken. De methodiek van kwartiermaken wordt uitgetest in nieuwe regio's in Vlaanderen;
3. de Herstelacademies worden versterkt en er gaat bijzondere aandacht naar het thema verslaving;

4. de context van personen met psychische problemen willen we verder ondersteunen, o.a. via het concept van het mentaalmaatje en het ondersteunen van contextexperten.

De uitgaven voor deze acties worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht 137 – eenmalige initiatieven om mensen die reeds psychisch kwetsbaar waren te ondersteunen.

Onder aansturing van de Interministeriële conferentie Volksgezondheid volgen we de netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren, en volwassenen op. Het programma vroegdetectie en -interventie binnen de netwerken kinderen en jongeren wordt versterkt en het programma outreach naar de jeugdhulp wordt gecontinueerd. We werken mee aan de uitbreiding van de netwerken volwassenen naar de doelgroep ouderen.

Op 1 oktober 2022 kantelden de psychosociale revalidatiecentra voor volwassenen in in de Vlaamse Sociale Bescherming. Op 1 oktober 2023 volgen de andere types organisaties met een revalidatieovereenkomst. Na inkanteling van de revalidatievoorzieningen in de Vlaamse sociale bescherming krijgen we zicht op de herkomst en instroom van zorggebruikers in de revalidatievoorzieningen. Deze informatie zullen we gebruiken om te onderzoeken in welke mate het bestaand zorgaanbod in overeenstemming is met de gewenste geografische toegankelijkheid.

De beleidsuitgaven voor O.D. 2.1. worden aangerekend op begrotingsartikels GE0-1GDF2LA-WT, beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg, en GE0-1GHF2TI-WT, revalidatie.

OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod

We blijven instaan voor de behandeling van planningsvergunningen, erkenningen en klachten.

We zijn gestart met de implementatie van de regionale zorgstrategische planning die ervoor moet zorgen dat het toekomstige zorgaanbod beter is afgestemd op de zorgnoden in een regio. Dit moet onder andere leiden tot een concentratie van expertise en hoogtechnologisch zorgaanbod. De Commissie Zorgstrategie zal instaan voor de advisering van de plannen.

Er zal gestart worden met de herziening van de ziekenhuisnormen. Het traject zal in overleg met de sector doorlopen worden. In de stuurgroep zetelen de ziekenhuiskoepels, kabinet en administratie.

Voor de bovenstaande acties worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

We continueren het BelRAI-onderzoek in de revalidatiesector. Het BelRAI-revalidatie-instrument wordt getest in een representatief staal van de long term revalidatie in Vlaanderen. Voor de sector geestelijke gezondheidszorg wordt een pilootimplementatie van de GGZ BelRAI-instrumenten in een beperkt aantal voorzieningen voorbereid.

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	116.595	17.551	134.146	116.595	17.551	134.146
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	116.595	17.551	134.146	116.595	17.551	134.146
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De belangrijkste wijzigingen zijn het gevolg van het toekennen van index, het herverdelen van VIA-6-middelen en het investeren in de geestelijke gezondheidszorg. Meer details over deze wijzigingen worden hieronder per begrotingsartikel toegelicht.

4.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Uitgaven***GB0-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelagen aan de Openbare Psychiatrische Zorgcentra Geel en Rekem.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	15.923	15.923
<i>Index</i>	1.657	1.657
<i>Compensaties</i>	4	4
<i>Andere bijstellingen</i>	- 260	- 260
BO 2023	17.324	17.324
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SG0-1SKC2TA-WT	4	4	Bij begrotingsaanpassing 2017 werd er een budget overgeheveld naar het Agentschap voor

			Overheidspersoneel (AgO) als deelname van de Openbare Psychiatrische Zorgcentra in de kosten van een VO-brede monitoringstool voor doelstellingenmanagement (Traject). Door het stopzetten van de ondersteuning van Traject door AgO wordt dit budget nu teruggezet.
TOTAAL	4	4	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Personeel	-260	-260	In het kader van een generieke besparing wordt het budget verminderd met 260 keuro.
TOTAAL	-260	-260	

4.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

*Uitgaven***GEO-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor:

- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de centra voor geestelijke gezondheidszorg (20 centra);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Familieplatform Geestelijke Gezondheid;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams overlegplatform geestelijke gezondheid. Deze organisatie ondersteunt de regionale netwerken geestelijke gezondheid en organiseert de externe ombudsfunctie geestelijke gezondheidszorg;
- subsidiëring van de centra voor geestelijke gezondheidszorg (20 centra), het Familieplatform Geestelijke Gezondheid en projecten rond verslavingszorg;
- subsidiëring van de erkende centra voor menselijke erfelijkheid (4 centra);
- subsidiëring van het Vlaams overlegplatform geestelijke gezondheidszorg;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en Steunpunt Geestelijke Gezondheid. Deze organisatie ondersteunt de sector met methodieontwikkeling en -implementatie. Te Gek! (beeldvorming) maakt ook deel uit van dit steunpunt;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van de Zorg (VIKZ);
- subsidiëring van vernieuwingsprojecten in de geestelijke gezondheidszorg waaronder proeftuinen voor woonzorgvormen voor chronische psychiatrische patiënten, zorgpaden perinatale geestelijke gezondheidszorg, herstelacademies, Tandem (= toeleiding en aanmelding van gedetineerden na hun detentie naar de reguliere geestelijke gezondheidszorg), aangepaste woon-zorgvormen voor jongvolwassenen, aanklappende zorg aan zorgmijders met psychische problemen die sociaal huren, model van ondersteuning van ervaringsdeskundigen, versterken van Aditi (seksuele gezondheid),

- ervaringsdeskundigheid in de geestelijke gezondheidszorg en participatie van patiënt (zowel minderjarigen als volwassenen) en context ondersteunen;
- onderzoeken die uitgevoerd worden door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, waaronder ontwikkelen van BelRAI modules voor de verschillende sectoren, (internationale) literatuurstudies als input voor regelgeving en kwaliteitsinitiatieven, evaluatie van lopende vernieuwingsprojecten;
 - subsidiëring van projecten en onderzoeken door externen voor de ziekenhuissector o.a. zorgstrategische planning, herziening van de ziekenhuisnormering;
 - subsidiëring van het programma vroegdetectie en -interventie dat geïmplementeerd wordt binnen de regionale netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg

OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	100.672	100.672
<i>Index</i>	10.019	10.019
<i>Compensaties</i>	4.131	4.131
<i>Andere bijstellingen</i>	2.000	2.000
BO 2023	116.822	116.822
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GE0-1GDF2IA-WT	54	54	Terugdraai van de éénmalige compensatie voor het VIKZ.
Van GB0-1GHF2TX-IS	743	743	Uitbreiding van CGG in 2023.
Van CB0-1CBG2AI-PR	4.941	4.941	VIA-6-middelen.
Naar GE0-1GDF2KA-WT	-250	-250	Financiering van de coördinatoren in de kleine palliatieve samenwerkingsverbanden.
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-1.107	-1.107	Gedeelte werkingskost zorgkassen voor PVT wordt gecompenseerd naar VSB.
Naar GE0-1GDF2KA-WT	-250	-250	Financiering van de LEIF-punten.
TOTAAL	4.131	4.131	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting

Warm Vlaanderen	2.000	2.000	Uitbreidingsbeleid geestelijke gezondheidszorg.
TOTAAL	2.000	2.000	

VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN

We maken volop werk van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, waarbij trajecten van kinderen, jongeren en gezinnen centraal staan. Het kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren is de leidraad, waarbij op elk moment van hun ontwikkelingstraject wordt gekeken welke vorm van ondersteuning al dan niet aangewezen is. Rode draad is dat we sterk inzetten op lokale, laagdrempelige samenwerkingsverbanden met partners op verschillende levensdomeinen om vandaaruit indien nodig naar meer gespecialiseerde ondersteuning en hulp bij te schakelen.

In 2022 hebben we via een participatief beleidstraject samen met 150 stakeholders de inspiratienota Vroeg & Nabij verder verfijnd. Parallel liep ook een participatief traject met professionals en burgers. De voorstellen die voortkomen uit deze trajecten vormen mee de basis voor een conceptnota Vroeg & Nabij die we aan de Vlaamse Regering zullen voorleggen..

1. ISE Jeugdhulp

ISE Jeugdhulp betreft de bijstand aan personen, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming. Onder dit ISE valt zowel de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, als de budgetten voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier

We ontwikkelen indicatoren om de kwaliteit te monitoren en maken verder werk van een vernieuwde intersectorale rapportage

We ontwikkelen verder indicatoren om de kwaliteit van een geïntegreerde jeugdhulp te monitoren. We focussen op kerncijfers zoals bereik, leeftijd, geslacht en regio om een beter zicht te hebben op welke ondersteuning gezinnen, kinderen en jongeren krijgen. We koppelen hierbij gegevens uit de verschillende databanken van verschillende entiteiten en kijken hoeveel kinderen en jongeren bij verschillende diensten of voorzieningen gekend zijn. We zetten zo stappen om intersectoraal data samen te brengen en thematisch te analyseren en te rapporteren. Ook gegevens over jongeren die verdacht worden van een jeugddelict worden hierin meegenomen. We willen daarbij onder meer in beeld brengen in welke mate de jeugdhulp erin slaagt het principe van de subsidiariteit (minst ingrijpende hulpverleningsvorm verdient de voorkeur) te realiseren.

Tegelijk bouwen we verder aan een vernieuwde rapportage (Opgroeien.be) over alle gezinnen, kinderen en jongeren die opgroeien in Vlaanderen en Brussel.

We voeren longitudinaal wetenschappelijk onderzoek naar gezinnen, kinderen en jongeren.

Het longitudinaal onderzoek jeugdhulp loopt ook in 2023 door. De komende periode staat in het teken van de verdere analyse van trajecten van jongeren binnen de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, met focus op jonge kinderen. Daarnaast wordt verder gewerkt aan een analyse van hoe het staat met jongvolwassenen eens ze de jeugdhulp hebben verlaten. Op basis van deze

bevindingen zullen we meer zicht krijgen op wat de impact is van jeugdhulp op gezinnen, kinderen en jongeren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap

We zetten volop verder in op de keuze voor een geïntegreerd beleid dat alle krachten activeert die aan de slag zijn met gezinnen, kinderen en jongeren over de sectoren heen en in een doorlopend continuüm van preventie, over vroegdetectie en vroeginterventie tot meer gespecialiseerde zorg en ondersteuning. We vernieuwen in de manier waarop we deze samenwerking tot stand laten komen en we werken financieringsmodellen uit die ervoor zorgen dat zorgaanbieders makkelijker en met minimale administratieve last in netwerken of samenwerkingsverbanden kunnen functioneren.

Onderzoek toont aan dat we voor complexe zorgvragen onvoldoende antwoorden vinden in de huidige manier van werken. Tegelijkertijd blijkt uit de evaluatie van het decreet integrale jeugdhulp dat voor kinderen en jongeren met minder complexe zorgvragen de toegang tot de integrale jeugdhulp steeds moeilijker wordt. Een financiering louter gebaseerd op een vast aanbod, per sector, per specialisme en per voorziening biedt onvoldoende een antwoord op die vaststellingen. We continueren dan ook het beleidstraject om het achterliggende financieringssysteem te onderzoeken en te bekijken hoe we een erkennings- en subsidiëringssysteem kunnen bouwen op basis van een financiële responsabilisering die sterker gericht is op outcome op vlak van kwaliteit, efficiëntie en innovatie.

We integreren in deze ontwikkelingen ook verder het beleid voor kinderen en jongeren met een handicap en stemmen actief af met de ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg. De manier waarop we OverKophuizen, Huizen van het Kind, 1 Gezin, 1Plan (1G1P), ... erkennen en subsidiëren zijn inspirerende en innoverende voorbeelden.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie

We zetten een onderzoek uit naar de rechtspositieregeling van minderjarigen in een gesloten, beveiligende setting en zetten de aanbevelingen om in beleid. We bereiden in dat verband een wijziging van de regelgeving voor (decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp; decreet betreffende het jeugddelinquentierecht). Ook het onderzoek inzake de rechtspositie binnen de forensische kinder- en jeugdpsychiatrie (FOR-K) werd inmiddels afgerond. Het vormt de basis voor een verder beleidstraject, in overleg met de gespecialiseerde jeugdpsychiatrie en rekening houdend met de aanbevelingen van het federale onderzoek van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) naar de FOR-K in Vlaanderen. Doelstelling is te komen tot een beter afgestemd aanbod voor jongeren met nood aan gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg.

De 'intersectorale richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp' is de basis voor een verfijnde intersectorale visie en handelingskader op dat vlak, die we ook vertalen in regelgeving (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning).

We organiseren ook een studiedag over participatie, leefklimaat en kinderrechten in de residentiële jeugdhulp, drie belangrijke speerpunten in het kader van preventie van afzondering en fixatie. Daarnaast starten we, in afstemming met de inspanningen binnen de residentiële geestelijke gezondheidszorg, een driejarig traject van praktijkondersteuning en intervisie over dit thema op.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren

We combineren gedeelde verantwoordelijkheid met een kwaliteitsvolle, trajectmatige begeleiding van gezinnen

Mee onder impuls van het plan Vlaamse Veerkracht kunnen we de jeugdhulp versterken. We verwijzen in het bijzonder naar de ontwikkeling van de OverKophuizen waarvan we de gebiedsdekkende uitrol voorbereiden. We starten ook een lerend netwerk OverKophuizen op. Deze actie is gelinkt aan het HIGKP en het JKP (OD 1.2.1). De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (VV139).

We besteden relancemiddelen aan het versterken van de OverKophuizen als stevige netwerkorganisatie en de link tussen welzijn en jeugdwerk. Samen met de Vlaams minister van Jeugd willen we het sociaal weefsel voor jongeren sterker maken door in te zetten op psycho-educatie en emotionele ontwikkeling. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (VV138, opvolging actieplan mentaal welzijn).

We bestendigen de werking van '1 Gezin, 1 Plan' (1G1P) en starten op basis van afspraken in de conceptnota 'onderwijs-welzijn' (dd. 9/07/2021) in drie pilootregio's met de samenwerkingstrajecten 'onderwijs-welzijn' voor kinderen en jongeren met een verontrustende thuissituatie, die verblijven in een onderwijsinternaat. We maken werk van een regelgevend kader dat de ontwikkelde samenwerking voor laagdrempelige ondersteuning aan gezinnen, kinderen en jongeren verduurzaamt en ondersteunt. We behouden het principe dat een regio 1G1P de som moet zijn van één of meer eerstelijnszones en laten die regio's tegelijkertijd maximaal aansluiten bij de referentieregio's die de Vlaamse Regering vastlegde.

We volgen de drie proefprojecten "de ideale wereld" verder op. De nadruk komt in 2023 te liggen op een netwerkaanpak die focust op de ontwikkelingstrajecten van kinderen en jongeren die (dreigen te) blokkeren.

We zetten verder in op de methodiek Signs of Safety. Het inzetten op intensieve mobiele begeleidingen voor jongeren met verhoogde aandacht voor veiligheid blijft cruciaal om uithuisplaatsingen te vermijden. Een onderzoek daarover zoomt in op het partnerschap consulent en contextbegeleiding om te komen tot een set van indicatoren die een impactmeting van de methodiek mogelijk moet maken.

Voor kinderen en jongeren met zeer complexe problematieken bestendigen we de 'veilig verblijf-keuze'. We verbreden ook de academische werkplaats 'positief leefklimaat'. In totaal zullen we deze legislatuur een capaciteit van 150 plaatsen 'veilig verblijf' uitbouwen, waarvan we minstens een gedeeltelijke start voorzien in het voorjaar van 2023.

We kiezen voor en versterken het oplossingsgericht en krachtgericht werken op het continuüm van preventie tot meer ingrijpende hulpverlening.

Een concrete toepassing van oplossingsgericht werken, is de al vermelde keuze voor het model Signs of Safety. Daarnaast investeren we op dat vlak in de preventieve dienstverlening met een vormingsaanbod en intervisie voor medewerkers van Opgroeien. Deze actie is gelinkt aan het JKP.

We versterken de werking van de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten jeugdrechtbank zodat een kwaliteitsvolle, oplossingsgerichte en multidisciplinaire benadering van de aan hen toegewezen minderjarigen gegarandeerd blijft.

In het kader van het versterken van de werking van de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten jeugdrechtbank, willen we het mandaat van de diensten scherper stellen, wat de uitstroom kan bevorderen en de partnerschappen met voorzieningen kan consolideren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie alsook op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO.

OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit

Binnen het jeugddelinquentierecht start in 2023 de zogenaamde "fase 2" van het decreet. De focus komt hierbij te liggen op een aanpak waarbij naast multidisciplinariteit van onze eigen teams, ook lokale samenwerking, het gezins- en netwerkgericht werken en de aandacht voor geestelijke gezondheid een versterkte plaats krijgen.

We investeerden de voorbije periode in bijkomende capaciteit en een aangepaste infrastructuur voor de gemeenschapsinstellingen. In de gemeenschapsinstelling De Grubbe te Everberg is de laatste fase van de bouwwerken afgerond, waardoor de capaciteit op 80 plaatsen komt.

Vanaf het voorjaar 2023 verankeren we de formule kortverblijf in de gesloten oriëntatie en begeleiding in de gemeenschapsinstellingen.

De inzet van de capaciteit in de gemeenschapsinstellingen zal worden afgestemd op het aanbod 'veilig verblijf' voor jongeren in zeer complexe opvoedingssituaties. Hiermee zetten we een belangrijke stap om minderjarige daders en slachtoffers te scheiden en aangepaste opvang en begeleiding voor de verschillende doelgroepen te voorzien.

We implementeren het forensisch en herstelgericht aanbod in de gemeenschapsinstellingen. We bereiden de implementatie voor van de modules 'oriëntatie' en 'begeleiding 3-6-9 maanden'. Zo optimaliseren we de re-integratie van jonge delictplegers.

Samen met de minister van onderwijs werken we een definitieve oplossing uit voor het onderwijs in onze gemeenschapsinstellingen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO, alsook op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod

We gaan voluit voor een maximale participatie van jongeren en hun context, ook in gesloten contexten.

Het onderzoek over participatie in de gemeenschapsinstellingen is afgerond. We combineren de aanbevelingen met het jaarverslag van de Commissie van Toezicht jeugdinstanties en gaan er actief mee aan de slag.

We zorgen voor een transparant, kwaliteitsvol en eenduidig diagnostisch aanbod in Vlaanderen en Brussel dat erop gericht is om per kind één plan van aanpak te ontwikkelen.

We zetten in 2023 voorbereidende stappen met betrekking tot regelgeving voor en de implementatie van een vernieuwd organisatiemodel voor diagnostiek dat breuken in trajecten vermijdt. Concreet initiëren we in eerste instantie twee expertisenetwerken gespecialiseerd in diagnostiek met betrekking tot geslotenheid.

Daarnaast consolideren we de twee pilootprojecten die ouders en kinderen systemisch als gezin positioneren en benaderen. We bedden deze projecten in binnen de werking van de centra integrale gezinszorg (CIG). Het opgestarte onderzoek daarover levert in het najaar aanbevelingen op en geeft richting aan het mogelijk continueren ervan.

We creëren een vernieuwd residentiële aanbod dat intersectoraal afgestemd is (kleinere leefgroepen, relationele nabijheid, uithuisplaatsing gezinnen...). We investeren in proactieve maatregelen die residentiële voorzieningen ondersteunen, ook wanneer het moeilijk loopt.

Een belangrijke innovatie in het residentiële aanbod zijn de gezinshuizen. Een gezinshuis is een opvangsysteem waarbij een professionele zorgverlener kinderen in het eigen gezin opvangt en daarvoor een loon krijgt. In het kader van de reconversie krijgen alle voorzieningen de kans om bestaande capaciteit om te bouwen naar gezinshuisplaatsen. We verkennen ook de uitbreiding naar oudere doelgroepen en naar meer langdurige, perspectief biedende trajecten. We bereiden in elk geval een regelgevend kader voor de gezinshuizen voor, zodat de eerste initiatieven in de loop van 2023 kunnen opstarten.

De voorzieningen residentiële jeugdhulp ervaren een grote werkdruk. De middelen die op basis van het VIA6-akkoord worden geïnvesteerd kunnen deels soelaas brengen. Voorzieningen kunnen ook beslissen om (een gedeelte van) de extra middelen uit VIA6 te poolen in functie van het uitbouwen en versterken van een regionale samenwerking.

We organiseren één duidelijk aanspreekpunt bij maatschappelijke verontrusting waarin de expertise van de ondersteuningscentra jeugdzorg en de vertrouwenscentra kindermishandeling een plaats krijgen.

De positionering van de gemandateerde voorzieningen -de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en de Ondersteuningscentra jeugdhulp- klaren we uit in de strategische oefening die we voor de dienstverlening van Opgroeien maken.

We voeren een gericht beleid inzake kindermishandeling in Vlaanderen in samenwerking met het nieuw opgerichte expertenplatform

De aanpak van kindermishandeling vereist samenwerking tussen verschillende partners. We zijn gestart met de installatie van een nieuw expertenplatform rond het thema kindermishandeling. Aan dit platform participeren vertegenwoordigers van justitie, de hulpverlening, de betrokken administraties en de academische en wetenschappelijke wereld. In 2023 operationaliseren we, geënt op dit platform, de

meldcode kindermishandeling en een gepast omgaan met echtscheidingen waar sprake is van hoog conflict.

We zetten in op bewustmakingscampagnes in het kader van intrafamiliaal geweld. In het kader van Vlaamse Veerkracht komt er een sensibiliseringscampagne voor ouders en verzorgenden van zeer jonge kinderen. We focussen op situaties van onmacht, stress of een onevenwicht tussen draagkracht en draaglast die kunnen leiden tot incidenteel geweld tegen zeer jonge kinderen. De uitgaven worden aangerekend op project Versterking aanpak intra-familiaal geweld – bewustmakingscampagnes, VV142.

We nemen vanuit onze bevoegdheid voor hulp- en dienstverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen in kwetsbare situaties onze verantwoordelijkheid in de verdere uitbouw van de Family Justice Centers (FJC), samen met de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 3: Innovatie

We kiezen voluit voor een digitale transformatie van de jeugdhulp. Met het project "Bandbreedte" in het kader van Vlaamse Veerkracht laten we blended care duurzaam ingang vinden. We selecteren en ontsluiten tools voor de praktijk en via vorming, intervisie en opleiding voor jongeren en hulpverleners. De uitgaven worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Blended care jeugdhulp, VV113).

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening

We maken verder werk van het jongerenprofiel via mijnburgerprofiel. We willen een digitale aanvraag tot inzage in een dossier mogelijk maken, ook in bepaalde onderdelen van het hulpverleningsdossier zoals een handelingsplan. We starten ook proeftuinen op rond tools voor digitale samenwerking. Concreet zullen vijf bestaande samenwerkingsverbanden de kans krijgen om één jaar lang kosteloos enkele tools te testen die hulpverleners toelaten om samen te werken met partners buiten hun organisatie. Ook kinderen, jongeren en gezinnen kunnen meewerken aan hun eigen plan.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en GDF-AGEF2UA-WT.

OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven

Via een gebruikersonderzoek bij de jongere en de haalbaarheidsstudie "Blended Begeleidingsplatform" bij jeugdhulporganisaties peilen we naar de gebruikerservaring over online communiceren en blended begeleiden. Op basis daarvan werken we een voorstel uit voor een digitale werkruimte en gaan we aan de slag voor het uitwerken van een roadmap in cocreatie met jongeren en de sector jeugdhulp.

In 2023 tot slot breiden we ook het aanbod van opleidingen mediacoach uit en we maken werk van acties die e-inclusie en mediawijsheid van jongeren en hun sociaal netwerk binnen de jeugdhulp versterken. Dit past in het JKP.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-WT.

SD 4: All policies

OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid

We bouwen sterke bruggen tussen onderwijs en jeugdhulp.

Voor de aanpak van kinderen met bijzondere noden, die door een verontrustende thuissituatie verblijven in een internaat, lopen in 2023 drie pilootprojecten om deze ondersteuningsnood concreet vorm te geven. We vermeldde dat al.

Samen met de minister van Onderwijs en de minister van Werk werken we aan het actieplan inzake schooluitval, specifiek voor het voorkomen van schooluitval in het basisonderwijs. We investeren ook verder in de toeleiding van jongvolwassenen die de jeugdhulp verlaten naar het hoger onderwijs of andere vormen van vervolgopleiding. Na de pilootfase in Oost-Vlaanderen, breiden we dit project fasegewijs verder uit naar de andere provincies. We werken binnen de organisaties jeugdhulp met begeleiders die zich een stuk professionaliseren in de onderwijsmaterie om jongeren beter te kunnen informeren en blijven intervisies organiseren met studentenvoorzieningen.

We gaan verder na hoe gepaste zorg kan worden geboden aan jongvolwassenen met een handicap in het buitengewoon secundair onderwijs. We realiseren stapsgewijs de definitieve transitie van IPO's en de MPIGO's, maar ook die van Kastor en het Koninklijk Werk IBIS van onderwijs naar welzijn. Een eerste groep van deze voorzieningen zal in 2023 een volwaardige erkenning binnen welzijn krijgen.

We normaliseren de jeugdhulp door samenwerking met het jeugd(welzijns-)werk, vrije tijd, jeugdhulpactoren, profitactoren en welzijnsorganisatie aan elkaar te koppelen

Ook in 2023 zetten we verder in op het recht op vrije tijd, ook voor jongeren in de jeugdhulp. We bouwen verder op het project 'Maak samen tijd vrij' en de hierin uitgewerkte toolbox.

De link en de samenwerking tussen de drie cruciale partners (lokaal bestuur, jeugdhulporganisaties en vrijetijdsaanbod) staat centraal in het project 'Over Drempels', dat in nauwe samenwerking en met middelen van het departement Cultuur, Jeugd en Media uitgerold werd. We doen dat met aandacht voor specifieke doelgroepen, de koppeling met OverKopuizen en lokale samenwerkingsverbanden. Er wordt een onderzoeksopdracht opgezet om de werkende factoren in de samenwerking te verhelderen en mogelijk te verduurzamen. We koppelen dit zowel aan het JKP als aan de beleidsontwikkelingen binnen de jeugdhulp. Ook binnen onze gemeenschapsinstellingen zetten we in 2023 verder in op de verbinding 'binnen' en 'buiten' door de banden met het jeugdwerk en vrije tijdsactoren aan te halen.

We versterken het jeugdwerk in het opmerken van en omgaan met verontrusting en kindermishandeling, door in te zetten op de zogenaamde kindreflex. Een project, in samenwerking met het Vlaams ExpertiseCentrum Kindermishandeling (VECK) moet leiden tot een verhoogde bewustwording, kennis, handelings- en actiemogelijkheden.

Samen met de minister van Gelijke Kansen en de minister van Brussel, Jeugd en Media engageren we ons om het komende jaar verder werk te maken van een

inclusieve maatschappij met focus op kinderen en jongeren. Deze actie is gelinkt aan het JKP.

Samen zetten we concrete acties op die jongvolwassenen uitzicht geven op een zelfstandig leven.

De doelgroep jongvolwassenen verdient bijzondere aandacht. We verduurzamen dan ook de genomen initiatieven in het kader van het beleidsplan jongvolwassenen. Om jongvolwassenen te ondersteunen in het kansrijk opgroeien naar autonome volwassenen versterken we de samenwerking met andere beleidsdomeinen en sectoren, met in 2023 specifieke aandacht voor het domein Wonen en voor het algemeen welzijnswerk. Deze samenwerking is een belangrijke pijler om de lokale en regionale coalities die in 12 pilootregio's aan de slag zijn en die concrete acties uitrollen om jongerenthuisloosheid te voorkomen en te beëindigen, verder te consolideren en nieuwe coalities te ondersteunen. We zetten ook in op Housing First for Youth en vroegdetectie van jongerenthuisloosheid via lerende netwerken.

We blijven een coördinerende rol opnemen in de gespecialiseerde opvang en integrale begeleiding van slachtoffers van mensenhandel. We volgen de proefprojecten op die we opgezet hebben voor slachtoffers van tienerpoolers, we stellen het aanbod bij waar nodig en operationaliseren de opvang van niet-begeleide minderjarige vluchtelingen binnen de uitrol van veilig verblijf in Vlaanderen.

We rollen de Kindreflex verder uit naar belendende sectoren

We continueren de verdere uitrol van de Kindreflex naar de centra algemeen welzijnswerk, de ziekenhuizen en de geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast lopen we een traject voor het jeugdwerk. De evaluatie daarvan zal uitwijzen welke stappen nodig zijn om te komen tot een actueel handelingskader voor het omgaan met verontrusting in andere sectoren zoals het onderwijs of de kinderopvang.

We zetten in op een lokale, burgerichte ketenaanpak bij jeugddelinquentie

In situaties waar een verontrustende thuissituatie aan de basis ligt van jeugddelinquentie participeren jeugdhulpactoren in een lokaal afgestemde ketenaanpak. We volgen de bevindingen van de lokale aanpak in Antwerpen (Kompas+) op en sturen – samen met de minister van Justitie en Handhaving – aan op actieve deelname van jeugdhulpactoren in de intensieve begeleiding van jongeren in hun context. We nemen ook de nodige initiatieven om de input van de jeugdhulp in de lokale ketenaanpak te ondersteunen. In het kader van de Vlaamse Veerkracht wordt de komende drie jaar extra geïnvesteerd in een dergelijke aanpak. We volgen in 2023 vijf projecten (Antwerpen, Genk, Gent, Mechelen en Kortrijk) actief op in functie van versterkte inzichten in het belang van lokale samenwerking justitie-lokale besturen-welzijn. We werken hierin nauw samen met de Vlaams minister van binnenlands bestuur en de Vlaams minister van Justitie en Handhaving. De uitgaven worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Wijkverbeteringscontracten – integrale ketenaanpak welzijn-justitie-lokale besturen, VV151).

We participeren in de Lokale integrale veiligheidscellen en ondersteunen de lokale besturen in de uitbouw van hun regierol in een gecoördineerde aanpak van radicalisering.

In het raam van het ontwikkelde decretaal kader voor de lokale integrale veiligheidscellen in Vlaanderen nemen we onze actieve rol verder op in functie van de afstemming van trajecten inzake radicalisering. We continueren onze werking met referentiefiguren en evalueren projecten opgezet in het raam van de strijd tegen radicalisering. Ook in 2023 maken we werk van het actueel houden van afspraken en processen en nemen aanpassingen op in het ontwikkelde draaiboek.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers

We betrekken actief alle gebruikers, zowel kinderen en jongeren als hun gezinnen, binnen een geïntegreerd beleid

Om de stem van de jongeren en de ouders binnen de jeugdhulp verder te versterken, zetten we verder in op het cliëntenforum. We brengen de verschillende actoren, betrokken op participatie, samen om te komen tot een eenduidige en geïntegreerde visie op participatie en dit over de sectoren heen.

We evalueren op basis van wetenschappelijk onderzoek de aanpak van jeugddelinquentie in Vlaanderen.

In samenwerking met de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving en op basis van het afgeronde wetenschappelijke onderzoek inzake de nulmeting en monitoring van het jeugddelinquentierecht, bereiden we de eerste evaluatie van het decreet voor. We betrekken hierbij alle stakeholders actief en ontwikkelen indicatoren voor de permanente monitoring van de aanpak van jeugddelinquentie in Vlaanderen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp

We voeren onderzoek naar de cliëntbijdragen in de jeugdhulp.

Het onderzoek naar de kosten van en de bijdragen aan cliënten in de jeugdhulp (en het traject "Kind van de rekening") maakt een inventaris op van hoe de diverse kosten door cliënten gedragen worden in de jeugdhulp. Dit onderzoek laat toe dat we in 2023 een beleidstraject opzetten, zowel op het vlak van regelgeving als op praktijkniveau. In elk geval bekijken we welke afstemming mogelijk is, op korte termijn en op langere termijn, zodat finaal een gelijkvormig, transparant systeem op poten gezet kan worden zodat cliënten in alle sectoren hetzelfde betalen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

JEUGDHULP, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	55	-55	0	98	-98	0
Toelagen (interne stromen (IS))	607.779	132.047	739.826	615.156	130.577	745.733
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	607.834	131.992	739.826	615.254	130.479	745.733
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 739.826 keuro en het vereffeningskrediet naar 745.733 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikelen.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Ontvangsten***GB0-9GEFAMX-OI – OPGROEIEN REGIE****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat enkele ontvangsten specifiek in het kader van jeugdhulp.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	7	0	0
BO 2023	7	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Deze 7 keuro betreft het saldo van de EU-subsidie in het kader van PANDA waarvan de ontvangst bij Opgroeien regie zit maar de uitgaven bij het Agentschap Opgroeien.

Uitgaven

GB0-1GEF2MA-WT – INTEGRALE JEUGDHULP**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel dienen voor de participatie en rechten van minderjarigen en ouders in de jeugdhulp. Ze worden nu overgedragen naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT en van daaruit verder ingezet voor dit thema.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	55	98
<i>Index</i>	3	3
<i>Compensaties</i>	- 58	- 101
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-58	-101	Overdracht kredieten van Integrale Jeugdhulp.
TOTAAL	-58	-101	

GB0-1GEF2MX-IS – OPGROEIEN REGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien voor jeugdhulp. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	604.942	604.942
<i>Index</i>	63.646	63.646
<i>Compensaties</i>	39.612	39.612
<i>Andere bijstellingen</i>	22.756	22.756
BO 2023	730.956	730.956
Aanwending VAK-ruiter		

GB0-1GEF5MX-IS – OPGROEIEN REGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de investeringsmachtiging en -toelage richting Opgroeien voor jeugdhulp. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	2.837	10.214
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	6.033	4.563
BO 2023	8.870	14.777
Aanwending VAK-ruiter	/	

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

*Entiteit: Opgroeien regie**Ontvangsten*

De belangrijkste evoluties gekoppeld aan ISE Jeugdhulp worden onder deze rubriek besproken.

Artikel GDF-BGEDAZZ-OI omvat alle toelagen die ontvangen worden door het agentschap Opgroeien regie.

De belangrijkste kredietevoluties van de toelagen in het kader van jeugdhulp worden hier besproken:

M.b.t. GB0-1GEF2MX-IS:

Vooreerst wordt er 63.646 keuro bijkomend aan index toegekend n.a.v. de overschrijdingen van de spilindex in december 2021, februari 2022, april 2022, juli 2022 en oktober 2022.

Volgende compensaties vinden plaats bij BO2023:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Reden
Naar GB0-1GGF2RX-IS	-135	-135	De middelen van de provincie voor Cos Antwerpen worden na drie jaren opnieuw naar VAPH overgeheveld.
Van CB0-1CBG2AI-PR	34.139	34.139	Middelen voor uitvoering VIA6-akkoord.
Van GB0-1GEF2UX-IS	5.628	5.628	Terugdraai éénmalige overheveling voor opname uit reservefonds bij FJW.
Naar provisie energie	-20	-20	In het kader van Actieplan energie-efficiëntie.
TOTAAL	39.612	39.612	

Vervolgens vinden volgende bijstellingen plaats m.b.t. de erkende kostendrijvers en wordt er budget voor uitbreidingsbeleid in 2023 toegekend:

(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Aangroei in pleegzorg	5.180	5.180
Weddedrift private voorzieningen	2.076	2.076
Structurele recuperatie 10% relancemiddelen ICT Blended Care (VV113)	500	500
Uitbreidingsbeleid 2023	15.000	15.000
TOTAAL	22.756	22.756

Het betreft hier enerzijds de bijstellingen in het kader van de aanvaarde kostendrijvers.

Anderzijds betreft het hier het uitbreidingsbeleid 2023 met betrekking tot jeugdhulp dat onder meer wordt ingezet voor uitbreiding in het kader van private beveiligende opvang en extra capaciteit in De Grubbe.

Ook is er de recuperatie van 10% relancemiddelen van Blended Care (VV113).

M.b.t. GB0-1GEF5MX-IS:

Het VAK wordt naar boven bijgesteld met 6.033 keuro. Dit budget zal in 2023 voornamelijk ingezet worden voor de masterplannen van De Kempen (vooral voor Hutten, maar ook Markt) en De Zande (Beernem) voor de uitbouw van langdurig verblijf in het kader van de uitvoering van het jeugddelinquentierecht.

Het krediet in VEK wordt met 4.563 keuro naar boven bijgesteld op basis van de meest recent beschikbare betaalkalender in functie van de lopende masterplannen bij de gemeenschapsinstellingen.

Artikel GDF-BGEDAMA-OW, ontvangsten werking en toelagen jeugdhulp, worden bijgesteld.

Ten opzichte van bij BA2022 worden de ontvangsten uit de gezinsbijslagen van geplaatste kinderen op basis van de laatst gekende realisaties verhoogd met 177 keuro.

Artikel GDF-BGEDAMA-OW, ontvangsten werking en toelagen jeugdhulp, worden bijgesteld.

De middelen vanuit de federale overheid voor 2023 worden ingeschat op 8.150 keuro. Het betreft hier enerzijds de middelen vanuit justitie en anderzijds de middelen vanuit Fedasil.

Uitgaven

Hieronder worden de evoluties in de uitgaven verbonden aan ISE Jeugdhulp besproken.

Artikel GDF-AGEF2MA-WT, werking en toelagen Jeugdhulp

De evolutie in de uitgaven weerspiegelt zich aan de duiding bij de evolutie bij de ontvangsten.

Artikel GDF-AGEF5MA-WT, werking en toelagen jeugdhulp

De evolutie in de uitgaven weerspiegelt zich aan de duiding bij de evolutie bij de ontvangsten.

2. ISE Groeipakket

Het beleid inzake het Groeipakket omvat de toelagen toegekend aan de gezinnen in het kader van het gezinsbeleid. Vanaf 2023 betalen we ook de ondersteuningstoeslag uit via het Groeipakket.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid

OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'

In 2023 bouwen we verder aan de in 2022 opgestarte digitalisering van de zorgtoeslagevaluatie, in overleg met onze partners, en verfijnen we de applicatie. We voeren enerzijds optimalisaties door voor een gebruiksvriendelijker portaal voor gezinnen en gebruik van e-health en anderzijds voeren we vernieuwingen door ter ondersteuning van zorgprofessionals en een betere monitoring en kwaliteitsbewaking. We optimaliseren de nieuwe clusterprocedure (voor de thematieken Autismespectrumstoornissen/ADHD, zintuiglijke gebreken, mentale retardatie, diabetes type 1) op basis van pediatrische fiches ('vereenvoudigde procedure') en monitoren dit. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden tot uitbreiding van de clusterprocedure voor nog meer gediagnosticeerde problematieken, zodat meer kinderen deze procedure kunnen doorlopen. Ook de standaardprocedure en de teamwerking worden geoptimaliseerd. Dit alles met het oog op het wegwerken van de achterstand, het permanent verlagen van de doorlooptermijn (tot twee maanden na het indienen van een volledig dossier) en het verhogen van de klanttevredenheid.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT en GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig

Het Groeipakketdecreet en haar toepassing wordt voortdurend gemonitord door het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG) en Opgroeien. Dit heeft geleid tot het decreet van 1 juli 2022 waarvan we de technische en inhoudelijke aanpassingen borgen en waarmee we uitvoering geven aan de resolutie van het Vlaams Parlement over de evaluatie van het Groeipakket.

In het kader van de begrotingsopmaak 2023 werd beslist om in het indexatiemechanisme van het Groeipakket in te grijpen.

We indexeren enerzijds het Groeipakket opnieuw aan 2%. De bedragen die in september met 1% werden verhoogd (nieuwe basisbedrag en oude basisbedragen rang 1 en rang 2) worden in december 2022 dus met 1% extra verhoogd. Ook in september 2023 zullen deze bedragen met 2% verhoogd worden.

We versterken de sociale correcties binnen het Groeipakket. De selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) blijft gekoppeld aan de index, de sociale toeslagen trekken we gevoelig op én maken we voor een grotere groep toegankelijk. Concreet betekent dit volgende aanpassingen binnen de sociale toeslag:

-vanaf (rechtsmaand) december 2022 verhogen we de sociale toeslag met 15 euro per maand;

- vanaf (rechtsmaand) januari wordt de laagste inkomensgrens in de sociale toeslag voor alle gezinnen verhoogd met 5%, dus van 32.882,77 euro naar 34.526,91 euro, waardoor de doelgroep uitbreidt met 20.000 kinderen;
- vanaf (rechtsmaand) april komt er een uitbreiding van de doelgroep sociale toeslag voor alle 1- en 2kindgezinnen. Voor hen komt er een nieuwe inkomenscategorie: gezinnen met een inkomen tussen de 34.526,91 euro en 40.281,40 euro krijgen een sociale toeslag van 35 euro per kind per maand. Hierdoor krijgen 51.000 kinderen extra een sociale toeslag;
- er wordt een extra toeslag van 100 euro toegekend voor kinderen met recht op sociale toeslag in november 2022 en voor kinderen met recht op sociale toeslag in april 2023.

Voor de gezinnen waar een ouder overlijdt/overleden is vanaf 1/1/2019, en die dus recht hebben op het nieuwe basisbedrag en de halfwezentoeslag (en een eventuele sociale toeslag), willen we de halfwezentoeslag verhogen van 50% van het basisbedrag naar 80% van het basisbedrag. Dit om het blijvende verlies van de overledene te compenseren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten

Om de burger 24/7 te voorzien van informatie en ondersteuning over hun Groeipakket, zetten we verdere stappen om onze dienstverlening gericht toe te spitsen op noden van gezinnen. We baseren ons op gegevens die we in 2022 verzamelden, meer bepaald inzichten over klanten, data over klantencontacten en data over het gebruik van kanalen. We bekijken via een programma 'klant centraal' hoe we, waar nodig via samenwerkingen met partners, onze digitale, telefonische en fysieke dienstverlening toegankelijker kunnen maken.

Het is belangrijk om de gezinnen goed te informeren over hun Groeipakket, maar bij bepaalde stappen ook de navenante beslissingen formeel te bevestigen. Dat gebeurt per brief. We ondernemen actie om de informatiebrieven die verstuurd worden in het kader van het Groeipakket zo helder en begrijpelijk mogelijk te maken door verder te werken aan het project "Heerlijk Helder".

Vlaanderen beoogt een rechtstreekse digitale communicatie met de burger via Mijn Burgerprofiel. Dit platform laat ons toe om nuttige informatie en overzichten te ontsluiten over het Groeipakket van gezinnen. We voorzien meldingen vanuit Mijn Burgerprofiel, bijvoorbeeld over de uitbetaling van de schooltoeslag of over het startbedrag. Met de komst van de Mijn Burgerprofiel-app gaan we ook informatie en notificaties kunnen sturen naar de burger waardoor we andere communicatiekanalen (zoals telefonie) ontlasten.

Vlaamse steden en gemeenten ontwikkelen vaak een eigen aanbod aan sociale dienstverlening voor diverse doelgroepen van gezinnen. Zo betalen sommige steden of gemeenten lokale toelagen in het kader van het gezinsbeleid uit of verstrekken ze andere voordelen (warme maaltijden, ...). Het is voor hen echter niet eenvoudig om de doelgroep correct af te bakenen, omdat ze niet beschikken over mechanismen om gegevensstromen automatisch te verwerken. Daarom leeft de vraag om van de bronnen binnen het Groeipakket te vertrekken met het doel een automatische lokale sociale dienstverlening op te zetten. In het licht van die vragen bouwt het VUTG haar dienstverlening verder uit met een aanbod dat steden en gemeenten ondersteunt bij het bepalen en bereiken van de door hen beoogde

doelgroep van gezinnen. We maken dit aanbod met een campagne bekend aan steden en gemeenten.

We ondersteunen de transitie van de integratie van de Ondersteuningstoeslag in het Groeipakket door het opzetten van gerichte communicatiecampagnes naar directe stakeholders en burgers.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

SD 2: Innovatie

OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid

Momenteel kunnen Groeipakketdossiers niet worden afgesloten zolang we niet alle relevante informatie hebben ontvangen. Het kan soms tot een paar jaar na de laatste betaling duren eer dossiers kunnen worden afgesloten. Samen met Opgroeien en het Agentschap Digitaal Vlaanderen (ADV) optimaliseren we de elektronische gegevensfluxen zodat er een koppeling is met de relevante tijdsperiodes binnen een dossier en vermeden wordt dat niet relevante gegevens massaal opgevraagd en binnen getrokken worden in de systemen.

In het kader van de uitbreiding van ons dienstverleningsaanbod aan steden en gemeenten -we refereerden er al aan- stellen we de betaalmotor en diensten van het agentschap ter beschikking. Een snelle en efficiënte bepaling van de omvang van lokale toelagen en voordelen aan gezinnen laat lokale besturen toe een correcte inschatting te maken van het nodige budget en in één beweging 100% van de gewenste doelgroep automatisch te bereiken.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning

In samenwerking met Opgroeien en ADV onderzoeken we of en hoe we actuele loongegevens uit Solid-datakluizen van burgers in de manuele alarmbelprocedure sociale toeslag kunnen integreren. Met ADV bekijken we enerzijds een uitbreiding van de bronnen voor actuele inkomstengegevens in de Solid-burgerkluizen en anderzijds mogelijkheden om automatisch advies te gebruiken om de doelgroep voor de alarmbelprocedure beter te bereiken. Wanneer dit onderzoek positieve resultaten oplevert, kunnen we overgaan tot de implementatie binnen de manuele alarmbelprocedure.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor

Zoals decretaal is bepaald zal Opgroeien in 2023 de werking van de private uitbetalingsactoren evalueren. Hiertoe zal een uitvoeringsbesluit worden opgemaakt dat de nadere regels voor de evaluatie uitwerkt.

We concretiseren in 2023 de stappen in de richting van een unieke uitbetalingsfunctie zonder de continuïteit van de uitbetaling en de dienstverlening aan de burger in het gedrang te brengen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QW-IS van VUTG.

SD 3: Toegankelijkheid

OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding

We optimaliseren de lokale aanwezigheid, samenwerking en toeleiding in functie van de noden van gezinnen. Het opzet blijft om de uitbetalers van het Groeipakket en de Huizen van het Kind dichter bij elkaar te brengen. We bundelen de bezoekersresultaten van de zitdagen in Vlaanderen en analyseren de bezoekersprofielen en het bezoekersgedrag. Op basis van deze inzichten zetten we in op gerichte verbetering van de loketfunctie en de geografische spreiding. Samen met Opgroeien optimaliseren we de inzet in en van de Huizen van het Kind en versterken we het aanbod van de lokale partners.

We bekijken hoe we de samenwerking met scholen en kinderopvanginitiatieven kunnen uitbouwen om de bij hen ingeschreven gezinnen die buiten Vlaanderen wonen, beter en gericht te informeren over hun rechten in het kader van het Groeipakket.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

SD 4: All policies

OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen

In 2023 implementeren we de integratie van de ondersteuningstoeslag in het Groeipakket. We treffen alle juridische, (gegevens)technische en IT-matige voorbereidingen en zorgen voor een warme overdracht van de klanten van de zorgkassen naar de uitbetalers van het Groeipakket.

Het eerste deel van het onderzoek van het Steunpunt WVG m.b.t. de noden bij kinderen met zorgbehoeften en welke tegemoetkomingen ze krijgen (de zorgtoeslag, ondersteuningstoeslag, het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en het persoonlijk assistentiebudget) wordt eind 2022 afgerond. Het analyseren van gekoppelde administratieve databanken, het in kaart brengen van consumptie-uitgaven en het vergelijken van deze referentiebudgetten met het niveau van ontvangen financiële ondersteuning zijn het onderwerp van een vervolgonderzoek in 2023.

In nauwe afstemming tussen Opgroeien, het Vlaams Agentschap voor personen met een Handicap (VAPH), multidisciplinaire teams (MDT) en stakeholders zetten we verder in op de realisatie van een "only once"-aanpak voor de inschaling van kinderen door maximaal gebruik te maken van al bekende gegevens. Op die manier willen we de administratieve lasten voor ouders beperken. We evolueren hierbij naar een gedeelde opdracht tussen evaluerend artsen zorgtoeslag en de MDT's door het realiseren van een doorgedreven kwaliteitsvolle gegevensdeling. Hiervoor werken we een visie uit rond gemeenschappelijke beeldvorming en zetten we een proeftuin op, zodat we nog kunnen bijsturen waar nodig.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket

We hebben een regeling uitgewerkt en implementeren nu de decretale bepalingen waarmee alle kinderen die materiële ondersteuning van de overheid genieten de gezinsbijslagen beperkt zien tot een derde. Dat garandeert voor elk kind in deze situatie een gelijke behandeling.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijslagen aan te passen naar de levensstandaard van het land

Het Europees Hof van Justitie heeft Oostenrijk op 16 juni 2022 veroordeeld voor de aanpassing (verlaging) van de bedragen van de gezinsbijslagen voor kinderen in andere EU-lidstaten met een lagere levensstandaard. Oostenrijk creëerde hiermee een inbreuk op de Europese coördinatieregels met betrekking tot de sociale zekerheid. Een dergelijke unilaterale invoering blijkt voorlopig dus niet mogelijk. Concrete beleidsinitiatieven koppelen we aan de evolutie in het dossier 'Oostenrijk'.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: We blijven het Groeipakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoelage, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede

Het Groeipakket is één van de meest effectieve maatregelen om kinderarmoede te bestrijden. We versterken de sociale correcties binnen het Groeipakket. De selectieve participatietoelage (schooltoelage) blijft gekoppeld aan de index, de sociale toeslagen trekken we gevoelig op én maken we voor een grotere groep toegankelijk.

Tenslotte worden de inkomensgrenzen opnieuw gekoppeld aan de gezondheidsindex, om te voorkomen dat gezinnen hun sociale toeslag zouden verliezen indien hun inkomen door indexering plots boven de inkomensgrens zou uitkomen.

De schooltoelage betalen we erg snel uit. Voor het eerst zullen gezinnen reeds voor de start van het schooljaar een schooltoelage kunnen ontvangen, indien we op dat ogenblik al over de inschrijvingsgegevens beschikken. We wachten ook niet langer af tot we de schoolgegevens voor alle kinderen in een gezin verzameld hebben, maar betalen van zodra we inschrijvingsgegevens voor een kind in een gezin ontvangen onmiddellijk de schooltoelage uit.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEIPAKKET, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (interne stromen (IS))	4.349.332	308.381	4.657.713	4.349.332	308.381	4.657.713
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.349.332	308.381	4.657.713	4.349.332	308.381	4.657.713
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet en het vereffeningskrediet naar 4.657.713 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikelen.

2.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgaven

GB0-1GEF2QX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de beleidskredieten inzake het Groeipakket. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	4.253.237	4.253.237
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	20.671	20.671
<i>Andere bijstellingen</i>	280.986	280.986
BO 2023	4.554.894	4.554.894

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

GB0-1GEF2QY-IS – VUTG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	96.095	96.095
<i>Index</i>	7.015	7.015
<i>Compensaties</i>	- 361	- 361
<i>Andere bijstellingen</i>	70	70
BO 2023	102.819	102.819
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SH0-1SKA2QA-WT	-213	-213	Overdracht beheer naar Facilitair Bedrijf.
Naar SH0-1SKA2QY-IS	-144	-144	Overdracht beheer naar Facilitair Bedrijf.
Naar SH0-1SKA2PB-WT	-4	-4	Overdracht beheer naar Facilitair Bedrijf.
TOTAAL	-361	-361	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
10% recurrente relancemiddelen voor digitale transformatie	425	425	Volgens begrotingsinstructies BO2023.
Efficiëntie en kerntaken – Besparing apparaat 2023 (niet loon)	-43	-43	Jaarlijkse besparing van deze legislatuur.
Efficiëntie en kerntaken – Personeelsbesparing 2023	-312	-312	Jaarlijkse besparing van deze legislatuur.
TOTAAL	70	70	

2.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Ontvangsten

Artikel GDF-BGEDAZZ-OI omvat alle toelagen die ontvangen worden door het agentschap Opgroeien regie. De toelage voor beleidskredieten Groeipakket (GB0-1GEF2QX-IS) wordt hier voorzien en neemt toe met 301.657 keuro ten opzichte van BA2022.

De toename bestaat voor 84.751 keuro uit indexeringskosten, 20.671 keuro interne compensaties en 196.235 keuro aan andere bijstellingen (voornamelijk nieuw beleid).

De meerkost van de indexering bestaat uit volgende componenten:

- De voortzetting van het huidige beleid, waarbij de indexering uit september 2022 volledig op kruissnelheid komt: +41.732 keuro;
- Daarnaast werd beslist om de basisbedragen in 2022 niet met 1, maar met 2% te indexeren, wat een impact heeft van 32.320 keuro in 2023;
- Tot slot is er nog 10.699 keuro meerkost op de indexeringen omwille van de indexering (5,3%) van de selectieve participatietoelage voor schooljaar 2023-2024.

Er zijn voor in totaal 20.671 keuro compensaties voorzien:

- De integratie van het Basisondersteuningsbudget (BOB) in het Groeipakket (Ondersteuningstoelage) zorgt voor een interne compensatie van 23.519 keuro vanuit de VSB (van begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS); Door het cumulverbod tussen de zorgtoelage enerzijds en IT/IVT anderzijds kan bijkomend 2.348 keuro verschoven worden naar het VAPH (naar begrotingsartikel GB0-1GGF2RX-IS) waar het zal worden ingezet voor de instroom van de automatische toekenningsgroepen;
- Tot slot is er nog een interne compensatie van 500 keuro voorzien naar de werkmiddelen van het Groeipakket (naar begrotingsartikel GB0-1GEF2UX-IS). Dit bedrag komt vrij door toepassing van het zogenaamde 'borgingsdecreet Groeipakket' (decreet tot wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018)

De andere bijstellingen (196.235 keuro) bestaan voor 170.283 keuro uit nieuw beleid:

- Verhoging van de sociale toeslag van de kinderen die reeds sociale toeslag ontvangen (+15 euro/maand): 72.068 keuro;
- Ook in 2023 wordt een eenmalige toeslag van 100 euro voorzien voor kinderen die sociale toeslag ontvangen: 38.500 keuro;
- Uitbreiding van de doelgroep van de sociale toeslag door het verhogen van de laagste inkomensgrens, en het installeren van een systeem van zogenaamde "tapering" (toekenning van sociale toeslag aan kinderen uit kleine gezinnen die boven de laagste inkomensgrens vallen): 49.715 keuro;
- Optrekken van de halfwezentoeslag tot 80% van het basisbedrag: 10.000 keuro.

Daarnaast leidt het toepassen van de huidige regelgeving tot een verhoging van de uitgaven met 44.455 keuro, waarbij deze verhoging vooral gesitueerd is bij de basisbedragen (+29.654 keuro) en de sociale toeslagen (+15.516 keuro).

Tot slot is er nog een daling voorzien met -18.503 keuro op de kredieten die voorzien zijn voor de toekenning van het Groeipakket aan de kinderen die tijdelijke bescherming genieten in het kader van de Oekraïne-crisis.

Artikel GDF-BGEFAQB-OW omvat de terugvorderingen in het kader van het Groeipakket ten belope van 38.646 keuro. Dit is een verhoging met 32.551 keuro t.o.v. BA2022, een meer realistische inschatting op basis van laatste jaren.

Uitgaven

Artikel GDF-AGEF2QB-WT GROEIPAKKET - TOELAGEN GEZINSBELEID

Op dit begrotingsartikel worden de toelagen in het kader van het Groeipakket die via de private uitbetalingsactoren aan de gezinnen uitbetaald worden,

ingeschreven. De toekenningen die gebeuren via de private uitbetalingsactoren worden geraamd op 3.450.707 keuro. Dit bedrag wordt overgemaakt via de toelagen aan de private uitbetalingsactoren.

De evolutie in de uitgaven weerspiegelt zich aan de duiding bij de evolutie bij de ontvangsten.

GDF-AGEF2QW-IS GROEIPAKKET – KINDERBIJSLAGFONDSEN

De uitgaven in het kader van de responsabilisering met betrekking tot de invordering van de debetten van de private uitbetalingsactoren ten belope van 680 keuro worden hier ingeschreven.

GDF-AGEF2QY-IS GROEIPAKKET - VUTG

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op het deel van de toelagen die via FONS. (VUTG) worden uitbetaald. Deze worden toegekend via een interne stroom waarvoor een benodigd bedrag is geraamd van 1.142.153 keuro. Bij de bepaling van deze interne stroom is uitgegaan van een marktaandeel van 24,25% voor FONS (behalve voor de sociale toeslagen en SEPAR, waar FONS een hoger marktaandeel realiseert van 30,10%).

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

Omschrijving

In het uitbetalingslandschap van de gezinstoelagen is er 1 publieke uitbetalingsactor die het Groeipakket toekent en uitbetaalt nl. Fons. Naast Fons heeft VUTG een overkoepelende functie binnen de sector en verdeelt het de werkingssubsidie onder de 4 private uitbetalingsactoren.

Ontvangsten

	BA22	BO23
Eigen ontvangsten	2.001	8.450
Betoelaging	1.128.152	1.244.972

De eigen ontvangsten bestaan uit de terugvorderingen m.b.t. teveel uitbetaalde gezinstoelagen voor 8.335 keuro en lopende ontvangsten voor 115 keuro. De terugvorderingen m.b.t. teveel uitbetaalde gezinstoelagen worden voor het volledige stelsel besproken bij Opgroeien Regie.

De betoelaging van het agentschap is tweeledig en bestaat uit de toelage vanuit Opgroeien Regie voor het toekennen en uitbetalen van de toelagen gezinsbeleid door de publieke uitbetalingsactor Fons. Deze bedraagt bij BO23 1.142.153 keuro. Samen genomen met de terugvorderingen m.b.t. teveel uitbetaalde gezinstoelagen vormt dit de financiering van de toelagen van het Groeipakket aan uitgavenzijde. Verder ontvangt het agentschap een toelage van het Departement WVG ter financiering van de werking van het agentschap en de werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren. Deze bedraagt 102.819 keuro.

De betoelaging stijgt met 90.131 keuro wat te wijten is aan een stijging van 83.407 keuro in de toelage vanuit Opgroeien Regie (de reden hiervoor wordt besproken bij Opgroeien Regie waar het volledige stelsel besproken wordt) en een stijging

met 6.724 keuro in de toelage vanuit Departement WVG. De redenen voor de stijging in deze laatste wordt besproken langs de uitgavenzijde.

De eigen ontvangsten voor 8.450 keuro, de betoelaging voor 1.244.972 keuro en het overgedragen saldo vorige boekjaren voor 7.513 keuro vormen samen de totale ontvangsten voor 1.260.935 keuro.

Uitgaven

	BA22	BO23
Werking agentschap en werkingssubsidie private uitbetalingsactoren	96.210	102.934
Uitgaven gezinstoelagen Groeipakket	1.036.624	1.150.488

De component werking van het agentschap en de werkingstoelage van de private uitbetalingsactoren bestaat grotendeels uit de werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren voor 64.495 keuro. Deze middelen worden aangewend om onrechtstreeks mee te werken aan SD1, SD2 en SD3 van het Groeipakket. De uitgaven voor de werking van het agentschap zelf bestaan uit 30.993 keuro lonen en 7.446 keuro werkingmiddelen. Deze middelen worden ingezet voor alle operationele doelstellingen m.b.t. het Groeipakket met specifiek de nadruk op de operationele doelstellingen onder SD1, SD2 en SD3.

De uitgaven voor de werking van het agentschap en de werkingssubsidie van de private uitbetalingsactoren stijgen met 9.724 keuro veroorzaakt door volgende: een stijging van 7.015 keuro omwille van indexering en een stijging met 425 keuro omwille van recurrent 10% relancemiddelen. Deze worden licht gecompenseerd door een daling van 361 keuro wegens overdracht van het beheer van de gebouwen van het agentschap naar het Facilitair Bedrijf, een daling van 312 keuro personeelsbesparing 2023 i.k.v. efficiëntie en kerntaken en tenslotte een daling van 43 keuro besparing apparaat 2023 i.k.v. efficiëntie en kerntaken.

Uitgaven gezinstoelagen Groeipakket

De toelagen gezinsbeleid bedragen 1.150.488 keuro en stijgen met 89.856 keuro. Het betreft de toelagen die toegekend en uitbetaald worden door de publieke uitbetalingsactor Fons. De toelagen gezinsbeleid worden voor het volledige stelsel besproken bij Opgroeien Regie.

Buiten het over te dragen overschot van 7.513 keuro is er geen verschil tussen vastleggings- en vereffeningskrediet van het agentschap.

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Private uitbetalingsactoren

Omschrijving

In het uitbetalingslandschap van de gezinstoelagen zijn er vier private uitbetalingsactoren die het Groeipakket toekennen en uitbetalen nl. Infino Vlaanderen, MyFamily, Kidslife Vlaanderen en Parentia Vlaanderen.

Ontvangsten

	BA22	BO23
Eigen ontvangsten	1.386	1.353

Betoelaging	60.956	65.175
-------------	--------	--------

De gezamenlijke ontvangsten bestaan onder andere uit 1.353 keuro eigen ontvangsten en 65.175 keuro toelagen. De betoelaging is tweeledig waarbij het grootste deel of 64.495 keuro werkingssubsidie bedraagt die vanuit het VUTG wordt toegekend en daarnaast 680 keuro betoelaging vanuit Opgroeien Regie m.b.t. het effectief innen van terugvorderingen bij de gezinnen voor teveel uitbetaalde gezinstoelagen.

De gezamenlijke begrote ontvangsten stijgen voornamelijk door de toevoeging van indexering ten belope van 4.219 keuro.

Uitgaven

	BA22	BO23
Werking private uitbetalingsactoren	60.805	65.581

De begrote uitgaven bestaan voornamelijk uit personeelskosten voor de vier private uitbetalingsactoren voor een totaal van 36.987 keuro en algemene werkingskosten voor 27.499 keuro. Verder zijn de investeringen geraamd op 1.095 keuro.

De gezinstoelagen die toegekend worden door de vier private uitbetalingsactoren worden begroot en besproken bij het agentschap Opgroeien Regie.

3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid

De dienstverlening van Opgroeien zet zich in voor de gezinnen als één geheel waarbij er geen scheidingslijnen zijn tussen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang, het Groeipakket en adoptie.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven

OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat

We zetten met de lokale teams van Kind en Gezin verder in op een kwalitatieve ondersteuning van gezinstrajecten tijdens de eerste 1.000 dagen. Dat vertaalt zich in een startgesprek nog voor de geboorte en in gezinsondersteunende contacten waarbij intensiever wordt ingezet op gezinnen die het op de één of andere manier nodig hebben. Deze ondersteunende contacten zijn complementair aan de medisch preventieve werking in de consultatiebureaus. Vanuit deze zeer lokaal georganiseerde universele opvolging van gezinnen met jonge kinderen schakelen we waar nodig extra ondersteuning, opvang en begeleiding in.

Daarnaast bekijken we de mogelijkheden om de opvolging van de gezinstrajecten voor gezinnen met kinderen van 0 tot 3 jaar maximaal te laten aansluiten op de evoluties in de pre- en postnatale zorg in het uit te werken actieplan geïntegreerde gezinstrajecten tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind (zie 2.1.2). Deze acties zijn gelinkt aan het JKP (OD 1.1.1).

In 2023 zetten we ook in op een positieve en actieve ondersteuning van ouders in het kader van zindelijkheid. We lanceren daartoe in samenwerking met Onderwijs een herwerkte brochure "Zindelijkheid".

Inzetten op het voorkomen en eventueel opsporen van Adverse Childhood Events (ACE's)

We willen een ondersteuningsaanbod creëren voor de eerstelijnszones gericht op het voorkomen van gezondheids- en welzijnsproblemen bij kinderen die opgroeien in een gezin met meerdere kwetsbaarheidsfactoren. Die kwetsbaarheidsfactoren zijn internationaal en in wetenschappelijke literatuur gekend als 'adverse childhood events' of ACE's. We willen de eerstelijnszones ondersteunen in het ontwikkelen van een gedeelde visie op hoe verschillende disciplines en voorzieningen een levensloopbenadering kunnen integreren in hun dagelijkse praktijk om zo intergenerationele kwetsbaarheden te voorkomen. Dit moet zich vertalen in concrete samenwerkingsafspraken die ervoor zorgen dat zorgtrajecten vlotter lopen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangerschappen

De geïntegreerde gezinstrajecten vullen we beleidsdomeinbreed op maat in.

De ondersteuning van ouderschap, ook tijdens de zwangerschap en de link met Infant Mental Health, maken daar deel van uit, ingebed in de screening en

netwerken van perinatale mentale gezondheid, het gericht inzetten van kraam- en gezinszorg en alertheid bij het vermoeden van een handicap. Hierbij worden linken gelegd naar de rol van de Huizen van het Kind en de regierol van het lokaal bestuur inzake lokaal sociaal beleid. Deze actie is gelinkt aan het JKP (OD 1.1.1).

Inzetten op perinatale zorgpaden vanuit een verbinding gezondheid - welzijn

In 2023 implementeren we verder de lokale perinatale zorgtrajecten waarbij er vanuit de gezondheidszorg verbindingen worden gelegd naar de geestelijke gezondheidszorg en de welzijnszorg. We vermelden het pilootproject waarbij in de eerstelijnszones in Leuven, Zuidoost Hageland en Demerland met alle zorgactoren een gedragen geïntegreerd prenataal zorgpad wordt uitgetekend en uitgetest en dat tot aanbevelingen zal leiden voor een eventuele uitrol in Vlaanderen. Ook het instrument voor psychosociale anamnese vroeg in de zwangerschap hanteren we. Hierbij bundelen we de krachten van het Vlaams Expertise Netwerk Perinatale Mentale Gezondheid en het project Born in Belgium Professionals.

Op basis van het rapport van het Vlaams Expertise Netwerk Perinatale Mentale Gezondheid 'Vlaamse visie en prioriteiten ter ondersteuning van perinatale mentale gezondheid' doen we gerichte investeringen om het aanbod ter preventie en ter behandeling van perinatale mentale problemen, te versterken.

Aanklappende en meer geëigende jeugdhulp ten aanzien van zwangeren realiseren

Binnen het luik van de intensieve jeugdhulp tekenen we in overleg met de Centra Integrale Gezinszorg (CIG), de Centra Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG) en andere jeugdhulporganisaties een aanklappende en meer geëigende jeugdhulp ten aanzien van zwangeren uit. Dit gebeurt in het kader van een reconversiebeweging waarbij bestaande capaciteit op een innovatieve manier wordt ingevuld. Concreet gaat het om intensieve begeleiding thuis of in het kader van studiowerking met focus op praktische en emotionele voorbereiding op de bevalling, het opbouwen van gehechtheid, traumasensitief opvoeden, enz.

Door het realiseren van zorggarantie bij (dreigende) uithuisplaatsing willen we in de meest precare situaties toch een kansrijke vroege ontwikkeling van kinderen garanderen. We bundelen daartoe de krachten van onder meer de lokale teams van Kind en Gezin en de kinderopvang enerzijds en pleegzorg en gezinshuizen anderzijds. Zorggarantie realiseren impliceert waar nodig ook het integreren van bvb. Infant Mental Health en de Signs of Safety-methodiek.

We bereiden ons voor op de uitbreiding van het personele toepassingsgebied van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp. We lopen een traject met de gemandateerde voorzieningen om binnen hun huidig mandaat maatschappelijke noodzaak, op een aanklappende manier aan de slag te gaan in verontrustende situaties met ongeboren kinderen. In dit kader zetten we in op de evaluatie en mogelijke bredere uitrol van "veilig en omringd in de buik" – een project binnen de Ondersteuningscentra Limburg gericht op de inzet van aanklappende zorg bij risicovolle zwangerschappen.

We ondersteunen gedetineerden in hun ouderrol. Prioritair doen we dit naar aanstaande en jonge moeders die met hun kind in de gevangenis verblijven. Daarnaast onderzoeken we in overleg met het federale niveau de mogelijkheid om in een aantal gevangenissen een structureel aanbod preventieve ondersteuning aan te bieden.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD. 1.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD01GAF2ZZ-LO en begrotingsartikels GDF-AGEF2MA-WT en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regio.

OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen

Het realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen blijft ook in 2023 een aandachtspunt. Het vertrouwen van de burger in het vaccinatieprogramma en in Kind en Gezin als grootste vaccinator is groot. Om dat zo te houden wordt het communicatiemateriaal continu geüpdatet en worden ouders geïnformeerd via individuele contacten. Ook wordt er continu ingezet op de opleiding van en de kennisdeling tussen de medewerkers van Kind en Gezin en de consultatiebureau-artsen.

We vereenvoudigen de processen inzake vaccineren, onder meer door het scannen van de vaccins op de consultatiebureaus. In overleg met de federale overheid onderzoeken we de mogelijkheid om de monitoring en opvolging van de verplichte poliovacinatie te automatiseren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner

Met het oog op het beoogde geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid willen we gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking stimuleren. Dat veronderstelt ruimte voor sociaal ondernemerschap en een vernieuwde manier van erkennen en financieren. We gaan daarbij verder op de ingeslagen weg voor onder meer de Huizen van het Kind en de buitenschoolse opvang en activiteiten. De lokale besturen zijn in deze telkens een belangrijke partner, ook al omwille van de regierol inzake lokaal sociaal beleid.

Voor de kinderopvang continueren we de uitbouw van de lokale loketten. Op dit moment is al in 83% van de Vlaamse gemeenten een gesubsidieerd lokaal loket kinderopvang actief. Onze ambitie is om tegen 2024 in heel Vlaanderen over lokale loketten te beschikken. Samen met de lokale besturen streven we naar een betrouwbare en kwaliteitsvolle registratie-aanpak zodat we verder kunnen evolueren naar een uitbreidingsbeleid dat zoveel als mogelijk is afgestemd op reële tekorten. Ook willen we de loketten nog meer laten evolueren naar de spil van een kinderopvangmodel op maat van de noden van ouders, de arbeidsmarkt en de ruimere samenleving, inclusief het netwerk gezinsondersteuning en jeugdhulp.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven

Inzetten op Huizen van het Kind als geïntegreerde basisvoorzieningen

Op basis van onder andere een foto van de bestaande praktijken en van de lopende projecten vernieuwend aanbod, zetten we in op de verdere integratie van het aanbod preventieve gezinsondersteuning (spel en ontmoeting, opvoedingswinkel ...) in de Huizen van het Kind. We willen ook de perinatale ondersteuning van (aanstaande) ouders versterken. En we onderzoeken de mogelijkheid van inbedding van de lokale loketten kinderopvang in de Huizen van het Kind en de mogelijkheden om de link tussen de Huizen van het Kind en het Sociaal Huis te versterken.

We werken, samen met de VGC, verder aan een geïntegreerd Vlaams gezinsbeleid in Brussel. In 2023 ligt de focus op de opstart van het nieuwe samenwerkingsverband Huis van het Kind Brussel en de integratie van de consultatiebureaus daarin. Daarbij wordt aansluiting gezocht met kinderopvang, brede school en buitenschoolse activiteiten.

Inzetten op een doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs voor jonge kinderen (0- 6 jaar).

We streven ernaar om de verbinding tussen kinderopvang en kleuteronderwijs verder uit te bouwen. In het kader van Vlaamse Veerkracht loopt het project Doorgaande lijn (de uitgaven worden aangerekend op project Doorgaande lijn kinderopvang – onderwijs, VV147). Doel is nagaan hoe de pedagogische en zorgcontinuïteit voor het jonge kind (0 tot 6 jaar) kan worden versterkt in een lokaal partnerschap tussen kinderopvang baby's en peuters, kleuteronderwijs en buitenschoolse kleuteropvang. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar taalontwikkeling. Ook zijn 12 pioniers verder aan de slag die inzetten op het versterken van de continuïteit tussen kinderopvang van baby's en peuters, (kleuter)onderwijs en buitenschoolse (kleuter)opvang. In een eerste fase brengen ze mogelijkheden en moeilijkheden in kaart, als basis voor gerichte acties.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding

We doen een extra investering voor kwaliteit in de kinderopvang

We voeren het Groeipad Trap 2B naar Trap 2A onverwijld uit. We schakelen ook in de gezinsopvang de subsidies T2 gelijk. We geven daarmee de betrokken initiatieven extra ruimte om te investeren in betere loon- en arbeidsvoorwaarden, extra ondersteuning voor medewerkers, hun pedagogische aanpak, ... Tegelijkertijd vereenvoudigen we hiermee ook het subsidietrappensysteem. Subsidietrap 2B wordt definitief geschrapt.

We versterken in de groepsopvang de basissubsidie van Trap 1 en geven initiatieven Trap 0 de kans om deze subsidie aan te vragen. Ongeveer 3.000 plaatsen in Trap 1 krijgen vervolgens de mogelijkheid om om te schakelen naar Trap 2A. Daarmee versterken we deze initiatieven en investeren we tegelijkertijd in extra toegankelijke plaatsen aan inkomenstarief. We investeren verder in extra plaatsen flexibele opvang.

In antwoord op de Parlementaire Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang versterken we ook de betrokken diensten bij het agentschap Opgroeien en onze Zorginspectie.

We breiden de kinderopvang uit

We voeren het geplande meerjarenprogramma en de bijhorende uitbreiding van de subsidie voor inkomenstarief (trap 2A) verder uit.

Kinderopvang toegankelijker maken

We vereenvoudigen de voorrangsregels zodat werkende ouders, ouders die een inburgeringstraject of een opleiding volgen in het kader van een traject naar werk, effectief voorrang krijgen.

Faciliteren van flexibele en occasionele kinderopvang

We blijven flexibele en occasionele opvang faciliteren en we blijven inzetten op het versterken van lokale samenwerking en afstemming met andere relevante actoren, bv. deze actief op het vlak van inburgering. Zo willen we er voor zorgen dat kinderopvang geen drempel is voor ouders die een maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen. In dat verband lopen er momenteel 15 projecten die inzetten op de doelstellingen werk en/of inburgering en waar minstens één kinderopvangpartner bij betrokken is. We volgen deze projecten van nabij op met het oog op een evaluatie en een meer structurele bijsturing van de regelgeving op termijn.

We wijzen begin 2023 de modules ruime openingsmomenten voor flexibele groepsopvang toe, in functie van de combinatie werk-gezin voor wie niet van negen tot vijf werkt, op basis van de oproep die nog in het najaar van 2022 gelanceerd wordt.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering

Een toekomst voor interlandelijke adoptie

De Vlaamse regering gelooft in een toekomst voor interlandelijke adoptie en heeft geenszins de bedoeling om interlandelijke adoptie stop te zetten of te laten uitdoven. Ze herbevestigt dat daarbij het belang van het kind voorop staat. Adoptie is in de eerste plaats de zoektocht naar een gepaste thuis voor een kind.

Meerouderschap

De Vlaamse Regering steunt de idee om steeds te onderzoeken of er bij alle partijen bereidheid is om contact te behouden met de biologische of eerste ouder(s).

Het concept van het meerouderschap is een belangrijke basisgedachte bij adoptie, omdat alle betrokkenen in het adoptieproces indien zij dat wensen en met de nuance dat dit op casusniveau dient te worden bekeken, erkend kunnen worden in hun relatie tot het kind.

Partnerschappen met herkomstlanden versterken

Om de kansen voor kinderen te vergroten op een gepaste thuis en tegelijk ook het risico op mistoestanden nog sterker uit te sluiten, wil de Vlaamse regering de samenwerking op niveau van de naties (aankomstland – herkomstland) versterken. Vlaanderen zal ter plaatse gaan naar de landen waarmee, na risicoanalyse samengewerkt kan worden of nieuwe samenwerking kan worden gezocht om te komen tot intense samenwerkingsafspraken. Daarbij hoort dat bij zo'n doorstart of opstart heel goed wordt uitgelegd hoe Vlaanderen wil werken, welke kandidaat-ouders Vlaanderen heeft, voor welke kindprofielen, etc. Op kindniveau wordt het systeem vervolgens gestuurd door de vraag van de herkomstlanden om binnen de gemaakte afspraken kinderen te plaatsen. We verankeren deze werkwijze waarrond vandaag al goede praktijken met een aantal herkomstlanden bestaan, in de werking van interlandelijke adoptie.

De precieze opdrachten van de overheid dan wel van de ééngemaakte adoptiedienst als partner worden verder uitgeklaard en zullen na een voorbereidend traject binnen de Vlaamse regering beslist worden.

Pleegzorg en adoptie verbinden

Uiteraard zijn er verschillen tussen adoptie en pleegzorg, maar als we vertrekken vanuit de nood van vele kinderen aan opvang in een gezinscontext, dan moeten we elke kans grijpen om kinderen een opvangperspectief te geven, en net daarom is het van belang om ook pleegzorg en adoptie te verbinden.

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om een deel van het voorbereidingstraject voor kandidaat adoptieouders en kandidaat pleegouders te laten samen sporen om op die manier alle kandidaat-ouders aan te spreken op hun bereidheid om een kind, al dan niet tijdelijk, in hun gezin te verwelkomen. Ouders kunnen uiteindelijk zelf de keuze maken voor pleegzorg of adoptie. Mogelijks zijn ze ook voor de beide gemotiveerd.

Inzetten op nazorg en begeleiding

De Vlaamse Regering onderzoekt hoe ze het bestaande nazorgbeleid nog kan versterken, met specifieke aandacht voor kinderen met bijzondere ontwikkelingsbehoeften, en maakt werk van een verbeterde registratie van gegevens en documentenbeheer. We integreren dit in de bestaande instanties.

Om de aanpak naar de toekomst toe op basis van bovenstaande krijtlijnen verder te concretiseren, worden in de loop 2021 de gesprekken met verschillende stakeholders opgestart om zo tot een actieplan en ontwerp van een vernieuwd systeem te komen.

Ook de inzichten die zullen voortvloeien uit de parlementaire initiatieven kunnen meegenomen worden in de verdere concretisering.

Perspectieven voor kandidaat-ouders en kinderen op korte en middellange termijn

Om aanpassingen aan de adoptiepraktijk zorgvuldig te laten verlopen, moet er heel zorgzaam met alle betrokkenen die reeds een traject in interlandelijke adoptie hebben lopen, worden omgegaan.

Tegelijk wil de Vlaamse regering – in het licht van het rapport en omwille van de zorgen hieromtrent bij kandidaat-ouders, geadopteerden of andere stakeholders – op korte termijn een bijkomende toetsing voorzien op niveau van de herkomstlanden.

De Vlaamse regering vraagt aan het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) om voor deze bijkomende toetsing op korte termijn een beslissingskader uit te werken en dit voor te leggen aan de Vlaamse regering. In het kader van deze risicoanalyse vragen we dat er expliciet een koppeling wordt gemaakt met het Kinderrechtenverdrag, onder meer voor wat betreft het recht op afstammingsinformatie.

Na de screening door het VCA zullen er twee groepen kandidaat-adoptanten zijn:

- Zij voor wie de procedure in het gekozen herkomstland zonder meer verder loopt (case closed)
- Zij voor wie geen samenwerking met herkomstland meer mogelijk is.

Voor deze laatste groep voorzien we de mogelijkheid om te heroriënteren naar de herkomstlanden waarmee Vlaanderen nog wil samenwerken.

Kandidaat-adoptanten die nog in de voorbereiding zitten (maatschappelijk onderzoek, ...) kunnen verder met hun traject. Van zodra de logistieke en organisatorische aanpassingen doorgevoerd zijn, zullen zij van toepassing worden op deze groep en op alle nieuwe kandidaat-adoptanten die zich kunnen blijven aanmelden. Het is van groot belang om kandidaten hierover zorgvuldig en tijdig te informeren.

Het actieplan moet uitmonden in een vernieuwd systeem voor interlandelijke adoptie dat kan ingaan vanaf september 2023.

In 2022-2023 betrekken we alle stakeholders bij een inhoudelijk traject om de krijtlijnen te concretiseren, zodat de legistische vertaling kan gebeuren met het oog op een doorstart vanaf september 2023.

Alle beleidsuitgaven voor 'SD 3' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 4: Kwaliteit

OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren

We zetten verder in op integrale kwaliteitsontwikkeling in de kinderopvang

De kwaliteit van de kinderopvang staat momenteel sterk onder druk. Recente gebeurtenissen hebben het vertrouwen van de bevolking in de kinderopvang ernstig aangetast. De sector van de kinderopvang kent ook grote uitdagingen. We vermelden de financiële leefbaarheid en, bij uitstek, het kunnen inzetten van voldoende personeel. De personeelsproblematiek verhelpen verdient de grootste beleidsaandacht. In eerste instantie voeren we uiteraard verder de beslissingen en verworvenheden van het VIA6-akkoord uit. We verwezen daar al naar.

De dialoog met Werk focust onder meer op de knelpuntberoepen kinderbegeleider en verantwoordelijke in de kinderopvang. De samenwerking met VDAB wordt aangehouden in functie van de screening van de (ook specifieke regionale) tekorten en het zo maximaal mogelijk laten doorstromen naar de kinderopvang van cursisten die een opleiding kinderbegeleider hebben afgerond bij een Centrum voor Volwassenonderwijs (CVO). In Brussel wordt daartoe ook -samen met de VGC- de samenwerking met Actiris aangezwengeld.

Binnen welzijn wordt samen met het werkveld werk gemaakt van een beroepskwalificatie 'kinderbegeleider' op niveau 5. Conform de procedure zal AHOVOKS een advies voorbereiden omtrent de wenselijkheid voor ontwikkeling van een bijhorende onderwijskwalificatie.

We monitoren de mate waarin de medewerkers in de kinderopvang de kwalificatievereisten in het kader van het decreet kinderopvang van baby's en peuters tegen 2024 behalen. Bijkomend maximaliseren we de kansen tot zij-instroom van (ook nog niet gekwalificeerde) medewerkers. We doen dat voor het aanbod in het hele beleidsdomein. Tegelijk screenen we de regelgeving inzake kwalificatievereisten op onnodige drempels en creëren zo waar mogelijk ruimere mogelijkheden tot instroom in de kinderopvang.

Naast de instroom is ook het behoud van medewerkers in de kinderopvang een cruciale uitdaging. Duurzame tewerkstelling en doorstroomkansen zijn daartoe instrumenten. We zetten in op mogelijkheden tot professionele ontwikkeling, opleiding en coaching, onder meer via de pedagogische coaches. We mikken op het evolueren naar een diverser beroepenveld, ruimer dan enkel de functies van kinderbegeleider en verantwoordelijke. De opstart van specifieke pedagogisch coaches op de werkvloer in 2022 in het kader van VIA6 gaf hiertoe al een eerste aanzet.

We werken ook aan mogelijkheden om eerder ondersteunende functies in te zetten. Onder andere het komende decreet individueel maatwerk van Werk en Sociale Economie kan daartoe bijdragen.

In samenspraak met de koepels en de ondersteuningsorganisaties in de kinderopvangsector zetten we ook in op een versterkt HR-beleid bij organisatoren

van kinderopvang, onder meer in functie van het zo maximaal mogelijk inzetten en samenwerken van medewerkers volgens hun talenten.

We investeren in de draagkracht en competenties van de onthaalouders. Enerzijds met de pedagogische coaching van onthaalouders (in gezinsopvang en in groepsopvang door samenwerkende onthaalouders) vanuit VIA6. Anderzijds continueren we het mentorenproject waarbij niet-gekwaliceerde onthaalouders ondersteund worden via een verkort kwalificerend traject. We willen, mits kwaliteitsvoorwaarden, de mogelijkheid tot instap van niet-gekwaliceerde onthaalouders behouden.

Gezinsopvang verduurzamen

We willen de positie van de gezinsopvang een duurzame plaats geven in het kinderopvanglandschap. We ontwikkelen een toekomstplan voor de onthaalouders, op basis van de evaluatie van het project rond het werknemersstatuut voor de onthaalouders dat loopt tot 31 maart 2023 en op basis van de federale evaluatie van het sui generis statuut.

We voeren het actieplan "Kinderopvang, veilig en toekomstgericht" uit

We willen een kwaliteitsvolle en veilige kinderopvang, waarop ouders, overheid en de brede maatschappij kunnen vertrouwen. De overgrote meerderheid van voorzieningen voor kinderopvang levert kwaliteitsvol werk. Incidenten in de zorg voor baby's en peuters zijn nooit absoluut uit te sluiten. Maar een vergunning van de overheid moet wel kunnen garanderen dat de nodige maatregelen genomen zijn om zo maximaal mogelijk incidenten te vermijden. We voeren daarom, vertrekkend van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie en de procesaudit van Audit Vlaanderen, een concreet actieplan uit.

Een eerste deel van dit actieplan zet in op de optimalisatie van toezicht en handhaving:

- we herzien de handhavingsprocedures zodat initiatieven op een systematische manier periodiek geëvalueerd worden en zodat tekorten vanuit het voorzorgsprincipe efficiënt opgevolgd worden. We brengen daartoe maximaal alle relevante informatie samen en investeren verder in de uitbouw van de nodige ICT-systemen. We versterken ook de financiële expertise in het kader van deze handhavingsprocedures;
- we zetten verder in op het sensibiliseren en pro-actief informeren van organisatoren om mee daardoor hun beleidsvoerend vermogen te versterken;
- we pakken de startersselectie stringenter aan;
- we zorgen voor een duidelijke procedure voor klachten en meldingen, waarbij we via één contactpunt een nauwgezette opvolging en een goede communicatie naar de klager of melder garanderen;
- we verhogen de transparantie door inspectieverslagen actief openbaar te maken;
- we onderzoeken of dit ook mogelijk is voor klachtenoverzichten;
- we versterken de aansturing en de werking van het team klantenbeheer van Opgroeien, ook personeel;
- we investeren in een gepast opleidings- en vormingstraject voor deze klantenbeheerders, waarbij we rekening houden met de resultaten van de tevredenheidsmeting bij organisatoren, die in het najaar van 2022 uitgevoerd wordt;
- we sturen de inspectieprocedures bij, zeker in het geval van zaken waarbij de integriteit van de kinderen in het gedrang komt;
- we evalueren het gebruik van MemoQ als instrument voor de opvolging van de pedagogische kwaliteit; dat impliceert onder meer een validiteitsstudie naar de correlatie tussen het resultaat van MemoQ en het eventueel opstarten van een handhavingstraject nadien.

Een tweede luik van het actieplan focust op het versterken van de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen:

- we verbeteren de samenwerking tussen Opgroeien en Zorginspectie;
- we versterken de samenwerking met het parket en maken de samenwerking met het VECK structureel;
- we optimaliseren de communicatie in het kader van een handhavingstraject ten aanzien van ouders, maar versterken ook de samenwerking met de lokale besturen;
- flankerend is het belangrijk dat we het te hanteren voorzorgsprincipe verankeren in de regelgeving. We wijzigen daartoe het decreet Kinderopvang en onderzoeken of bepaalde vergunningsvoorwaarden moeten herzien worden. Een element van aandacht is daarbij in elk geval het beleidsvoerend vermogen van de organisatoren, waarvoor we een duidelijk kader willen uittekenen. We leggen regelgevend ook een uitgebreider arsenaal aan handhavingsmaatregelen vast.

Opgroeien zal zich bij de uitvoering van zijn verantwoordelijkheden inzake de handhaving in de kinderopvang laten bijstaan door een extern Comité van toezicht, dat de werkwijze van vergunnen en handhaven evalueert. We verankeren dit Comité van toezicht legistiek.

We blijven tegelijkertijd nagaan welke maatregelen, in het geval een initiatief (tijdelijk) geschorst wordt, de impact voor de betrokken ouders kunnen beperken. Om het vertrouwen tussen de sector en Opgroeien te versterken, onderzoeken we ook hoe het management van Opgroeien kan versterkt worden en hoe de aansturing van voorzieningenbeleid kan verbeterd worden.

We bouwen ondertussen verder aan een toekomstvisie voor de kinderopvang. We betrekken bij de verdere uitwerking hiervan graag ouders, initiatieven en wetenschappers, met het oog op een fundamentele denkoefening, onder andere over de kind-begeleider-ratio.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers

Het in het Vlaams regeerakkoord voorziene onafhankelijke tevredenheidsonderzoek over de dienstverlening van Kind en Gezin bij ouders en de dienstverlening van klantenbeheer bij opvangorganisatoren werd in het najaar van 2022 uitgevoerd door het marktonderzoeksbureau Homo Sapiens Sapiens (deel van M.A.S., Market Analysis & Synthesis). In het voorjaar 2023 worden de resultaten en aanbevelingen met stakeholders en binnen de regering besproken in functie van de opmaak van acties om beter tegemoet te komen aan de verwachtingen van ouders en organisatoren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.3: Om de leefbaarheid van en het sociaal ondernemerschap in de kinderopvang te versterken, flexibiliseren we de manier waarop voorzieningen hun capaciteit realiseren en passen we de regels aan om op te treden als organiserend bestuur en om personeel in te zetten

We verwijzen naar OD 4.1. voor de beleidsacties.

SD 5: All policies

OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA)

In 2023 zijn de lokale besturen aan zet. In samenwerking met hun partners analyseren ze de noden, ontwikkelen ze een toekomstvisie en maken ze concrete beleidsplannen voor buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) op maat van hun noden en mogelijkheden.

Samen met de VVSG stimuleren we het brede werkveld om de doelstellingen van het decreet lokaal te vertalen en het samenwerkingsverband te operationaliseren.

Het inspiratiekader dat we ontwikkelden wordt verder gevoed met praktijkvoorbeelden. Naar aanleiding van de eerste rapportering over de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake BOA en de analyse daarvan in het najaar 2022 sturen we bij waar nodig. De uitgaven voor het ondersteunen van buitenschoolse activiteiten kaderen binnen het plan Vlaamse veerkracht (Buitenschoolse opvang ondersteunen, VV145). Deze actie is gelinkt aan het JKP (OD 4.2.1).

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier

Op basis van de resultaten van simulaties werken we een voorstel tot aanpassing van de berekening en uitbetaling van het inkomenstarief in de kinderopvang uit, rekening houdend met het gezins- en inkomensbegrip uit het Groeipakket. De budgettaire impact hiervan dient uitvoerig in kaart te worden gebracht en regelgevende wijzigingen worden in 2023 aan de Vlaamse regering voorgelegd ter bespreking.

We willen daarop voortbouwend verdere stappen zetten in de afstemming van de inkomens- en gezinsbegrippen in de kinderopvang en het Groeipakket. We streven daarbij naar vereenvoudiging en efficiëntie.

Begin 2023 starten we met de logistieke voorbereiding en het uittekenen van de concrete processen in functie van een mogelijke integratie van het inkomenstarief kinderopvang in het Groeipakket. We doen dat in overleg met de sector kinderopvang. We brengen de IT-noden in kaart en starten de IT-ontwikkeling met het oog op een automatische toekenning van de inkomensattesten.

Om een verkennende analyse te voeren naar de wisselwerking tussen fiscale voordelen en bepaalde toeslagen van het Groeipakket, zetten we een samenwerking op tussen Financiën en Begroting, Opgroeien en het VUTG.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.2' worden voor Opgroeien regie aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en GDFAGEF2UA-WT en voor VUTG op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT.

SD 6: Innovatie

OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken

Voor 2023 zien we hierin twee speerpunten. Enerzijds zal in kader van het “actieplan kinderopvang, veilig en toekomstgericht” de uitwisseling van gegevens tussen verschillende databanken én tussen verschillende administraties prioriteit krijgen. Op deze manier moet het opvolgen van dossiers gemakkelijker en dus beter gebeuren. Daarnaast wordt, zoals al gemeld, verder gewerkt aan het openbaar maken van inspectieverslagen.

Alle beleidsuitgaven voor ‘OD 6.1’ worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers

De gegevens inzake het recht op het Groeipakket (en alle bijhorende onderdelen) worden opgenomen in het Vlaams Kadaster Groeipakket. Deze gegevens worden via een webservice beschikbaar gesteld aan alle federale, regionale en gemeentelijke instellingen en instanties die hiervoor gemachtigd zijn. In 2023 voegen we de ondersteuningstoelage toe aan het kadaster. In de marge hiervan verwijzen we naar de eerder gesignaleerde toenemende gegevensuitwisseling tussen het Groeipakket en de lokale besturen.

Opgroeien zelf benut de gegevensstromen vanuit het Groeipakket om een ‘Toegangspoort Informatiestromen Voor Opgroeien (TIVO)’ te ontwikkelen, zodat ook jeugdhulp- en kinderopvangactoren automatisch gegevens kunnen ontvangen. Hiervoor worden de nodige regelgevende wijzigingen opgestart.

Daarnaast zetten we in op de gegevensdeling tussen de kraamklinieken en het agentschap zodat de continuïteit van een geïntegreerd zorgtraject in de perinatale periode mogelijk wordt gemaakt.

We zetten verder in op de gegevensdeling tussen Opgroeien Regie en VUTG enerzijds en de lokale besturen anderzijds om de lokale besturen te ondersteunen in het voeren van een lokaal sociaal beleid.

Alle beleidsuitgaven voor ‘OD 6.2’ worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 7: Armoedebestrijding

OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede

De lokale teams hebben vroegtijdig zicht op de leefsituatie van gezinnen met jonge kinderen. Op die manier kunnen zij noden op verschillende levensdomeinen onderkennen en toeleiden naar lokale actoren die gepaste ondersteuning of hulp kunnen bieden. Om de ondersteuning aan gezinnen met jonge kinderen die leven in armoede en sociale uitsluiting te maximaliseren, versterken we de samenwerking met de Sociale Huizen/OCMW en de Huizen van het Kind. Hiervoor wordt binnen de bepalingen van het oprichtingsdecreet Kind en Gezin een samenwerkingsovereenkomst uitgewerkt en een protocol voorzien voor elektronische gegevensdeling op individueel niveau.

In 2023 zetten we verder in op het verdiepen van de bestaande en de ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de lokale teams en de OCMW’s in functie van individuele ondersteuning en het tegengaan van onderbescherming. Deze actie is gelinkt aan het VAPA.

De proeftuinen buurtgerichte netwerken en de KOALA-werkingen (Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding) pionieren sinds 2019 op het vlak van geïntegreerd werken en impactmeting vanuit een samenwerkingsverband binnen een buurt. In 2022 werd een verlenging van de looptijd toegekend aan vier van de zes proeftuinen. In 2024 loopt de looptijd van deze proeftuinen af en worden er op basis van de resultaten beleidsaanbevelingen geformuleerd over het realiseren van buurtgerichte samenwerkingsverbanden. We continueren de ondersteuning van de KOALA-werkingen met specifieke aandacht voor impactgericht werken. We bundelen en ontsluiten inspirerende voorbeelden, tools en methodieken ter inspiratie en ondersteuning van Huizen van het Kind en lokale besturen. Deze actie is gelinkt aan het JKP (OD 1.2.1).

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 7.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GEINTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (interne stromen (IS))	771.404	241.733	1.013.137	771.235	242.018	1.013.253
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	771.404	241.733	1.013.137	771.235	242.018	1.013.253
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 1.013.137 keuro en het vereffeningskrediet naar 1.013.253 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikelen.

3.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgaven

GB0-1GEF2UX-IS OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de apparaatskredieten voor kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, adoptie, geïntegreerd gezinsbeleid en het Groeipakket alsook de beleidskredieten die worden ingezet met betrekking tot kinderopvang,

preventieve gezinsondersteuning en adoptie. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	771.404	771.235
<i>Index</i>	69.766	69.766
<i>Compensaties</i>	60.521	60.521
<i>Andere bijstellingen</i>	111.446	111.731
BO 2023	1.013.137	1.013.253
Aanwending VAK-ruiter		

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

De belangrijkste evoluties in de ontvangsten gekoppeld aan ISE Geïntegreerd gezinsbeleid worden onder deze rubriek besproken.

Artikel GDF-BGEFAZZ-OI omvat alle toelagen die ontvangen worden door het agentschap Opgroeien regie.

De toelage voor geïntegreerd gezinsbeleid wordt bijgesteld met 242.016 keuro.

Vooreerst wordt er 68.711 keuro bijkomend aan index toegekend naar aanleiding van de overschrijdingen van de spilindex in december 2021, februari 2022, april 2022, juli 2022 en oktober 2022.

Ook wordt er 1.055 keuro toegevoegd voor de volledige indexering van de prestatiecomponent voor gezinsopvang (uitzonderingsbepaling in programmadecreet).

Vervolgens gebeuren volgende compensaties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Reden
Naar provisie energie	-4	-4	Actieplan Energie.
Naar CB0-1CFG2EA-LO	-62	-62	Overdracht budget van 1 VTE (loon) naar DFB n.a.v. inkanteling Opgroeien regie in DCB.
Naar CB0-1CFG2EA-WT	-5	-5	Overdracht budget van 1 VTE (werking) naar DFB n.a.v. inkanteling Opgroeien regie in DCB.
Van SG0-1SKC2TA-WT	4	4	Teruggave kredieten Traject.
Naar SH0-1SAA2ZZ-LO	-141	-141	Loonkost n.a.v. inkanteling van drie gebouwen bij HFB.
Naar SH0-1SAA2ZZ-WT	-18	-18	Werkingskost n.a.v. inkanteling van drie gebouwen bij HFB.

Van CB0-1CBG2AI-PR	65.875	65.875	Middelen voor uitvoering VIA-6-akkoord.
Van GB0-1GEF2QX-IS	500	500	Vrije ruimte door toepassing borgingsdecreet Groeipakket wordt ingezet voor financiering werkingsuitgaven Zorgtoeslag.
Naar GB0-1GEF2MX-IS	-5.628	-5.628	Terugdraai éénmalige overheveling voor opname uit reservefonds bij FJW.
TOTAAL	60.521	60.521	

Ook volgende bijstellingen grijpen plaats:

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023	-364	-364	Personeelsbesparing cfr. afgesproken bij aanvang van legislatuur.
Efficiëntie en kerntaken - opstap werkingsbesparing 2023	-132	-132	Besparing op werking cfr. afgesproken bij aanvang van legislatuur
Weddedrift bij CKG's 2023	1.195	1.195	Toegenomen weddedrift binnen de CKG's.
Terugdraai afoming saldo relance bij BA2022	0	285	Terugdraai afoming saldo relance bij BA2022.
Uitbreidingsbeleid 2023 m.b.t. kinderopvang afgesproken bij aanvang legislatuur	14.500	14.500	Uitbreidingsbeleid i.k.v. kinderopvang, vnl. voor extra T2A-plaatsen en flexibele opvang.
Extra budget voor kinderopvang n.a.v. BO2023	92.000	92.000	Dit bijkrediet wordt voornamelijk ingezet voor de versterking van Trap 0 en Trap 1 alsook voor Groeipad Trap 2B naar Trap 2A.
Versterking Opgroeien regie i.k.v. een veilige kinderopvang	3.972	3.972	Personele versterking bij Opgroeien regie n.a.v. een veilige kinderopvang, inclusief de werkingsuitgaven hieraan gerelateerd.
Structurele recuperatie 10% relancemiddelen	275	275	Structurele recuperatie 10% relancemiddelen i.k.v. ICT Zorgtoeslag (VV118).
TOTAAL	111.446	111.731	

Artikel GDF-BGEFAUA-OW, ontvangsten werking en toelagen

De lopende ontvangsten voor goederen en diensten in het kader van geïntegreerd gezinsbeleid worden hier ingeschreven. Deze worden constant gehouden op niveau van BA2022.

De financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang worden naar boven bijgesteld met 4.521 keuro t.o.v. niveau van BA2022, dit betreft de toename n.a.v. de uitbreidingen en indexering in de periode 2020-2021. Dit is eigenlijk het niveau dat we voor afrekening 2022 ramen.

Voorts worden de ontvangsten in het kader van de convenanten met de grootsteden in het kader van kinderopvang opgetrokken met 4.583 keuro op basis van de laatst gekende realisaties.

Uitgaven

Artikel GDF-AGEF2UA-LO, Lonen geïntegreerd gezinsbeleid

De evolutie van de personeelsuitgaven in het kader van geïntegreerd gezinsbeleid kan verklaard worden door de evoluties besproken onder de ontvangsten.

Artikel GDF-AGEF2UA-WT, werking en toelagen geïntegreerd gezinsbeleid

De evolutie van de uitgaven voor werking en subsidies kan verklaard worden door de evoluties besproken onder de ontvangsten.

VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Personen met een handicap

Onder dit ISE worden de ondersteuningsvormen opgenomen die personen met een handicap in staat stellen om een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit te bereiken. Onder handicap wordt verstaan: elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Het aanbieden van verschillende ondersteuningsvormen heeft als doel om zo veel mogelijk ondersteuning op maat te leveren.

Het VAPH behandelt aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen en voor het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen. We zien toe op de besteding van persoonsvolgende budgetten en we bieden verschillende ondersteuningsvormen op maat aan. We erkennen, vergunnen en subsidiëren organisaties die ondersteuning aanbieden: vergunde zorgaanbieders waar het persoonsvolgend budget kan worden besteed, multifunctionele centra voor begeleiding, dagopvang en verblijf voor minderjarigen, diensten ondersteuningsplan voor hulp bij het in kaart brengen van de ondersteuningsnood, bijstandsorganisaties voor hulp bij de opstart en het beheer van persoonlijke budgetten.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

In het project Kwaliteitsgarantie zetten we verder in op de ontwikkeling en implementatie van een vernieuwd kwaliteitskader. Zowel kwaliteit van zorg en ondersteuning, kwaliteit van dienstverlening als kwaliteit van bestaan komen daarbij aan bod. Daarnaast nemen we initiatieven met het oog op een (nog meer) doelmatige besteding van de persoonsvolgende budgetten, een gebruiksvriendelijke regeling die minder administratie met zich meebrengt voor de budgethouders, transparantie voor de budgethouders over de geboden zorg en ondersteuning vanwege de zorgaanbieders en de kosten die men daarvoor aanrekent, om het sociaal ondernemerschap bij de (vergunde) zorgaanbieders verder te stimuleren en om de kwaliteit van de dienstverlening op het vlak van hulpmiddelen en aanpassingen te verhogen. We investeren daarvoor onder meer in de evaluatie en verdere optimalisatie van zijn processen, procedures en ondersteunende tools.

OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan

In 2023 staat het actief intersectoraal overleg en de uitwerking met de stakeholders uit de VAPH-sector centraal. We leggen in het bijzonder de nadruk op volgende deelfacetten van een vernieuwd kwaliteitskader:

- we bepalen de thema's die sectoraal regelgevend moeten worden verankerd, verder bouwend op het nieuwe kwaliteitsdecreet en in afstemming met de andere sectoren;
- we concretiseren het verminderen van de regeldruk door regelgeving te verduidelijken waar nodig en administratieve processen te vereenvoudigen waar mogelijk;

- aansluitend bij het kwaliteitskader bouwen we de handhavingscyclus verder uit.

Het Europese UNIC-project (towards User-centred funding models for long term Care) wil een reeks innovatieve tools ontwikkelen, testen en valideren om essentiële stakeholders te helpen een financieringsmodel voor persoonlijke budgetten te implementeren. We testen in samenwerking met de Europese partners de toolbox die we ontwikkelden in dit project.

We finaliseren, ook regelgevend, eenduidige minimale infrastructuurnormen in afstemming met Zorginspectie, Wonen Vlaanderen, VIPA, de koepelorganisaties en vertegenwoordigers van vergunde zorgaanbieders en gebruikers.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten

In 2022 zijn we gestart met de operationalisering van het knipperlichtsysteem voor budgethouders in kwetsbare situaties. Via dit systeem krijgen we informatie over budgethouders in kwetsbare situaties en kunnen we hen nauwgezet opvolgen om te voorkomen dat situaties uit de hand lopen. Dit knipperlicht moet als een signaal opgevat worden dat er een verhoogd risico is op niet correct gebruik van het PVB. Afhankelijk van de risico-inschatting op oneigenlijk gebruik kunnen begeleidende maatregelen getroffen worden voor die budgethouder, zoals bijvoorbeeld het toeleiden naar gratis bijstand door een bijstandsorganisatie, het gericht opvolgen van de opstart van de besteding, geen automatische verwerking van kosten, ...

Deze gerichte maatregelen kaderen binnen de bredere controles en aanpak die we bij alle PVB-budgethouders hanteren, zowel voor cash als vouchers. Het is niet de bedoeling bepaalde budgethouders te viseren dan wel hen te faciliteren.

We maken een samenwerkingsovereenkomst met de bijstandsorganisaties op met als doel het stimuleren van een effectieve of doeltreffende besteding van het persoonsvolgend budget (PVB) of persoonlijk assistentiebudget (PAB). We raken hierbij niet aan de bestedingsvrijheid. Daarnaast evalueren we in samenspraak met hen de gratis bijstand voor nieuwe budgethouders (startersbudgetten).

We blijven investeren in periodieke infosessies over het besteden van met het oog op transparante info en het versterken van de bekwaamheid van budgethouders om PVB en PAB in te zetten.

We blijven de evolutie in de besteding en benutting van de persoonsvolgende budgetten in cash en in voucher monitoren aan de hand van jaarlijkse analyses.

Deze maatregelen gaan hand in hand met de acties die we nemen om transparantie inzake de zorggebonden kost en woon- en leefkosten die vergunde zorgaanbieders hanteren te garanderen, zodat budgethouders doelmatig en gericht keuzes kunnen maken en hun budget kunnen inzetten. We checken steekproefsgewijs of de afspraken in de ondertekende Individuele Dienstverleningsovereenkomst (IDO) en de geregistreerde voucher (VAPH-subsidiëring) met elkaar in overeenstemming zijn. We bieden met het oog op transparantie ook een "model IDO" aan dat we opmaakten in overleg met de stakeholders.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen

Vergunde zorgaanbieders die een ingrijpende impact ervoeren als gevolg van correctiefase 2 hadden de mogelijkheid om in te tekenen op een coachingstraject. Deze zijn intussen afgerond en geëvalueerd. We nemen de inzichten uit de coachingstrajecten nu mee in de verdere uitwerking van het kwaliteitskader en in de acties rond sociaal ondernemerschap.

In samenwerking met de stakeholders operationaliseren we in 2023 een actieplan om gebruikersparticipatie te versterken (ruimer dan de huidige collectieve overlegorganen). We gaan verder aan de slag met de resultaten van de enquête bij de kleinschalige initiatieven. We laten ook ruimte voor sociaal ondernemerschap door het ondersteunen van kleinschalige privé-initiatieven voor personen met een handicap, zoals bijvoorbeeld initiatieven met inwonende zorgondernemers. We werken met een regelluw kader waarin het sociaal ondernemerschap ten volle kan spelen en we bekijken verdere mogelijkheden inzake collectieve ondersteuning binnen de cashbesteding en versoepelen daar waar mogelijk. Infrastructurele ondersteuning voor dergelijke initiatieven faciliteren we op gelijkwaardige basis als die aan vergunde zorgaanbieders. Voor ouderinitiatieven laten we de voorwaarde vallen dat ouders en familie voor minstens de helft deel moeten uitmaken van het beheer van deze initiatieven. We zoeken naar formules om natuurlijke steunfiguren, zoals burens, verwanten en vrienden in deze initiatieven te betrekken.

We optimaliseren de ondersteuning voor startende (kleinschalige) initiatieven door de subsidiëring van GiPSO te continueren en haar flexibel te laten inspelen op ontwikkelingen in de welzijnssector;

- laten vallen en zoeken naar formules waarbij natuurlijke steunfiguren, zoals burens, verwanten en vrienden in deze initiatieven kunnen betrokken wordenwe faciliteren de kleinschalige initiatieven met inwonende zorgondernemers

regelluw

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.3 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening inzake hulpmiddelen en aanpassingen

De procedure voor de aanvraag, het beslissen en het uitbetalen van tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen blijven constante aandachtspunten. We evalueren steekproefsgewijs de kwaliteit van de door de MDT's aangeleverde adviesrapporten. We implementeren ook een eenvoudig overzichtsformulier voor de ondersteuning van de aanvraag voor een tussenkomst voor autoaanpassingen.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 2: Toegankelijkheid

Om de zorg en ondersteuning werkelijk toegankelijk te maken voor de personen met een handicap en hun gezinnen die er nood aan hebben, investeren we in de eerste plaats in een verdere uitbreiding van de middelen. We voeren het zorginvesteringsplan verder uit. Verder blijven we ook initiatief nemen om de middelen efficiënter en effectiever in te zetten.

OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit

Om de zorg en ondersteuning werkelijk toegankelijk te maken voor de personen met een handicap en hun gezinnen die er nood aan hebben, zorgen we in de eerste plaats voor een verdere uitbreiding van de middelen, conform het zorginvesteringsplan.

Ook in 2023 stellen we onmiddellijk een PVB ter beschikking aan de automatische toekenningsgroepen. Bij de minderjarigen kennen we bij voorrang budgetten toe aan de aanvragen PAB in het kader van de spoedprocedure en de prioritaire dossiers. De beleidsuitgaven voor PAB worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

We bieden de zorgvragers in prioriteitengroep 1 perspectief door hen -binnen de budgettaire marges- een PVB binnen maximum 18 maanden na de aanvraag/toewijzing ter beschikking te stellen. De beleidsuitgaven voor PVB worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

We onderzoeken de mogelijkheden, grenzen en effecten van het werken met deelbudgetten voor zorgvragers in prioriteitengroep 2. We doen dat op basis van de ervaringen van de 1.100 zorgvragers die in 2022 een deelbudget ter beschikking gesteld krijgen. De beleidsuitgaven voor wetenschappelijk onderzoek worden aangerekend op GH0-AGGF2RF-WT.

We organiseren en faciliteren een projectoproep Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Zowel bestaande RTH-diensten als nieuwe initiatiefnemers krijgen een jaar lang extra regelruimte om nieuwe ondersteuningsvormen en -modellen uit te proberen. De beleidsuitgaven voor RTH worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

Net als andere jaren volgen we het hulpmiddelenbeleid, zowel op het vlak van het marktaanbod als op het vlak van doelgroepen, subsidiebedragen en terugbetalingsvoorwaarden van hulpmiddelen continu op en actualiseren dit beleid waar nodig. Tweemaal per jaar actualiseren we ook de refertelijst, d.i. de lijst van terugbetaalbare hulpmiddelen. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen

We streven ernaar om de middelen die beschikbaar zijn voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap, efficiënter en effectiever in te zetten, om zo een gedifferentieerd ondersteuningsaanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap te realiseren.

Met de hiervoor vermelde pilootfase RTH breiden we niet enkel de capaciteit verder uit, we willen het aanbod ook meer vraaggestuurd, flexibel en intersectoraal en lokaal afgestemd inzetten. De beleidsuitgaven voor RTH worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

Voor minderjarigen kennen we verder PAB's toe. Door het toekennen van persoonsvolgende convenanten (PVC) spelen we in op de meer complexe situaties. We bieden ook mogelijkheden aan kinderen en jongeren die de overstap willen maken van een residentiële setting naar een cash-formule. Naast de verruimde mogelijkheden voor de aanwending van PAB's voorzien we in 2023 een regeling voor het besteden van een PAB binnen andere erkende en vergunde organisaties binnen het beleidsdomein WVG en de mogelijkheid om met een PAB een overeenkomst aan te gaan met een buitenlandse zorgaanbieder. Daarnaast onderzoeken we de verhoging van bepaalde budgetcategorieën en/of de creatie van nieuwe budgetcategorieën binnen het PAB systeem.

De beleidsuitgaven voor PAB en PVC worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

We werken aan een vernieuwd concept van de MFC's en zetten hierbij in op flexibiliteit, outcome/impact en ruimte voor sociaal ondernemerschap. We hebben ook bijzondere aandacht voor de groep jongvolwassenen met een handicap. Samen met partners in het ruime werkveld brengen we hun ondersteuningsnoden tijdens de overgang van minder- naar meerderjarigheid in kaart. Doel is de ondersteuningsmogelijkheden beter op deze doelgroep afstemmen en meer bekend maken. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

Samen met de collega's van Onderwijs bereiden we de inkanteling van de IPO's en de MPIGO's verder voor. De beleidsuitgaven voor IPO's en MPIGO's worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten

Met het project 'Inclusieve Oriëntering' gaan we op zoek naar inclusieve oplossingen voor de zorgvragen van personen (met een vermoeden van) handicap. We willen hiermee potentiële zorgvragers en de huidige zorgvragers bereiken. We bekijken ook welke mogelijkheden dit biedt voor zorgvragers in afwachting van de terbeschikkingstelling van een PVB. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen

We gaan in 2023 aan de slag met de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek "Evaluatie PVF: het perspectief van de gebruikers en hun netwerk". We bekijken ook of en in welke mate we verder inzetten op het onderzoek naar de mogelijkheden van het instrument BelRai voor de VAPH-sector. Eventuele bijkomende kosten inzake wetenschappelijk onderzoek worden aangerekend op GH0-AGGF2RF-WT.

We bekijken verder de mogelijkheden om werk te maken van een eenvoudiger financieringsmodel in de voucher. We onderzoeken ook pistes om oplossingen te bieden op de problematiek rond variabele prestaties. Hiertoe wordt het nodige overleg met de belanghebbenden opgestart. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.5: We verschuiven middelen van structuren naar personen

In 2023 plannen we geen specifieke acties met betrekking tot deze doelstelling.

OD 2.6: Personen met een gelijke zorgzwaarte krijgen een gelijke financiering

We voeren de aanpassingen aan de PVB's in het kader van correctiefase 2 zoals gepland verder door. De beleidsuitgaven voor PVB worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

We werken in samenwerking met het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming een aantal scenario's voor een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid verder uit, maken de bijhorende budgettaire ramingen en een planning voor realisatie op. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning

In 2023 focussen we op de verdere afstemming VAPH-GGZ. Hierbij zorgen we in de eerste plaats voor een structurele subsidie (cofinanciering met federale middelen) van 5 afdelingen voor dubbeldiagnose verstandelijke handicap en psychiatrische problemen binnen de psychiatrische ziekenhuizen, gespreid over Vlaanderen. We delen de ervaringen en kennis van deze 5 werkingen binnen een stuurgroep met vertegenwoordigers van de 5 afdelingen en de administraties VAPH en Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG). Daarnaast richten we een ruimere denk- en reflectiegroep op met vertegenwoordigers van de betrokken administraties en het werkveld VAPH - GGZ en het kabinet om probleem-thema's op de grens van beide sectoren bespreekbaar te maken en in onderlinge samenwerking en afstemming naar structurele oplossingen te zoeken.

OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen

We onderzoeken of en hoe een uitbreiding van de huurhulpmiddelen voor personen met een snel degeneratieve aandoening kan gerealiseerd worden. We bereiden in 2023 ook de invoering voor van gedeeld gebruik van hulpmiddelen.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.10 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RB-WT.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan

In 2023 installeren we de mogelijkheid tot goedkeuring van documenten en formulieren door derden in het VAPH-loket. We verbeteren de toegankelijkheid van 'mijnvaph' op basis van de resultaten van de toegankelijkheidsscreening eind 2022. We realiseren ook een uniforme registratie van klachten, meldingen en signalen zodat we deze beter kunnen opvolgen en erover kunnen rapporteren.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens

We optimaliseren de online formulieren in het VAPH-loket.

We ontsluiten de gegevens en Application Programming Interface (API) van het loket voor externe organisaties. Hierbij kijken we naar de haalbaarheid en mogelijkheden om gegevens aan te bieden in de platformen van die externe organisaties zodat deze niet naar het loket van het VAPH dienen te surfen.

Voor uitwisseling van gegevens met Opgroeien werken we via het E-youth platform. Wij halen daar op een veilige manier gegevens op.

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.3: We investeren in online/ blended hulpverlening, in elk geval in de vorm van chathulp

We faciliteren verder de uitrol van online/blended hulpverlening in de sector personen met een handicap, o.a. de autismechat, en werken mee aan een uniform beleid binnen WVG. We initiëren een project dat inzet op een wederkerig digitaal netwerk rond en/of tussen mensen met een (vermoeden van een) beperking dat hen versterkt om een uitgebreider netwerk te activeren en zo hun kansen verhoogt om sneller en eenvoudiger een nood, verlangen of behoefte te adresseren. Op deze manier overstijgen we de tijdelijkheid van zorg, versterken we hun autonomie en werken we mee om hun leven betekenisvol in te vullen. De beleidsuitgaven voor chathulp worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

SD 4: All policies

OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden

Samen met de collega's bevoegd voor Werk willen we de afstandstolkendienstverlening van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB) structureel verankeren in hun reguliere werking. Ook willen we de regelgeving met betrekking tot de dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden verder uniform maken zodat eenzelfde regelgevende basis kan gelden voor Werk, Onderwijs en Welzijn. De beleidsuitgaven voor tolken worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen

We evalueren de resultaten van het project "CultuurSensitieve zorg bij personen met een Handicap" met het oog op het verlagen van de drempels tot zorg op het kruispunt van (vermoeden van) handicap en een migratieachtergrond. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 4.3: We versterken onze samenwerking met lokale besturen en stimuleren lokale initiatieven inzake zorg en ondersteuning

Binnen de pilootfase RTH wordt lokale en intersectorale samenwerking bij de deelnemende initiatieven actief aangemoedigd en gestimuleerd. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 4.4: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover

We leveren, zoals al vermeld, in samenwerking met de Europese partners binnen het UNIC-project, de finale toolbox op. De tools geven zicht op de impact op de kwaliteit van bestaan door PVB's bij personen met een handicap, geven inzicht in de werking van zorgaanbieders zodat ze in hun werking de gebruiker meer centraal kunnen stellen en geven aanwijzingen aan overheden om hun systeem van persoonsvolgende financiering verder te optimaliseren.

We nemen deel aan de werkgroep “Werkgroep Internationaal beleid & UNCRPD” die in het kader van de Interministeriële Conferentie (IMC) Handicap werd opgericht.

We continueren de “Academische Werkplaats De-institutionalisering - Ruimte voor Zorg” en geven verder vorm aan de 3 speerpunten (locatie, autonomie en stijl van dienstverlening).

Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: We voeren de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten door met aandacht voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen

We nemen deel aan de werkgroep “erkenning, tegemoetkomingen en sociale diensten” van de IMC Handicap die ingaat op de toekenning van de federale tegemoetkomingen en de effecten op de betaalbaarheid van de woon- en leefkosten.

OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties

Op basis van het wetenschappelijk onderzoek dat begin 2023 wordt afgerond, evalueren we het systeem van woon- en leefkosten en sturen we het beleid waar aangewezen bij. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (interne stromen (IS))	2.013.642	534.058	2.547.700	2.013.570	373.467	2.387.037
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.013.642	534.058	2.547.700	2.013.570	373.467	2.387.037
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet met 534.058 keuro naar 2.547.700 keuro en het vereffeningskrediet met 373.467 keuro naar 2.387.037 keuro, en dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikelen.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Uitgaven***GB0-1GGF2RX-IS – VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de werkingstoelage aan het VAPH. Met deze werkingstoelage, aangevuld met de eigen inkomsten van het VAPH, wordt het beleid inzake personen met een handicap uitgevoerd. Het VAPH biedt budgetten en tegemoetkomingen aan personen met een handicap om hun zorg en ondersteuning op maat te financieren.

Onder handicap wordt verstaan 'elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren'.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	2.013.642	2.013.570
<i>Index</i>	190.205	190.205
<i>Compensaties</i>	105.170	105.170
<i>Andere bijstellingen</i>	238.683	78.092
BO 2023	2.547.700	2.387.037
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van CB0-1CBG2AI-PR	102.756	102.756	VIA 6 middelen
Van GB0-1GEF2QX-IS	2.348	2.348	Compensatie vanuit Groeipakket (minderuitgave cumulverbod IT/IVT) voor automatische toekenningsgroepen PmH
Van GB0-1GEF2MX-IS	135	135	Terugname van een tijdelijke compensatie naar Opgroeien in 2020
Van SG0-1SAC2ZZ-WT	4	4	Terugname eenmalig deel van een compensatie aan AgO
Van SG0-1SKC2TA-WT	2	2	Teruggave kredieten Traject
Naar SH0-1SAA2ZZ-LO	-66	-66	Compensatie voor beheer van gebouwen door HFB
Naar SH0-1SAA2ZZ-WT	-9	-9	Compensatie voor beheer van gebouwen door HFB
TOTAAL	105.170	105.170	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Zorginvesteringsplan PVB	85.263	77.664	Vooruitschuif kredieten voor uitbreidingsbeleid.

Zorginvesteringsplan PAB	10.569	8.545	Vooruitschuif kredieten voor uitbreidingsbeleid.
Correcte aanrekening ikv. nieuwe financiering PVB	38.910		
Correcte aanrekening ikv. nieuwe financiering PVB – VIA-6	28.762		
Correcte aanrekening ikv. nieuwe financiering PAB	29.638		
Bijkomende terbeschikkingstellingen door onderbenutting	53.730		
Terugvorderbare voorschotten	-8.000	-8.000	Herraming behoefte obv. Terbeschikkingstellingen.
Efficiëntie en kerntaken – personeelsbesparing	-156	-156	
Efficiëntie en kerntaken – besparing apparaat	-33	-33	
Terugdraai afoming relancemiddelen BA2022	0	72	
TOTAAL	238.683	78.092	

Inhoudelijke toelichting kredietevolatie:

Index:

- Er wordt voor 188.150 keuro toegevoegd voor de spilindexoverschrijdingen van december 2021, februari 2022, april 2022, juli 2022 en oktober 2022.
- Er wordt 2.055 keuro toegevoegd voor indexering van de VIA 6 maatregelen. De door compensatie overgehevelde VIA 6 middelen bevatten immers niet de indexoverschrijding van oktober 2022.

Compensaties:

- Compensatie vanuit CB0-1CBG2AI-PR - de provisie voor de VIA6: (incl. de indextoepassing tem. juli 2022): 102.756 keuro.
- Compensatie vanuit GB0-1GEF2QX-IS - Groeipakket (omwille van minderuitgaven cumulverbod IT/IVT) - voor de financiering van de automatische toekenningsgroepen: 2.348 keuro.
- Compensatie vanuit GB0-1GEF2MX-IS - Opgroeien. Het betreft hier middelen die voor 3 jaar (2020 t/m 2022) werden overgeheveld voor een project en die vanaf 2023 terugvloeien naar de begroting van het VAPH: 135 keuro.
- Compensatie vanuit SG0-1SAC2ZZ-WT. Het betreft de terugname van het eenmalig deel van een overheveling aan werkingsmiddelen vanuit het Agentschap Overheidspersoneel: 4 keuro.
- Compensatie vanuit SG0-1SKC2TA-WT: 2 keuro. Het betreft de teruggave van kredieten door stopzetting van de IT-tool Traject.
- Compensatie naar Het Facilitair Bedrijf voor de overname van de gebouwgebonden kosten: 66 keuro loonkredieten + 9 keuro werkingskredieten (waarvan 4 keuro eenmalig) (naar resp. SH0-1SAA2ZZ-LO en SH0-1SAA2ZZ-WT).

Bijstellingen:

- Nieuwe beleidsimpuls: Warm Vlaanderen: Voor persoonsvolgende budgetten voor meerderjarigen (PVB) wordt 85.263 keuro in VAK en 77.664 keuro in VEK voorzien voor bijkomende terbeschikkingstellingen in uitvoering van het Zorginvesteringsplan.

- Nieuwe beleidsimpuls: Warm Vlaanderen: Voor persoonlijke assistentiebudgetten voor minderjarigen (PAB) wordt 10.569 keuro in VAK en 8.545 keuro in VEK voorzien voor bijkomende terbeschikkingstellingen in uitvoering van het Zorginvesteringsplan.
- Voor de VCO-conforme aanrekening van de budgetten zal voor elke terbeschikkingstelling een aanrekening op VAK gebeuren, terwijl dit tot nu toe enkel gebeurde in functie van de vereffening. Hiervoor wordt het VAK in totaal verhoogd met 97.310 keuro, waarvan 38.910 keuro voor PVB aangevuld met 28.762 keuro specifiek voor potentiële bijkomende kosten ten gevolge van VIA6 bij de cashbesteding van PVB, en 29.638 keuro voor PAB.
- Om de beschikbare kredieten maximaal aan te wenden, zal de structurele onderbenutting op PVB en PAB heringezet kunnen worden, zonder dat dit aanleiding zal geven tot bijkomende VEK-aanrekeningen bovenop het bestaand budget. Conform de aanrekeningsregels van het VCO dienen hiervoor bijkomende VAK ingeschreven te worden. Dit gebeurt ten belope van 53.730 keuro.
- De financiering van de terugvorderbare voorschotten vanuit de werkingstoelage wordt verlaagd met 8.000 keuro. De behoefte aan kredieten aan de uitgavenzijde wordt herhaald, en verlaagd met 10.000 keuro. De ontvangsten van het VAPH uit de uitstroom dalen maar met 2.000 keuro, en de financiering vanuit de werkingstoelage verlaagt ook, met 8.000 keuro.
- De generieke maatregelen betreffende de vermindering van het aantal personeelsleden en vermindering van de apparaatskredieten – gelijkmatig gespreid over de jaren 2020-2024 – ten belope van resp. 156 keuro en 33 keuro.
- Herstel van de basis nadat de werkingstoelage bij de BA 2022 eenmalig met 72 keuro werd verminderd omwille van de afoming van het ongebruikte saldo uit de relanceprovisie: +72 keuro.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Omschrijving

Het VAPH:

- streeft naar een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap;
- treedt op als een klantgerichte en efficiënte partner van personen met een handicap en de organisaties die zorgen voor een kwaliteitsvolle ondersteuning;
- werkt het beleid uit voor personen met een handicap op het vlak van zorg en ondersteuning en evalueert de uitvoering ervan;
- behandelt aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen en aanvragen voor het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen;
- stelt persoonsvolgende budgetten ter beschikking en ziet toe op de besteding ervan;
- erkent en vergunt diensten en voorzieningen die personen met een handicap begeleiden of opvangen;
- stemt de vraag naar zorg en ondersteuning af op het aanbod via regionaal overleg met gebruikers, diensten en voorzieningen.

Ontvangsten

GH0-BGGFARA-OW ONTVANGSTEN – TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat terugvorderingen van ten onrechte uitbetaalde vergoedingen in het kader van de toeleiding.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	5	0	0
Bijstelling BO 2023	5	0	0
BO 2023	10	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangst wordt bijgesteld in functie van de realisatie.

GH0-BGGFARB-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor hulpmiddelen, alsook terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie (WS) m.b.t.. hulpmiddelen. Door de opdeling van de ontvangsten per doelstelling, worden de terugvorderingen WS verdeeld volgens hun oorsprong.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	356	0	0
Bijstelling BO 2023	144	0	0
BO 2023	500	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Omwille van de inspanningen die geleverd worden inzake wettelijke subrogatie wordt de ontvangst voorzichtig bijgesteld in functie van de realisatie. De ontvangst is afhankelijk van het vellen van een vonnis en kan daarom fluctueren van jaar tot jaar, maar er is wel een stijgende trend.

GH0-BGGFARC-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Hierop wordt geen krediet voorzien aangezien de afrekening voor de Subsidie-eenheid gebeurt.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

GH0-BGGFARD-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft terugvorderingen bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH van werkkapitalen bij PAB voor minderjarigen en van terugvorderbare voorschotten bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	5.000	0	0
Bijstelling BO 2023	-2.000	0	0
BO 2023	3.000	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangst wordt bijgesteld in functie van de realisatie. Er zou op termijn wel een stijging moeten komen, gelet op het groter aandeel cashbesteding, maar dit volgt nog niet uit de huidige vaststellingen.

GH0-BGGFARD-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (nRTH).

Het omvat zowel terugvorderingen van teveel betaalde voorschotten aan cliënten en vergunde zorgaanbieders bij de besteding van PAB en PVB - zowel bij voucherbesteding als cash besteding - en terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod.

Daar de afrekeningen per subsidie-eenheid (SE) gebeuren van zowel RTH als nRTH, worden de terugvorderingen van de SE globaal op dit artikel aangerekend.

Daarnaast wordt het artikel ook gespijsd door de doorstorting door de voorzieningen van een RSZ-korting die deze genieten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	13.100	0	0
Bijstelling BO 2023	1.900	0	0
BO 2023	15.000	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De realisaties voor wettelijke subrogatie ikv niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning kennen een stijgende trend door de aanhoudende inspanningen die worden geleverd om de kosten ten laste van de verantwoordelijke te leggen.

Tevens worden bij PAB en PVB negatieve correcties aangerekend als ontvangst, terwijl deze vroeger in mindering werden gebracht van de uitgaven.

De ontvangst wordt bijgevolg herhaard tot op 15.000 keuro.

De bijkomende ontvangsten worden ook bijkomend aangewend aan de uitgavenzijde op GH0-AGGF2RD-WT.

GH0-BGGFARE-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERINGEN VAN
ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van subsidies toegekend aan organisaties.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	300	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	300	0	0

GH0-BGGFARF-OL ONTVANGSTEN LENINGEN BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN
UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat waarborgen gestort aan het VAPH. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	1	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	1	0	0

GH0-BGGFARF-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES BELEIDSVOORBEREIDINGEN
EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugstorting van door het VAPH betaalde waarborgen. Bij de huur van een zaal voor een evenement wordt er vaak een waarborg gevraagd. Die waarborg wordt dan teruggestort en komt dan op dit begrotingsartikel. Het is dus gekoppeld aan uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-PA.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	32	0	0
Bijstelling BO 2023	-12	0	0
BO 2023	20	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit ontvangstartikel is het spiegelbeeld van het uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-PA. Het kent pas een uitvoering als ook het uitgavenartikel werd aangewend.

De herraming van de ontvangsten in 2022 was eenmalig doordat twee historisch gestorte waarborgen werden vrijgemaakt na het beëindigen van de huur.

Voor 2023 wordt de ontvangst opnieuw gelijk gesteld met het uitgavenartikel.

GH0-BGGFARF-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN
BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat alle terugvorderingen vanuit de apparaatskredieten en opbrengsten van verkopen van goederen en diensten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	1.955	0	0
Bijstelling BO 2023	-290	0	0
BO 2023	1.655	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2022 was de raming aangepast omwille van de geplande verkoop van het gebouw te Hasselt en de terugstorting van een schadevergoeding. In 2023 zal het gebouw te Antwerpen verkocht worden aan het Facilitair Bedrijf. De raming voor 2023 wordt hieraan aangepast.

GH0-BGGFAZZ-OI ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel betreft de werkingstoelage afkomstig van de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de opdrachten van het VAPH.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	2.013.570	0	0
Bijstelling BO 2023	373.467	0	0
BO 2023	2.387.037	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie toelichting bij begrotingsartikel GB0-1GGF2RX-IS.

GH0-BGGFAZZ-OG OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft het desgevallende gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	238.976	0	0
Bijstelling BO 2023	870	0	0
BO 2023	239.846	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het overgedragen saldo van 2022 wordt gespijsd door de verkoop van het gebouw in Hasselt, met een geraamde waarde van 1.000 keuro, die slechts ten belope van de huurkosten in het VAC te Hasselt (70 keuro) wordt omgezet in uitgaven, dus een netto-aangroei van 930 keuro.

Daarnaast werd het saldo van 2022 gespijsd vanuit de eenmalige meerontvangst ten gevolge van de teruggestorte waarborgen ten belope van 12 keuro.

Voor de niet aangewende kredieten uit de Relanceprovisie werd de werkingstoelage in 2022 verminderd met een bedrag van 72 keuro. Ten belope van dat bedrag worden de uitgaven uit het saldo gefinancierd.

Uitgaven

GH0-AGGF2RA-WT TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de vergoedingen voor de multidisciplinaire verslagen (MDV) uitgevoerd door de multidisciplinaire teams (MDT). De doelstelling ervan is het objectief bepalen van de ondersteuningsnood en de dringendheid van de zorgbehoefte.

Er zijn vier modules van MDV:

- Module A: objectivering handicap
- Module B: objectivering ondersteuningsnood
- Module C: checklist prioritering
- Module D: vaststelling ondersteuningsbehoeften hulpmiddelen

Daarnaast zijn er nog afzonderlijke expertenverslagen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	5.887	5.887
<i>Index</i>	611	611
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	5	5
BO 2023	6.503	6.503
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt louter aangevuld met de gestegen ontvangsten en index.

Het totaal aantal afnames situeerde zich een aantal jaren geleden op 19.000 - 20.000. Omwille van de Covid-pandemie is er een forse daling geweest in de behandelde aantal aanvragen. Verwacht wordt dat het aantal aanvragen terug zal aantrekken in 2022 en 2023.

GH0-AGGF2RB-WT FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Aan personen door het VAPH erkend als persoon met een handicap kunnen tegemoetkomingen worden verschaft om hulpmiddelen aan te kopen of aanpassingen uit te voeren om dagelijkse activiteiten zelfstandig uit te voeren thuis. In bepaalde gevallen kan ook gekozen worden voor een tegemoetkoming voor de huur van een hulpmiddel.

Voorbeelden waarvoor een tegemoetkoming kan gebeuren:

- Activiteiten dagelijks leven (ADL): eetapparaat, leesloep, beeldschermloep, aangepaste werktafel, kleurendetector, trilwekker
- Mobiliteit: aanpassingen aan een auto, aanvullende rijlessen, een witte stok, een geleidehond voor blinden

- Wonen: een automatische deuropener, aanpassingen aan het sanitair, een hellingbaan
- Communicatie: computeraanpassingen, een brailleleesregel, een tekstherkenningsprogramma
- Andere: antidecubitusmateriaal, aangepaste stoelen, pedagogische hulp bij hogere studies, incontinentiemateriaal.

Het VAPH voorziet voor veelgevraagde hulpmiddelen een maximum bedrag van terugbetaling (= refertebedrag). De refertebedragen zijn opgenomen in een refertelijst.

Voor sommige hulpmiddelen wordt in de refertelijst een basiskost opgenomen. Dat is de kost van een courant gebruiksvoorwerp voor personen zonder handicap (bv. standaardfiets). De basiskost wordt in mindering gebracht van de factuur.

Een beslissing tot tegemoetkoming door het VAPH is geldig gedurende 2 jaar, behalve voor woningaanpassingen waar de beslissing 4 jaar geldig blijft.

Onder dit artikel worden ook tegemoetkomingen voor reis- en verblijfkosten naar school voor leerlingen van het gewoon onderwijs aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	39.087	39.087
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-1.856	-1.856
BO 2023	37.231	37.231
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt enerzijds aangevuld met de gestegen ontvangsten van 144 keuro. Anderzijds wordt 2.000 keuro terug ter beschikking gesteld om PVB (GH0-AGGF2RD-WT) toe te kennen. Het krediet was sinds 2021 vanuit het Uitbreidingsbeleid verhoogd om de geraamde groei van het aantal aanvragen van hulpmiddelen op te vangen. Die eerdere verhoging van het krediet blijkt voorlopig niet nodig, aangezien er in 2020 en 2021 een daling werd geregistreerd van het aantal aanvragen, vermoedelijk omwille van de COVID 19-pandemie. Ook tot op dit ogenblik werd het eerdere peil van het aantal aanvragen nog niet opnieuw geregistreerd. Daarom wordt die 2.000 keuro in 2023 opnieuw ter beschikking gesteld van het uitbreidingsbeleid voor PVB.

GH0-AGGF2RC-WT FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Personen met een (vermoeden) van handicap die beperkte handicap specifieke hulp nodig hebben kunnen gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Rechtstreeks toegankelijke hulp is zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen. De persoon met een (vermoeden) van handicap dient niet te beschikken over een persoonsvolgend budget en dient eveneens de procedure toeleiding niet te doorlopen.

Een RTH-aanbieder wordt erkend voor het bieden van een aantal ondersteuning, uitgedrukt in personeelspunten.

Een zorgaanbieder kan volgende ondersteuning aanbieden:

- ambulante begeleiding

- mobiele begeleiding
- groepsbegeleiding
- dagopvang
- verblijf

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	87.286	87.286
<i>Index</i>	8.518	8.518
<i>Compensaties</i>	24.335	24.335
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	120.139	120.139
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt aangevuld met de overheveling vanuit de VIA6 provisie: 24.335 keuro.

Er wordt 8.518 keuro index voorzien.

GH0-AGGF2RD-PA PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTEEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet betreft de behoefte voor het toekennen van terugvorderbare voorschotten bij PAB voor minderjarigen en bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Naast het opnieuw gebruiken van de terugvorderingen bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH, die ook aan de ontvangstenzijde van de begroting van het VAPH zijn opgenomen op begrotingsartikel GH0-BGGDARD-OP, wordt ook een krediet voorzien voor nieuwe toekenningen i.k.v. de automatische toekenningen en/of het uitbreidingsbeleid en voor mogelijke wijzigingen in de besteding van het PVB van voucher naar cash bij bestaande cliënten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	30.000	30.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-10.000	-10.000
BO 2023	20.000	20.000
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het bedrag werd voor 2021 verdubbeld omdat er van uit gegaan werd dat potentieel het hele Zorginvesteringsplan zou uitgevoerd worden en leiden tot terbeschikkingstellingen. In de praktijk blijkt er toch meer spreiding, onder meer omdat de terbeschikkingstellingen aan automatische toekenningsgroepen per jaar gebeuren. In 2021 werd ten belope van 15.311 keuro aan terugvorderbare voorschotten uitgekeerd.

Voor 2023 wordt verder uitvoering gegeven aan dat Zorginvesteringsplan, waardoor wordt verwacht dat er in het jaar ten belope van meer dan 100 miljoen euro nieuwe terbeschikkingstellingen zullen gebeuren. Om voldoende van deze

kredieten ter beschikking te hebben, wordt het krediet verminderd, maar weliswaar voldoende ruim gehouden, tot op 20.000 keuro.

GH0-AGGF2RD-WT FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De financiering van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning (nRTH) omvat de hoofdmoot van het totale te besteden budget van het VAPH.

Dit budget omvat de directe financiering die betrekking heeft op de zorg van de cliënten, en toegekend wordt aan de cliënten of aan organisaties.

De ondersteuningsvormen via **rechtstreekse financiering van de cliënten** zijn een persoonlijk assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen en een persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen.

1. Persoonlijke-Assistentiebudget voor minderjarigen

Een PAB is een budget dat de Intersectorale toegangspoort van het Agentschap Opgroeien toekent aan een minderjarige persoon met een handicap of zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger om de assistentie thuis of op school te organiseren en te financieren. De budgethouder bepaalt zelf waar, wanneer, hoe en door wie de assistentie wordt gegeven.

Een PAB wordt vaak besteed door middel van een overeenkomst met een persoonlijke assistent. Deze voert handelingen uit op het vlak van bijstand en begeleiding van de persoon met een handicap met het oog op de organisatie van diens dagelijks leven en bevordering van zijn sociale integratie. De budgethouder neemt zelf een persoonlijk assistent in dienst en sluit een overeenkomst af conform de Belgische arbeidswetgeving.

Overeenkomsten kunnen afgesloten worden via een sociaal secretariaat, een interimkantoor, een dienstenchequebedrijf, wijkwerken, een zelfstandige, een voorziening of een vrijwilligersorganisatie die vrijwilligers ter beschikking stelt.

2. Persoonsvolgend Budget voor meerderjarigen

Aan meerderjarigen wordt sinds 2017 doorgaans een PVB toegekend.

Met een PVB kunnen verschillende vormen van ondersteuning ingekocht worden:

- dagbestedingsondersteuning (begeleiding in groep en permanentie gedurende de dag)
- woonondersteuning (begeleiding en permanentie tijdens de nacht met inbegrip van avond- en ochtenduren)
- individuele ondersteuning (één-op-één-begeleiding gedurende een aantal uren per week)

De persoon met een handicap (PmH) dient een overeenkomst af te sluiten met de persoon en/of de organisatie die ondersteuning aanbiedt. Dit kan o.a. zijn:

- thuiszorg om te helpen met het huishouden
- een individuele begeleider om bijvoorbeeld een daguitstap te maken
- een vervoersbedrijf
- een door het VAPH vergunde zorgaanbieder een interimkantoor
- een dienstenchequebedrijf

De persoon met een handicap kan zijn/haar PVB cash besteden of via een voucher bij een vergunde zorgaanbieder (VZA).

Indien de pmh het PVB omzet in een cashbudget, kan hij/zij vrij kiezen hoe de ondersteuning zal worden ingekocht bij een zorgverlener.

Op dat ogenblik wordt het PVB uitgedrukt in euro i.p.v.. in personeelspunten, berekend volgens een vooraf bepaalde omslagsleutel (die jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie).

De pmh kan dat cashbudget dan alsnog bij een VZA besteden, maar ook bij een niet vergunde zorgaanbieder of door zelf een persoonlijk assistent in dienst te nemen. Op een PVB dat cash wordt ingezet krijgt de budgethouder ook een percentage beheerskosten.

Als het PVB ingezet wordt in voucher, registreert de VZA de individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO) waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt en hoeveel punten deze hiervoor zal inzetten.

De vergunde zorgaanbieder kan voor de punten uit de IDO personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

De vergunde zorgaanbieder ontvangt bovenop de personeelspunten vermeld in de IDO's een percentage aan subsidies voor organisatiegebonden personeelspunten (voor kosten die niet direct verbonden zijn met het aanbieden van zorg en ondersteuning).

Een budgethouder kan ook een vrij besteedbaar deel van zijn budget opvragen, waarvoor geen verantwoording hoeft gegeven te worden voor de inzet ervan. Het maximaal vrij besteedbaar deel bedraagt € 1.800 voor de laagste budgetcategorieën en € 3.600 voor de hogere budgetcategorieën.

De ondersteuningsvormen via **rechtstreekse financiering van de organisaties** kan meerdere vormen aannemen.

- Multifunctioneel Centrum

Een multifunctioneel centrum (MFC) biedt opvang voor personen met handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan handicap specifieke ondersteuning. Daarvoor is een jeugdhulpbeslissing van de intersectorale toegangspoort (ITP) vereist.

Een MFC wordt erkend voor een aantal personeelspunten.

Het MFC registreert de begeleidingsovereenkomst met de cliënt waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt op regelmatige basis (vorken). De ondersteuning die hij/zij effectief krijgt, wordt eveneens in dag-op-dagregistraties doorgegeven.

Het MFC kan voor de erkende punten personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

- Persoonsvolgende Convenant

Minderjarigen kunnen via de intersectorale toegangspoort een budget als persoonsvolgend convenant (PVC) krijgen. Dit budget kan enkel ingezet worden in een MFC.

- Intersectorale Prioritaire Hulpvragen

Een MFC kan ook ondersteuning bieden voor intersectorale prioritaire hulpvragen (IPH) aan minderjarigen.

- Vergoedingen besteed aan instellingen buiten Vlaanderen

Een aantal minderjarigen en meerderjarigen krijgen ondersteuning via instellingen buiten Vlaanderen. Deze instellingen dienen voor de geleverde ondersteuning facturen in. Voor meerderjarigen gebeurt dit via een PVB. Voor minderjarigen gebeurt dit door de rechtstreekse betaling van de facturen.

- Observatie-, Diagnose en Behandelingsunits

Observatie-, diagnose en behandelingsunits (ODB-units) kunnen aan meerderjarigen die beschikken over een persoonsvolgend budget, een verstandelijke beperking hebben en bijkomende gedragsproblemen, ondersteuning aanbieden op het vlak van observatie, diagnose en behandeling in een residentiële setting, ambulant of mobiel. Tevens leveren zij specifieke knowhow aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap.

De units maken in samenspraak met de andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap, een handelingsplan op met het oog op de terugkeer naar de reguliere woon- en leefsituatie.

- Gespecialiseerde units voor geïnterneerden

Het VAPH erkent en subsidieert voorzieningen om ondersteuning te bieden aan personen die door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap, of aan personen met een vermoeden van handicap, die in de gevangenis verblijven als gedetineerde of als geïnterneerde.

Drie voorzieningen bieden handicap specifieke dagondersteuning in de gevangenis, alsook psychosociale begeleiding. Tevens zorgen ze voor de overdracht van handicap specifieke knowhow en forensische expertise aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de gedetineerde of de geïnterneerde.

Daarnaast zijn er 3 voorzieningen erkend als unit voor geïnterneerden. Zij bieden ondersteuning aan personen met een handicap binnen hun eigen voorziening.

- Zorg voor personen met een niet aangeboren hersenletsel

Personen met een niet aangeboren hersenletsel (NAH) of tetraplegie ten gevolge van een hoge dwarslaesie met de hoogste zorg- en ondersteuningsnood kunnen aanspraak maken op zorg en ondersteuning.

De zorgaanbieder biedt hen een volledige zeven dagen op zeven dag- en woonondersteuning aan binnen de eigen voorziening.

- Rechtstreeks gefinancierde zorg voor geïnterneerden

Zorgaanbieders kunnen gefinancierd worden voor de zorg en ondersteuning van geïnterneerde personen die uitstromen uit de gevangenis of uit een gespecialiseerde unit.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.814.983	1.814.983
<i>Index</i>	176.631	176.631
<i>Compensaties</i>	80.331	80.331
<i>Andere bijstellingen</i>	250.772	90.109
BO 2023	2.322.717	2.162.054

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**Index:**

Het krediet wordt aangevuld met de overheveling vanuit de indexprovisie voor 176.631 keuro.

Compensaties:

Het krediet wordt aangevuld met:

- de overheveling vanuit de VIA6 provisie voor een bedrag van 77.983 keuro.
- de overheveling voor de automatische toekenningsgroepen vanuit GB0-1GEF2QX-IS omwille van het cumulverbod tussen zorgtoeslag en IVT/IT: 2.348 keuro.

Bijstellingen

1^e bijstelling: interne overheveling en recuperatie ontvangsten

1e bijstelling	VAK	VEK
Aanwending meerontvangsten	1.900	1.900
Interne compensatie vanuit GH0-AGGF2RB-WT	2.000	2.000
TOTAAL	3.900	3.900

Verantwoording van de 1e bijstelling:

Het krediet wordt aangevuld met de gestegen ontvangsten.

Anderzijds wordt 2.000 keuro terug ter beschikking gesteld van PVB vanuit het budget voor de hulpmiddelen (GH0-AGGF2RB-WT) om bijkomende PVB toe te kennen. De eerdere verhoging van het krediet voor hulpmiddelen blijkt op dit ogenblik nog niet nodig.

2^e bijstelling: uitvoering van het Zorginvesteringsplan, toepassing van de nieuwe financiering conform de VCO en gebruik van de onderbenutting

Andere bijstellingen	VAK	VEK
PAB uitvoering van het ZIP in 2023	+10.569	+8.545
PAB i.k.v. Nieuwe Financiering	+29.638	0
PVB i.k.v. Nieuwe Financiering	+38.910	0
PVB i.k.v. Nieuwe Financiering – VIA6	+28.762	0
PVB - gebruik onderbenutting	+53.730	0
PVB uitvoering van het ZIP in 2023	+85.263	+77.664
TOTAAL	+246.872	+86.209

PAB

Vanuit de beleidsimpuls Warm Vlaanderen wordt voor de uitvoering van het Zorginvesteringsplan in 2023 het krediet verhoogd met 10.569 keuro in VAK. Rekening houdend met de geraamde onderbenutting zal hiervoor een behoefte aan VEK zijn ten belope van 8.545 keuro. Dit krediet zal gebruikt worden om enerzijds bijkomende terbeschikkingstellingen van PAB te doen en anderzijds de kost op te vangen van de uitbreiding van de bestedingsmogelijkheden van PAB-budgethouders.

De onderbenutting bij PAB-gebruikers doet zich voor op 2 fronten:

- Door de combinatie van sommige PAB-budgethouders met een ondersteuning in een voorziening, wordt hun PAB verlaagd.
- Ten opzichte van de som van de verlaagde PAB's wordt ook nog een globale onderaanwending vastgesteld.

Het gaat hierbij telkens om een onderbenutting van ongeveer 11%.

Door de nieuwe aanrekeningsmethodiek die zal gebruikt worden vanaf 2023 conform de VCO zal elke potentiële kost die voortvloeit uit een terbeschikkingstelling worden aangerekend op het VAK. De effectieve kost, aangerekend op het VEK, zal evenwel niet stijgen. Hiervoor volstaan de huidige kredieten.

Om dit te kunnen uitvoeren wordt het VAK verhoogd met 29.638 keuro, waarvan 13.945 keuro ten gevolge van de onderbenutting van de huidige PAB, doch waarvoor in VAK het volledige bedrag van het PAB zal aangerekend worden (alsof er geen onderbenutting zou zijn) en 15.693 keuro voor de maximale potentiële meerkost ten gevolge van de VIA 4, VIA 5 en VIA 6.

PVB

Bij PVB worden de kredieten vanaf 2023 hertekend, in het kader van de nieuwe financiering.

De ter beschikking gestelde PVB worden aangerekend op naam van de PmH ten belope van het bedrag van de kost per punt bij cashbesteding, inclusief de beheerskosten.

Bij voucherbesteding wordt het aangerekende PVB van de cliënt rechtstreeks uitbetaald aan de Vergunde zorgaanbieders (VZA).

Voor de VZA blijven de bestaande subsidieregels van kracht. Dat betekent dat er enerzijds een kost per client wordt aangerekend en anderzijds de subsidie aan de vergunde zorgaanbieder. Van de berekende subsidie wordt het uitbetaalde bedrag aan de VZA, maar aangerekend op naam van de PmH, in mindering gebracht.

Zoals bij de PAB dient - door de aanrekening van het hele PVB aan 100% besteding - het VAK opgetrokken te worden, evenals voor de aanvullende mogelijke bijkomende kosten ten gevolge van o.m. de VIA-akkoorden bij cashbesteding. Ook voor het verschil tussen de huidige kredieten en de som van de ter beschikking gestelde PVB aan 100% besteding, werd voorzien in bijkomend VAK om de lopende engagementen correct en volledig te kunnen aanrekenen.

In totaal gaat het om

- Extra VAK om de lopende ter beschikking gestelde PVB correct te kunnen aanrekenen (100% besteding): 38.910 keuro
- Extra VAK voor aanrekening maximale potentiële kosten ten gevolge van VIA6 bij cashbesteding: 28.762 keuro.

Daarnaast wordt op basis van de structurele onderbenutting voorzien in een bijkomend VAK om bijkomende terbeschikkingstellingen te doen, zonder dat hiervoor dan bijkomend VEK dient te worden voorzien, aangezien de bijkomende kosten worden opgevangen met de huidige vastgestelde onderbenutting van de kredieten.

Het VAK wordt hierdoor verhoogd met 53.730 keuro in VAK.

De gehanteerde onderbenutting is 3,2% bij de bestaande cliënten en 10,73% bij nieuwe terbeschikkingstellingen.

Vanuit de beleidsimpuls Warm Vlaanderen is er de uitvoering van het Zorginvesteringsplan. Hiervoor wordt het krediet verhoogd met 85.263 keuro VAK en 77.664 keuro VEK. Samen met de middelen die vrijkomen uit de uitstroom en de overgehevelde kredieten van de compensaties zullen hiermee PVB worden ter beschikking gesteld voor de automatische toekenningsgroepen en de prioriteitengroep 1.

GH0-AGGF2RE-WT FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet omvat de subsidies aan organisaties, zowel gereguleerde, semi-gereguleerde als niet gereguleerde subsidies.

Het betreft organisaties die een ondersteunende rol verlenen voor de personen met een handicap of het beleid.

1. Ondersteunende organisaties

Een bijstandsorganisatie is een organisatie van en voor personen met een handicap die ondersteuning biedt bij de besteding van een persoonsvolgend budget of bij de aanvraag van en het werken met een PAB. Er zijn 5 erkende bijstandsorganisaties.

De voorbije jaren is er een sterke groei van het aantal leden vastgesteld. Op 1 januari 2021 ging het om 6.088 leden.

Voor personen met een auditieve handicap kan een tegemoetkoming worden gegeven voor het inschakelen van een doventolk.

Een aantal gebruikersorganisaties krijgt een jaarlijkse subsidie om personen met een handicap te ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB.

Het uitbouwen van de wegwijzer is de opdracht van het digitaal platform dat hiervoor zal samenwerken met het VAPH. In de wegwijzer VAPH-ondersteuning kunnen vergunde zorgaanbieders hun aanbod kenbaar maken, zodat een budgethouder PVB gericht kan zoeken binnen de gewenste regio. Deze wegwijzer dient uitgebreid te worden met het niet-vergunde aanbod. Tevens moet de mogelijkheid gecreëerd worden voor de budgethouders om hun vraag naar ondersteuning kenbaar te maken aan potentiële aanbieders.

Het vertrouwensartsencentrum in Leuven krijgt een jaarlijkse subsidie van het VAPH. VAPH-voorzieningen kunnen hierdoor een beroep doen op de expertise van het vertrouwensartsencentrum met vragen over een vermoeden van misbruik bij meerderjarige personen met een handicap.

Het VAPH erkent per provincie één opdrachthouder consulentenwerking. Zij ondersteunen personen met een handicap, het sociaal netwerk en de betrokken hulpverleners in vastgelopen situaties. Tevens staan zij in voor het zoeken naar ondersteuning van mensen met een PVB die ondanks de bijstand geen vraaggestuurde oplossing vinden omwille van de complexiteit van hun ondersteuningsvragen.

Het VAPH subsidieert het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Extramurale revalidatiecentra of diensten kunnen een onderhoudstoelage ontvangen. Het VAPH subsidieert voor deze centra of diensten ook het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Vrijtijdsorganisaties staan in voor de organisatie van vrijetijdsactiviteiten voor personen met een handicap en voor het ondersteunen van personen met een handicap en hun netwerk bij het zoeken naar inclusieve vrijetijdsbesteding.

Personen met een (vermoeden van) handicap kunnen bij de dienst ondersteuningsplan (DOP) terecht voor een traject waarin werk gemaakt wordt van netwerkversterking en vraagverheldering. Als uit dit traject blijkt dat de persoon met een handicap nood heeft aan een PVB kan de DOP ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB.

Er zijn 2 organisaties waarvoor de personeelskost wordt terugbetaald in het kader van Gesco-projecten.

Er worden nog een aantal organisaties gesubsidieerd die een aantal jaren geleden zijn overgekomen van de provincies in het kader van de interne staatshervorming.

2. Intermediaire organisaties

De Hogeschool Vives krijgt een jaarlijkse subsidie voor het ondersteunen van het opleiden van assistentiehonden.

De vertegenwoordiging van Verwijzende Instanties heeft als opdracht om de vertegenwoordiging van de verwijzende instanties in alle overlegorganen van het agentschap, en in het bijzonder in de overlegorganen die de materies behandelen betreffende de afhandeling van een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp en ondersteuning en de terbeschikkingstelling van dat budget, te organiseren.

Tot slot is er ruimte voor projectsubsidies en allerlei subsidies i.k.v. flankerende maatregelen bij de hervorming van de regelgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	23.202	23.202
<i>Index</i>	1.685	1.685
<i>Compensaties</i>	573	573
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	25.460	25.460
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wordt verhoogd met 1.685 keuro voor de index.

Het krediet wordt aangevuld met de overheveling vanuit de VIA6 provisie ten belope van 438 keuro.

Er wordt vanuit Opgroeien 135 k euro overgeheveld, het betreft hier een terugzetting van middelen die voor 3 jaar (2020 t/m 2022) werden overgeheveld naar het agentschap Opgroeien voor een project en in 2023 terug worden toegevoegd aan de begroting van het VAPH.

GH0-AGGF2RF-LE LENINGEN -BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de terugbetaling van ontvangen waarborgen die gestort werden aan het VAPH. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een terugbetaling te kunnen doen als er een waarborg zou worden gestort. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OL, waar de ontvangen waarborg wordt aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1	1
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	1	1

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

GH0-AGGF2RF-LO LONEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden de lonen van de personeelsleden van het VAPH aangerekend, evenals de loongerelateerde kosten (RSZ, vergoeding woon-werkverkeer).

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	23.186	23.186
<i>Index</i>	2.396	2.396
<i>Compensaties</i>	-66	-66
<i>Andere bijstellingen</i>	-156	-156
BO 2023	25.360	25.360
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Het krediet wordt verhoogd met 2.396 keuro voor de index.

De compensatie ten belope van 66 keuro betreft de overheveling van 1 VTE en de loonkost van 0,21 VTE naar Het Facilitair Bedrijf voor de overname van de gebouw gebonden materies.

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023	-156	-156
TOTAAL	-156	-156

Het betreft de continuering van de personeelsbesparing gedurende de periode 2020-2024.

GH0-AGGF2RF-PA PARTICIPATIES – BELEIDSVOORBEREIDING EN – UITVOERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden waarborgen en borgtochten aangerekend die verschuldigd kunnen zijn, bv. voor een levering of huur. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een gevraagde waarborg bij een dienst te kunnen storten. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OP, waar de terugstorting van de waarborg zal worden aangerekend.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	20	20
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	20	20
Aanwending VAK-ruiter		

GH0-AGGF2RF-WT WERKING – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden alle kosten aangerekend die verband houden met de interne werking van het VAPH. Het gaat onder meer om de huur, elektriciteit, verwarming evenals alle vormen van dienstverlening (telefonie, IT, ...).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	9.797	9.797
<i>Index</i>	364	364
<i>Compensaties</i>	-3	-3
<i>Andere bijstellingen</i>	-472	-472
BO 2023	9.686	9.686
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De compensaties zijn de volgende:

- de terugname van het eenmalig deel van een overheveling aan werkingsmiddelen vanuit het Agentschap Overheidspersoneel: +4 keuro.
- de teruggave van kredieten door stopzetting van de IT-tool Traject: +2 keuro.
- de overname van het gebouwenbeheer door HFB: -66 keuro loonkredieten en - 9 keuro werkingskredieten (waarvan 4 keuro eenmalig).

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat (niet loon) 2023	-33	-33
Herstellen van de basis	-500	-500
Aanwending voor huur Antwerpen	61	61
TOTAAL	-472	-472

De bijstelling ten belope van -33 keuro betreft de bijdrage in de bij de regeringsvorming afgesproken 'efficiëntieverbetering'.

De bijstelling met -500 keuro betreft het terug verminderen nadat in 2022 eenmalig het krediet werd verhoogd door het gebruik van een eenmalige ontvangst (terugstorting schadevergoeding).

De bijstelling met 61 keuro betreft het gespreid aanwenden van de opbrengst van de verkoop van het gebouw te Antwerpen aan Het Facilitair Bedrijf. De aanwending gebeurt voor het betalen van de huur aan datzelfde Het Facilitair Bedrijf voor de werkplek in het VAC te Antwerpen.

GH0 AGGF2ZZ-PR PROVISIES**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het uitbreidingsbeleid – afkomstig van de netto-beleidsruimte – werd in het verleden initieel ingeschreven op dit artikel om vandaar op een later ogenblik te worden overgeheveld naar de geëigende begrotingsartikelen in functie van de gekozen verdeling over de groepen, in functie van de prioritaire beleidsaccenten en de verdeling tussen minder- en meerderjarigen. De verdeling is evenwel reeds gemaakt ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2021, zodat de kredieten onmiddellijk op de geëigende begrotingsartikels werden ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

GH0-AGGF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft het overschot van het boekjaar, aangevuld met gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren. Voor 2022 betreft het het overgedragen resultaat van 2018 en van 2020 dat opnieuw zou worden overgedragen naar het volgend jaar zonder bijkomende aanwending.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	239.846
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	1.079
BO 2023	0	240.925
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De aanpassing is het gevolg van de volgende verschuivingen:

- De storting van een eenmalige ontvangst uit de verkoop van het gebouw te Antwerpen, ten belope van 1.210 keuro, dat in het saldo terecht komt.
- Het –gespreid over 20 jaar - aanwenden uit het saldo van de opbrengst van de verkoop van het gebouw te Antwerpen voor de huur van kantoorruimte in het VAC te Antwerpen, ten belope van 61 keuro.
- Eenzelfde operatie voor het gebouw in Hasselt dat in 2022 zal verkocht worden en waarvan de geraamde opbrengst al verwerkt zit in het geraamde saldo van 2022. Elk jaar wordt hiervoor 70 keuro vanuit het saldo aangewend voor de huur van de kantoorruimte in het VAC te Hasselt.

IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Vlaamse sociale bescherming

De Vlaamse sociale bescherming is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks een zorgpremie betalen. Voor Brusselaars geldt de mogelijkheid van een vrijwillige aansluiting. In geval van zorgbehoevendheid kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming die momenteel uit volgende pijlers bestaat: zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroeger zorgverzekering); zorgbudget voor mensen met een handicap (ook basisondersteuningsbudget); zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroeger tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden); financiering residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging); financiering revalidatieziekenhuizen en mobiliteitshulpmiddelen. De uitvoering hiervan is toevertrouwd aan de zorgkassen.

Het decreet voorziet de mogelijkheid om daar volgende pijlers aan toe te voegen:

- Gezinszorg en aanvullende thuiszorg;
- Geestelijke gezondheidszorg (centra geestelijke gezondheid, psychiatrische verzorgingsinstellingen en initiatieven voor beschut wonen);
- Revalidatie vooral gericht op psychosociale aspecten;
- Revalidatie gericht op het herstel van fysieke functies;
- Transmurale zorg.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht

We maken een meerjarenplan op voor de Vlaamse sociale bescherming. We maken hiervoor onder meer gebruik van het projectiemodel voor residentiële ouderenzorg en thuiszorg ontwikkeld door het steunpunt WVG in het onderzoek 'Prognoses zorgnood en model van budgetbewaking'. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

Het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden krijg je als je veel zorg nodig hebt, zoals ouderen die in een woonzorgcentrum verblijven of mensen die thuis veel ondersteuning nodig hebben. Om tegemoet te komen aan de oplopende zorgkosten wordt het zorgbudget met 5 euro opgetrokken naar 135 euro per maand. Hiermee bereiken we 268.307 personen met hoge zorgnoden.

Voor bewoners van woonzorgcentra wijzigen we de berekening van het zorgbudget voor ouderen. Alle bewoners van woonzorgcentra dragen solidair bij in de dagprijs. De dagprijs, die zij betalen, staat los van hun individuele zorgzwaartegraad. Vandaar dat we in de berekening van het zorgbudget voor ouderen niet langer de zorgzwaarte in rekening brengen, maar enkel nog de gezinssamenstelling en het inkomen van de bewoner.

Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat van de 27.000 bewoners met recht op een zorgbudget ouderen op vandaag in de woonzorgcentra, zo'n 19.600 bewoners hun

zorgbudget ouderen zullen zien stijgen. Afhankelijk van het feit of ze recht hebben op een inkomensgarantie voor ouderen (IGO) gaan ze er gemiddeld 120 euro tot 205 euro (bovenop de index) per maand op vooruit. Dit maakt een reëel verschil op het vlak van betaalbaarheid van het woonzorgcentrum.

De beleidsuitgaven voor het zorgbudget ouderen met een zorgnood worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TB-WT – Tegemoetkomingen hulp aan bejaarden. De beleidsuitgaven voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TC-WT.

OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning

We voeren de afspraken uit het VIA6-akkoord verder uit. We werken daarom onder meer aan een nieuwe digitale toepassing "eCalcura" voor de financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging, ter vervanging van de bestaande RaaS-toepassing. In de nieuwe eCalcura toepassing worden de wijzigingen voortvloeiend uit het VIA6-akkoord transparant geïntegreerd.

Naast de maatregelen voortvloeiend uit het VIA6-akkoord beogen we ook andere afzonderlijke financieringsstromen waar mogelijk transparant te integreren in eCalcura, al dan niet als onderdeel van de basistegemoetkoming voor zorg die de voorziening aan de zorgkassen factureert per dag en per gebruiker.

We onderzoeken op welke wijze we de richtlijnen om een transparante sectorspecifieke boekhouding te voeren best kunnen implementeren in de residentiële ouderenzorg. We zullen daarvoor de nodige expertise en kennis aantrekken om dit project mee uitvoering te geven.

De beleidsuitgaven voor het uitvoeren van het VIA6-akkoord worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT.

OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg

We evalueren het dagprijzenbeleid in de residentiële ouderenzorg. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor de aanvragen tot dagprijsverhoging en de eerste prijszetting van voorzieningen. We gaan na op welke manier we de controle op een verantwoorde prijszetting kunnen versterken. We expliciteren het kader waarbinnen de dagprijsdossiers worden behandeld. In een eerste fase bepalen we prioritaire actiepunten die we toetsen op juridische en operationele haalbaarheid. De doelstelling is om de kostencomponenten van de dagprijs en de rendementen die men via management- en infrastructuurvergoedingen doorrekent aan de bewoner transparanter te maken.

We onderzoeken hoe we objectieve informatie, beschikbaar binnen verschillende diensten binnen het departement en het agentschap Zorg en Gezondheid, kunnen bundelen per woonzorgcentrum en online helder beschikbaar stellen aan het brede publiek.

OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig

We optimaliseren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig op basis van de ervaringen van gebruikers en verstrekkers.

De beleidsuitgaven voor mobiliteitshulpmiddelen worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TK-WT – Mobiliteitshulpmiddelen.

OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

We integreren in 2023 een aantal nieuwe pijlers in het budget van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming. Hieraan gekoppeld wordt ook een aandeel van de werkingssubsidies voor de Verzekeringsinstellingen gecompenseerd naar het toelage-artikel van de VSB. In april 2023 integreren we de Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT) in de Vlaamse sociale bescherming. Het gaat om 23 voorzieningen. In oktober 2023 integreren we het tweede deel van de voorzieningen met een revalidatieovereenkomst. Het gaat om 71 voorzieningen met een revalidatieovereenkomst die gericht zijn op geestelijke gezondheid en 9 voorzieningen met een revalidatieovereenkomst die gericht zijn op herstel van fysieke functies.

We bereiden ook de verdere integratie op 01/01/2024 in de Vlaamse sociale bescherming voor van de volgende pijlers: initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten voor het opstellen van (gespecialiseerde) rolstoeladviesrapporten en de multidisciplinaire begeleidingsequipes.

De beleidsuitgaven voor 'Psychiatrische Verzorgingstehuizen' worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TP-WT - 'Werking en toelagen – sociale bescherming – psychiatrische verzorgingstehuizen'. De beleidsuitgaven voor 'Voorzieningen met een revalidatieovereenkomst', die inkantelen op 01/10/2023, worden overgedragen bij de begrotingsaanpassing 2023. Het begrotingsartikel voor deze beleidsuitgaven wordt op dat moment voorzien.

De beleidsuitgaven voor de pijlers die vanaf 2022 in de Vlaamse Sociale Bescherming geïntegreerd zijn, worden aangerekend op de volgende begrotingsartikelen:

- Het eerste deel van de voorzieningen met een revalidatieovereenkomst (15 revalidatievoorzieningen psychosociale revalidatie voor volwassenen): 'Voorzieningen met een overeenkomst psychosociale revalidatie voor volwassenen': artikel GM0-AGHF2TO-WT.'
- 'Revalidatieziekenhuizen': artikel GM0-AGHF2TN-WT – Revalidatieziekenhuizen
- 'Multidisciplinair overleg': artikel GM0-AGHF2TM-WT – Tegemoetkomingen multidisciplinair overleg
- Voorzieningen met een overeenkomst voor psychosociale revalidatie voor volwassenen: artikel GM0-AGHF2TO-WT

OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor

Het realiseren van de persoonsvolgende financiering is een belangrijke doelstelling binnen de Vlaamse sociale bescherming.

Een belangrijke voorwaarde voor de invoering van persoonsvolgende financiering in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf is een gelijke financiering voor gelijke zorgwaarde. In uitvoering van het VIA6-akkoord werden in 2022 de nodige aanpassingen doorgevoerd aan het regelgevend kader om het historische onderscheid tussen woongelegenheden zonder (ROB) en woongelegenheden met bijkomende erkenning (RVT) op te heffen. Daarnaast is de implementatie van een uniform inschalingsinstrument in de betrokken sectoren een voorwaarde om deze doelstelling te bereiken.

Een eerste mijlpaal werd ondertussen gerealiseerd. Sinds juni 2021 wordt in de gezinszorg en voor het toekennen van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden enkel nog met de BelRAI screener gewerkt. Vanaf juni 2023 wordt BelRAI Long Term Care Facilities uitgerold in de residentiële ouderenzorg en voor complexe dossiers in de thuiszorg wordt de BelRAI Home Care geïmplementeerd. Hiervoor werd de juridische basis al gecreëerd. We bereiden de uitrol van beide BelRAI – instrumenten op het vlak van ICT – ondersteuning en vorming voor.

In eerste plaats implementeren we BelRAI als kwaliteitsinstrument. Dankzij de diepgaande en holistische inschaling krijgen de zorgverleners en de gebruiker een beter zicht op de individuele zorg- en ondersteuningsnoden. Deze worden vertaald in persoonlijke zorgdoelen en opgenomen in het zorg- en ondersteuningsplan.

Zoals eerder vermeld worden proefprojecten geïntegreerde zorg voor personen met langdurige zorgnoden voorbereid, waarbij we ook lessen op het vlak van persoonsvolgende financiering en kleinschalige, innovatieve woonvormen willen trekken. We willen ook, conform het regeerakkoord, concepten uittesten voor de (gedeeltelijke) toekenning van zorgtickets in de vorm van een cash-budget met het oog op het gebruik van erkende zorg.

We zullen dergelijke proef- en pilootprojecten PVF in de ouderenzorg en met kleinschalige, innovatieve woonvormen opzetten in 2023.

OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen

We evalueren grondig de dienstverlening, transparantie en doelmatigheid van de zorgkassen aan de hand van een doorlichting door een onafhankelijke instantie. De doorlichting zal bestaan uit een combinatie van procesaudit en financiële audit en zal doorgaan in 2023 op basis van de jaarrekening 2022. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

Aan de hand van de resultaten van de evaluatie bouwen we de parameters voor de financiële responsabilisering van de zorgkassen verder uit met het oog op een efficiënte dienstverlening voor elke Vlaming over zijn sociale bescherming.

OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB

We gaan samen met onder meer de Vlaamse Gemeenschapscommissie na op welke manier de werking van de Vlaamse sociale bescherming in Brussel op een laagdrempelige manier kan bekend gemaakt worden. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.323.205	146.891	1.470.096	1.325.805	146.252	1.472.057
Toelagen (interne stromen (IS))	2.995.451	531.791	3.527.242	2.993.482	533.908	3.527.390

Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR- impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.318.656	678.682	4.997.338	4.319.287	680.160	4.999.447
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 4.997.338 keuro en het vereffeningskrediet naar 4.999.447 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Uitgaven

GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS betreft het toelage-artikel van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming. Dit artikel omvat de toelagestroom naar de verschillende VSB-pijlers met inbegrip van de werkings- en investeringsuitgaven van het agentschap.

De VSB-pijlers zijn bij BO 2023:

- Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden;
- Zorgbudget ouderen met zorgnood;
- Zorgbudget personen met een handicap (vroegere basisondersteuningsbudget);
- Tegemoetkomingen mobiliteit en hulpmiddelen;
- Tegemoetkomingen in de residentiële ouderenzorg;
- Tegemoetkomingen revalidatie ziekenhuizen;
- Tegemoetkomingen revalidatie conventies/voorzieningen;
- Tegemoetkomingen psychiatrische verzorgingstehuizen;
- Multidisciplinair Overleg;
- Algemeen beleid VSB.

	VAK	VEK
BA 2022	2.995.451	2.993.482
<i>Index</i>	287.666	287.666
<i>Compensaties</i>	111.184	111.184
<i>Andere bijstellingen</i>	132.941	135.058
BO 2023	3.527.242	3.527.390

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar GE0-1GDF2LA-WT	-743	-743	Compensatie vanuit pijler ZBO naar CGG om regionale verschillen in financiering weg te werken.
Naar GB0-1GEF2QX-IS	-23.519	-23.519	De middelen van het basisondersteuningsbudget voor minderjarigen worden geïntegreerd in het Groeipakket.
Van CB0-1CBG2AI-PR	50.744	50.744	Middelen VIA-6 voor gedeelte kwaliteit naar pijler residentiële ouderenzorg.
Van GB0-1GIF5SX-IS	4.690	4.690	Middelen infrastructuurforfait Ouderenzorg naar pijler residentiële ouderenzorg.
Van CB0-1CBG2AI-PR	6.379	6.379	Middelen VIA-6 naar pijler revalidatieziekenhuizen.
Van GE0-1GHF2TI-WT	12.331	12.331	Inkanteling psychosociale revalidatie.
Van GE0-1GHF2TJ-WT	60.195	60.195	Inkanteling PVT.

Van GE0-1GDF2LA-WT	1.107	1.107	Inkanteling PVT, gedeelte werkingskost.
TOTAAL	111.184	11.184	

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Subsidie aan de vzw VIP BelRai	590	590
Uitgaven in het kader van de inning administratieve geldboetes en achterstallen	109	109
RIZIV-vergoeding – administratieve bijstand internationale dossier	26	26
Investeringsuitgaven AVSB technische correctie – terugzetten krediet BA21	1.800	1.800
10% van de toegekende relancemiddelen voor onderhoudskosten	1.100	1.100
Medische inschalingen ZBO via FOD SZ – pijler ZBO	169	169
Tegemoetkomingen zorgbudgetten aan zorgkassen – pijler ZZZ	9.046	9.046
Werkingsubsidie aan de zorgkassen – vergoedingen indicatiestellers– pijler ZZZ	67	67
Zero base raming in functie van laatst gekende uitvoering – pijler MOHM	-507	-507
Groeipad MOHM 2023	2.297	2.297
Bezettingsgraad woonzorgcentra	46.737	46.737
Aangroei woongelegenheden wzc en cvk 2022+2023	26.407	26.407
Stijging Basistegemoetkoming voor zorg woonzorgcentra	9.096	9.096
Aangroei oriënterend kortverblijf 2022+2023	1.142	1.142
Uitbreidingsbeleid ouderenzorg ter financiering ROB/RVT-reconversie	32.000	32.000
Aangroei en omzettingsskalender dagverzorgingscentra	2.226	2.226
Technische correctie op de werkingssubsidie Reva ZH t.g.v. afrondingsverschillen – pijler RZH	-2	-2
Minderontvangsten beleggingen niet overheid	222	222
Minderontvangsten beleggingen overheid	1.539	1.539
Zorgpremies - meerontvangsten	-20.230	-20.230
Administratieve geldboetes en achterstallen - meerontvangsten	-1.909	-1.909
Terugstorting van terugbetaling kwijtschelden boetes.	-50	-50
Terugstortingen van tegemoetkomingen ZBO - minderontvangsten	40	40
Dossiirtaksen ABC - minderontvangsten	26	26
Inkomsten uit subrogatie	-500	-500
Terugdraaien afoming saldo BA 22	0	2.117
Provisie voor maatregelen ter versterking van het ouderenbeleid	21.500	21.500
TOTAAL	132.941	135.058

1.2.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

*Uitgaven***GEO-1GHF2TF-WT – MAXIMUMFACTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Uiterlijk tot 31 december 2019 bleef de federale overheid belast om, tegen vergoeding, de persoonlijke aandelen van de rechthebbenden voor de prestaties die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen op een geplafonneerde wijze te integreren in zijn maximumfactuur, tenzij de gemeenschappen anders beslissen.

Het RIZIV en de ziekenfondsen passen de bestaande regelgeving toe zoals voorheen.

Het horizontaal protocol werd verlengd om dit te kunnen opvangen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	4.104	4.104
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	4.104	4.104
Aanwending VAK-ruiter		

GEO-1GHF2TG-WT – THUIS- EN OUDERENZORGBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 zorgt voor het wetgevend kader voor de subsidiëring van deze voorzieningen en verenigingen. Deze voorzieningen dragen er toe bij dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen, voor de thuiszorgvoorzieningen gaat het om:

- diensten voor oppashulp;
- diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
- lokale dienstencentra;
- diensten voor gastopvang;
- verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Voor de ouderenvoorzieningen betreft het volgende subsidies die vanop dit artikel worden uitbetaald:

- de werkingssubsidies voor de centra voor dagverzorging en de centra voor dagopvang;
- de tegemoetkoming voor de regularisatie van de projectgesco's in de ouderenzorg;
- de DAC-supplementen voor de woonzorgcentra;
- de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale expertisecentra;
- de subsidiëring van de BEVAK-serviceflats;
- projectsubsidies ouderenzorg.

Daarnaast wordt op dit artikel nog budget voorzien voor

- de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg wat betreft:
- de dotatiefondsen sociale maribel;

- de maatregelen voor de vrijstelling van arbeidsprestaties en eindeloopbaan;
- de tegemoetkoming in de vakbondspremie.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	242.503	245.103
<i>Index</i>	11.145	11.145
<i>Compensaties</i>	476	476
<i>Andere bijstellingen</i>	5.258	4.619
BO 2023	259.382	261.343
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GBF2FA-PR	11	11	VIA 5 middelen 2023
Van CB0-1CBG2AI-PR	1.405	1.405	VIA 6 middelen
Naar GE0-1GAF2ZZ-LO	-940	-940	Uitvoering van personeelsplan (PEP) voor deel 2
TOTAAL	476	476	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Actualisatie VEK	0	-138	Aanpassing van het VEK in functie van de aan te leveren prestaties door koepelorganisaties in de ouderenzorg in het kader van Bel RAI
Aangroei CDV/CDO binnen omzettingsskalender	148	148	Met dit krediet wordt de aangroei gefinancierd van CDV/CDO binnen de afgesproken omzettingsskalender.
Meerkost reeds bestaande CDV binnen omzettingsskalender	40	40	Dit krediet vangt de meerkosten op van bestaande CDV binnen de afgesproken omzettingsskalender.
Omzettingsskalender VV WZC - LDC	70	70	Er worden 2 bijkomende LDC vergund binnen de budgetten van de afgesproken omzettingsskalender.
Uitbetaling laatste schijf in 2022	0	-60	De VEK behoeften worden afgebouwd in functie van de nog uit te betalen schijven.

Actualisatie vereffeningskalender projecten	0	-441	Aanpassing van het betaalkrediet in functie van de werkelijke behoeften.
Eindeloopbaan	5.000	5.000	Aanpassing van de uitgaven voor de sociale akkoorden in functie van de eindeloopbaanmaatregelen
TOTAAL	5.258	4.619	

GEO-1GHF2TH-WT – THUIS- EN GEZINSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de diensten voor gezinszorg gesubsidieerd die er toe bijdragen dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen. De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	773.900	773.900
<i>Index</i>	82.078	82.078
<i>Compensaties</i>	76.475	76.475
<i>Andere bijstellingen</i>	6.988	6.988
BO 2023	939.441	939.441
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van CB0-1CBG2AI-PR	76.475	76.475	VIA 6 middelen.
TOTAAL	76.475	76.475	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Groei urencontingent gezinszorg met 0,5%	3.750	3.750	Bijstelling van het krediet op basis van de aanvaarde kostendrijver voor gezinszorg conform afspraken regeerakkoord.
Omzettingskalender VV WZC	3.238	3.238	In 2023 worden er in het kader van de omzettingskalender "Woonzorgcentra" een aantal voorafgaande vergunningen geconverteerd naar extra uren gezinszorg en VTE aanvullende thuiszorg.
TOTAAL	6.988	6.988	

GE0-1GHF2TI-WT – REVALIDATIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel voorziet:

- de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 8 instellingen.
- de uitgaven voor de revalidatie-overeenkomsten.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	171.608	171.608
<i>Index</i>	17.902	17.902
<i>Compensaties</i>	- 10.261	- 10.261
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	179.249	179.249
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van CB0-1CBG2AI-PR	2.070	2.070	VIA 6 middelen
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-12.331	-12.331	De inkanteling van de psychosociale revalidatie volwassenen in de VSB.
TOTAAL	-10.261	-10.261	

GE0-1GHF2TI-PA – REVALIDATIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Voor de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) en de uitgaven voor de revalidatie-overeenkomsten wordt gebruik gemaakt van een thesaurie-rekening GE0-7G0726-02. Dit artikel wordt gecreëerd het saldo van de thesaurie-rekening GE0-7G0726-02 te kunnen overboeken.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

GEO-1GHF2TJ-WT – GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanop dit artikel worden de initiatieven beschut wonen en de psychiatrische verzorgingstehuizen gefinancierd.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	131.090	131.090
<i>Index</i>	13.725	13.725
<i>Compensaties</i>	- 56.132	-56.132
<i>Andere bijstellingen</i>	- 763	- 763
BO 2023	87.920	87.920
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van CB0-1CBG2AI-PR	4.063	4.063	VIA 6 middelen.
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-60.195	-60.195	Vanaf 1.1.2023 wordt PVT ingekanteld als nieuwe pijler binnen VSB.
TOTAAL	-56.132	-56.132	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Beschut Wonen: zero-based raming BO 2023.	-763	-763	Het benodigd krediet beschut wonen wordt jaarlijks zero based geraamd.
TOTAAL	-763	-763	

1.2.3. Overige entiteiten onder gezag

*Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming***ONTVANGSTENARTIKELN AVSB**

Overzicht

	BA 2022	BO 2023
Eigen ontvangsten (-OW)	272.936	293.798
Betoelaging (ZZ-OI)	2.993.482	3.527.390

GM0-BGHFATC-OW – Ontvangsten Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Zorgverzekering**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de inkomsten uit de beleggingsportefeuille, de inkomsten administratieve geldboetes en achterstallige zorgpremies, de zorgpremies, de ontvangsten uit internationale overeenkomsten, subrogatiedossiers en diverse terugvorderingen.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	272.936	0	0
Bijstelling BO 2023	20.862	0	0
BO 2023	293.798	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Bij BO 2023 wordt het krediet verhoogd met 20.862 keuro. Dit is het resultaat van:

- Een daling met 1.761 keuro van de inkomsten uit beleggingen (daling van de couponincasso's obligatieportefeuille)
- Een stijging met 20.230 keuro van de inkomsten uit zorgpremies
- Een stijging met 1.909 keuro van de inkomsten uit boetes en achterstallige bijdragen
- Een daling met 40 keuro van de terugvorderingen van tegemoetkomingen
- De verwachte inkomsten uit dossiertaksen: 63 keuro
- De verwachte inkomsten uit subrogatiedossiers: 500 keuro

GM0-BGHFAZZ-OI – Ontvangsten Interne Stroom**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de ontvangsten interne stroom voor de diverse VSB-pijlers: Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden, zorgbudget ouderen met zorgnood, zorgbudget personen met een handicap (vroegere basisondersteuningsbudget), tegemoetkomingen mobiliteit- en hulpmiddelen, tegemoetkomingen in de residentiële ouderenzorg, revalidatie ziekenhuizen, revalidatie conventies/voorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, multidisciplinair overleg en algemeen beleid VSB.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2022	2.993.482	0	0
Bijstelling BO 2023	533.735	0	0
BO 2023	3.527.217	0	0

Stijging van de toelage AVSB met 533.735 keuro. Meer duiding vindt u bij de uitgaven.

GM0-BGHFAZZ-OG – Overgedragen overschot vorige boekjaren

Er is geen saldo opbouw of intering bij de begrotingsopmaak 2023. Het overgedragen overschot bedraagt bijgevolg 205.436 keuro zoals bij de BA 2022.

A. UITGAVENARTIKELN AVSB**GM0-AGHF2TA-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Algemeen Beleid: 16.905 keuro in VAK en VEK****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel zijn de uitgaven voor algemene werking gealloceerd. De uitgaven hebben o.m. betrekking op de kosten voor het beheer van beleggingen, de kosten voor het innen van administratieve geldboetes, de kosten aan MediWé voor de controles op de indicatiestellingen van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden, de roerende voorheffing van het aandelenfonds Vladubel, de subsidie voor het kwaliteitscentrum diagnostiek, de subsidie voor de vzw Vlaams Integratieplatform BelRAI, de jaarlijkse te betalen vergoedingen aan het RIZIV in het kader van het protocol internationale overeenkomsten en de investeringen voor ICT (inclusief onderhoud).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	13.241	13.241
<i>Index</i>	39	39
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	3.625	3.625
BO 2023	16.905	16.905
Aanwending VAK-ruiter		

Het indexbedrag ad. 39 keuro betreft een indexering van de looncomponent van de subsidie aan het Kwaliteitsinstituut voor de Diagnostiek.

De belangrijkste bijstellingen hebben betrekking op een technische correctie bij de ICT-investeringsuitgaven AVSB (1.800 keuro) en het in rekening brengen van 10% of 1.100 keuro van de toegekende relancemiddelen voor onderhoudskosten (project 115 – Digitalisering RIZIV-sectoren – budget: 11.000 keuro).

Tenslotte werd de subsidie aan de vzw VIP Bel Rai met 590 keuro verhoogd tot 890 keuro en werden de uitgaven met betrekking tot de inning van de administratieve geldboetes en achterstallige bijdragen verhoogd met 109 keuro omwille van de stijgende kost aan boetemailings.

GM0- AGHF2TB – WT Hulp aan Bejaarden (Zorgbudget Ouderen met Zorgnood) : 351.944 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler, de werkingssubsidie aan de zorgkassen en de overdrachten aan de federale overheid in het kader van de medische inschalingen.

Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood heeft tot doel ouderen met een beperking en met een beperkt inkomen die bijkomende kosten hebben vanwege een vermindering van de zelfredzaamheid in staat te stellen een deel van de bijkomende kosten te financieren. Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood wordt toegekend vanaf de leeftijd van 65 jaar, in functie van de zorgbehoefte, met een getrapte inschaling.

Het aantal rechthebbenden voor het zorgbudget ouderen vertoont de voorbije jaren een dalende trend.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoefenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	319.286	319.286
<i>Index</i>	<i>33.232</i>	<i>33.232</i>
<i>Compensaties</i>	<i>-743</i>	<i>-743</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>169</i>	<i>169</i>
BO 2023	351.944	351.944
Aanwending VAK-ruiter		

Het budget voor de pijler Zorgbudget Ouderen stijgt met 32,66 miljoen euro van 319 miljoen euro naar 352 miljoen euro.

De wijziging van het VSB-decreet op 18 juni 2021 legt strengere verblijfsvoorwaarden op voor het toekennen van een zorgbudget. Op kruissnelheid wordt de minuitgave geraamd op 2.230 keuro. Bij een gemiddelde duur van 3 jaar voor een zorgbudget gaat het in 2023 om 743 keuro (2.230/3).

Er wordt bijgevolg 743 keuro gecompenseerd naar het artikel GE0-1GDF2LA-WT ter versterking van de regionale spreiding binnen de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG).

De bijstelling ad. 169 keuro heeft betrekking op een stijging van de uitgaven voor medische inschalingen door de federale overheid (FOD SZ) omwille van BTW-plicht van de externe artsen.

GM0-AGHF2TC-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Zorgverzekering: 436.094 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler, de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven

en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekken van de vergoeding voor indicatiestellers.

Het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden betaalt een tegemoetkoming uit aan personen met een zwaar verminderd vermogen tot zelfzorg. En dit zowel voor gebruikers in residentieel, semi-residentieel of ambulant verband. Met deze tegemoetkoming wil de Vlaamse Sociale Bescherming de kosten voor niet-medische hulp- en dienstverlening betaalbaar houden voor de gebruiker. Het zorgbudget zorgbehoevenden bedraagt vanaf 1 januari 2023 135 euro per maand.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	426.371	426.371
<i>Index</i>	<i>610</i>	<i>610</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>9.113</i>	<i>9.113</i>
BO 2023	436.094	436.094
Aanwending VAK-ruiter		

Index: 610 keuro (werkingssubsidie aan de zorgkassen – looncomponent)

Het krediet voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden stijgt met 9,1 miljoen euro.

GM0-AGHF2TD-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Basisondersteuningsbudget (Zorgbudget Personen met Handicap): 32.224 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven.

Het zorgbudget voor mensen met een handicap (basisondersteuningsbudget) is een maandelijks bedrag van 300 euro dat vrij besteedbaar is en dat de gebruiker niet moet verantwoorden. In uitvoering van het regeerakkoord is het basisondersteuningsbudget uitdovend. Dat betekent dat er niet langer een instroom is van nieuwe rechthebbenden met een integratietegemoetkoming. Ook is er een cumulverbod ingeschreven tussen enerzijds de inkomensvervangende tegemoetkoming / integratietegemoetkoming en anderzijds het basisondersteuningsbudget.

In 2023 wordt een bedrag van 23.519 keuro overgeheveld van het budget AVSB naar het agentschap Opgroeien.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	55.716	55.716
<i>Index</i>	27	27
<i>Compensaties</i>	-23.519	-23.519
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	32.224	32.224
Aanwending VAK-ruiter		

Met de voorgestelde compensatie wordt 23.519 keuro overgedragen naar het agentschap Opgroeien (artikel GB0-1GEF2QX-IS/1GF005).

De indexering ad. 27 keuro heeft betrekking op de looncomponent werkingssubsidie van de zorgkassen.

GM0-AGHF2TK-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Mobiliteit en Hulpmiddelen: 86.381 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven.

§

Mobiliteitshulpmiddelen hebben als doel om de bewegingsfunctie van gebruikers te ondersteunen. Als mobiliteitshulpmiddelen worden beschouwd: rolstoelen, loophulpmiddelen, orthopedische driewielfietsen, sta-systemen, zitkussens ter preventie van doorzitwonden, modulair aanpasbare systemen ter ondersteuning van de zithouding en onderstellen en hun aanpassingen. Er wordt een stijging van de uitgaven verwacht die vooral verklaard wordt door een toename van het aantal aanvragen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling : We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig

Kredietevolutie:

	duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	79.022	79.022
<i>Index</i>	5.569	5.569
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	1.790	1.790
BO 2023	86.381	86.381
Aanwending VAK-ruiter		

De indexeringen hebben betrekking op de looncomponent van de werkingssubsidie aan de zorgkassen (448 keuro) en op de subsidie tegemoetkomingen mobiliteits- en hulpmiddelen aan de zorgkassen (5.121 keuro)

De bijstelling met + 1.790 keuro heeft betrekking op:

- een aanpassing in min met 507 keuro naar aanleiding van de doorgevoerde zero base raming tot eind 2022 voor deze pijler

- een vermeerdering met 2.300 keuro voor de geraamde groei in 2023

GM0-AGHF2TL-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Residentiële Ouderenzorg : 2.704.929 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met deze middelen worden volgende zaken gefinancierd:

- de basistegemoetkomingen voor zorg die de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf per dag per bewoner factureren aan de zorgkassen;
- de tegemoetkoming in de gesolidariseerde kosten van het incontinentiemateriaal;
- de projecten werkbaar werk;
- de bijzondere erkenning voor woonzorgcentra die personen met jongdementie opnemen;
- de bijkomende erkenning oriënterend kortverblijf;
- de aanvullende financiering naar aanleiding van de hervorming van het derde luik;
- de basistegemoetkomingen voor zorg en de tussenkomst in de reiskosten voor de centra voor dagverzorging;
- de informaticapremies in de ouderenzorg;
- het infrastructuurforfait in de ouderenzorg;
- de werkingssubsidies aan de zorgkassen;
- provisie voor maatregelen ter versterking van het ouderenbeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	2.272.815	2.272.815
<i>Index</i>	<i>237.572</i>	<i>237.572</i>
<i>Compensaties</i>	<i>55.434</i>	<i>55.434</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>139.108</i>	<i>139.108</i>
BO 2023	2.704.929	2.704.929
Aanwending VAK-ruiter		

Kredietevolutie woonzorgcentra en centra voor kortverblijf: Raming: 2.620.950 keuro in VAK en 2.620.950 keuro in VEK.

Het budget neemt toe met 420.399 keuro in VAK en VEK (zie tabel infra), deels via compensatie vanuit de VIA6-provisie (50.744 keuro). De stijging omvat indexatie voor bestaande capaciteit en wordt daarnaast vooral verklaard door de aangroei van woongelegenheden woonzorgcentrum en centrum kortverblijf, de aangroei van woongelegenheden bijzondere erkenning jongdementie en de toename van de bezettingsgraad in de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf.

Daarnaast is er ook een impact van de stijgende zorgzwaarte op het budget (9.000 keuro) en de inschrijving van 32.000 keuro uitbreidingsbeleid. Het uitbreidingsbeleid dient ter financiering van de gelijkschakeling ROB/RVT dat vanaf 1 juli 2021 gerealiseerd werd.

Er wordt 232,8 miljoen euro voorzien voor indexatie van de voorziene kredieten.

Er wordt een provisie voorzien van 21,5 miljoen euro voor nieuwe beleidsinitiatieven. Deze zal bij begrotingsaanpassing 2023 aan de correcte begrotingsartikels toegewezen worden en dient onder andere ter financiering van de meerkost ten opzichte van de bestaande kredieten die de versterking van de 2 zorgbudgetten (ZBO in de woonzorgcentra en het optrekken van ZZZ van 130 euro naar 135 euro) te weeg brengt.

Samengevat: in VAK en VEK: detail aanpassing ad. 420.399 keuro

Bezettingsgraad bestaande wgl 31/12/2021 – pijler ROZ	46.737	46.737
Aangroei wgl wzc en cvk 2022+2023 – pijler ROZ	26.407	26.407
Zorgzwaarte – pijler ROZ	9.000	9.000
Stijging BTZ2023 – pijler ROZ	96	96
Aangroei oriënterend kortverblijf 2022+2023 – pijler ROZ	1.142	1.142
Van CB0-1CBG2AI-PR VIA 6 naar pijler ROZ	50.744	50.744
Provisie versterking ouderenbeleid	21.500	21.500
Warm Vlaanderen Ouderenzorg	32.000	32.000
Indexeringen spil /VIA 6	232.773	232.773

Kredietevolutie tegemoetkomingen voor centra voor dagverzorging

Raming: 45.482 keuro in VAK en VEK.

Deze tegemoetkomingen omvatten enerzijds de basistegemoetkoming voor zorg die de centra voor dagverzorging per dag per gebruiker factureren aan de zorgkassen en anderzijds een vergoeding voor de reiskosten voor de gebruikers van en naar het centrum voor dagverzorging.

Kredietevolutie: Er wordt een totale stijging van de uitgaven verwacht van 6.299 keuro.

De stijging wordt, naast indexatie, verklaard door enerzijds de verderzetting van de normale aangroei in capaciteit en anderzijds de aangroei naar aanleiding van de uitvoering van de omzettingsskalender vanuit de woonzorgcentra (2.226 keuro).

Werkingsubsidies aan de zorgkassen (luik residentiële ouderenzorg)

Raming: 8.102 keuro

Met deze subsidie worden de recurrente werkingsuitgaven van de zorgkassen voor deze pijler gefinancierd. In de BO 2023 werd de index ad. 726 keuro (werking zorgkassen) opgenomen.

Informaticapremies en projecten

Raming: 607 keuro

Alle woonzorgcentra en centra voor dagverzorging met een bijkomende erkenning die hun facturatiegegevens digitaal bezorgen aan de zorgkassen, ontvangen in de loop van 2022 de eenmalige informaticapremie van 848,91 euro (bedrag 2022). Daarnaast worden ook projecten met betrekking tot de residentiële ouderenzorg gefinancierd met deze middelen. Blijft ongewijzigd in de BO 2023 ingeschreven.

Infrastructuurforfait in de ouderenzorg

Raming: 29.788 keuro

Dit betreft een jaarlijkse tussenkomst als tegemoetkoming voor infrastructuurkosten voor de woonzorgcentra. Dit wordt uitbetaald (5,19 euro (bedrag 2021) per dag, per woongelegenheden waarvoor het infrastructuurforfait toegekend is. Dit zit dus niet in de basistegemoetkoming voor zorg. Dit forfait wordt in principe voor onbepaalde duur toegekend. Verhoging met 4.690 keuro via compensatie vanuit artikel GB0-1GIF5SX-IS

GM0-AGHF2TM-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Multidisciplinair Overleg : 1.298 keuro in VAK en VEK
Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler (financiering van de diverse multidisciplinaire overleggen door de zorgkassen) en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven voor deze pijler. Het betreft de vergoeding van zorgcoördinatie, een ondersteunende dienst die door een zorgaanbieder geleverd wordt ten behoeve van een persoon met een langdurige zorgnood. Tot en met 2020 werd die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting was van het vroegere federale vergoedingssysteem). Sedert 2021 is de opdracht toevertrouwd aan de zorgkassen en vanaf 2022 is het MDO volledig geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.176	1.176
<i>Index</i>	<i>122</i>	<i>122</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2023	1.298	1.298
Aanwending VAK-ruiter		

De kredieten MDO stijgen met 122 keuro zijnde de indexatie.

GM0-AGHF2TN-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Revalidatie Ziekenhuizen : 112.636 keuro in VAK en VEK
Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven. Het betreft de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 8 instellingen.

Tot en met 2021 werd die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting was van het vroegere federale vergoedingssysteem). Vanaf 2022 zijn de revalidatieziekenhuizen geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming. De middelen werden overgedragen vanuit de begroting van het agentschap Zorg en Gezondheid.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	96.128	96.128
<i>Index</i>	<i>10.131</i>	<i>10.131</i>
<i>Compensaties</i>	<i>6.379</i>	<i>6.379</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-2</i>	<i>-2</i>
BO 2023	112.636	112.636

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

De compensatie betreft de overheveling van 6.379 keuro vanuit de VIA6-provisie (artikel CB0-1CBGAI-PR) naar de pijler Revalidatie Ziekenhuizen.

De bijstelling met – 2 keuro betreft een technische correctie op de werkingssubsidie aan de zorgkassen voor deze pijler.

GMO-AGHF2TO-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Revalidatie Voorzieningen : 16.189 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven. Het betreft de werkingsuitgaven voor de voorzieningen voor psychosociale revalidatie voor volwassenen die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 15 voorzieningen.

Tot 01/10/2022 wordt die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting is van het vroegere federale vergoedingssysteem). Vanaf 01/10/2022 worden de voorzieningen voor psychosociale revalidatie voor volwassenen geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.6. We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming.

Vanaf 01/10/2023 wordt deel 2 van de voorzieningen met een revalidatieovereenkomst (geestelijke gezondheid en fysieke revalidatie) ingekanteld in de VSB.

Het budget voor de voorzieningen met een revalidatieovereenkomst die inkantelen op 01/10/2023, wordt overgedragen bij de begrotingsaanpassing 2023. Het artikel voor deze beleidsuitgaven wordt op dat moment voorzien.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	3.494	3.494
<i>Index</i>	<i>364</i>	<i>364</i>
<i>Compensaties</i>	<i>12.331</i>	<i>12.331</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2023	16.189	16.189
Aanwending VAK-ruiter		

De compensatie ad. 12.331 keuro betreft de overheveling vanuit het artikel GE0-1GHF2TI-WT bij het agentschap Zorg en Gezondheid naar de pijler Revalidatie in de begroting van het agentschap Vlaamse sociale bescherming.

GMO-AGHF2TO-WT – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Psychiatrische Verzorgingstehuizen : 61.302 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente

uitgaven. Het betreft de werkingsuitgaven voor de psychiatrische verzorgingstehuizen die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 23 voorzieningen.

Tot 01/04/2023 wordt die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting is van het vroegere federale vergoedingssysteem). Vanaf 01/04/2023 worden de pijler PVT geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming. Hiertoef wordt er 60.195 keuro ingeschreven in de begroting van het agentschap VSB.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.6. We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>61.302</i>	<i>61.302</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2023	61.302	61.302
Aanwending VAK-ruiter		

De compensatie ad. 61.302 keuro betreft enerzijds de overheveling van 1.107 keuro vanuit het artikel GE0-1GDF2LA-WT (GD384). Dit bedrag financiert de werking van de zorgkassen. Daarnaast wordt 60.195 keuro vanuit het artikel GE0-1GHF2TJ-WT (GD362) bij het agentschap Zorg en Gezondheid naar de pijler Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT) gecompenseerd. Dit bedrag financiert de tegemoetkomingen PVT.

GMO-AGHF2TY-IS – Interne Stromen – Sociale Bescherming – vzw Vlaamse zorgkas : 1.286 keuro in VAK en VEK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas tot dekking van haar recurrente uitgaven evenals de subsidie aan de vzw voor de vergoeding indicatiestellers.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep.

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.286	1.286
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2023	1.286	1.286
Aanwending VAK-ruiter		

De werkingssubsidie aan de zorgkas evenals de subsidie indicatiestellingen blijft in 2023 ongewijzigd.

GMO-AGHF2ZZ-OV – Over te dragen saldo naar het volgende begrotingsjaar: 203.319 keuro in VEK**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat het saldo dat wordt overgedragen naar het volgende begrotingsjaar: 203.319 keuro. De afoming van het saldo ad. 2.117 keuro uit de begrotingscontrole 2022 wordt in de begrotingsopmaak 2023 teruggedraaid.

X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Zorginfrastructuur

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Het VIPA ondersteunt en begeleidt initiatiefnemers om vanuit een langetermijnvisie zorg- en welzijnsinfrastructuur te realiseren. Het VIPA treedt ook op als kenniscentrum en adviseert, sensibiliseert en inspireert zowel de initiatiefnemers als het beleid om betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame zorginfrastructuur te ontwikkelen. Het VIPA zet actoren ertoe aan om een zorgvriendelijke woon- en leefomgeving te creëren zodat mensen met zorgnoden maximaal aan de samenleving kunnen blijven deelnemen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies

We continueren het verstrekken van de investeringssubsidies. Duurzaamheid en integrale toegankelijkheid blijven daarbij de sleutelwoorden voor het VIPA.

Klimaat blijft een prioritair thema waarbij we de verschillende sectoren verder ondersteunen bij de verduurzaming van hun infrastructuur met zowel de middelen van het klimaatfonds als VIPA-middelen. We verduurzamen de bestaande zorginfrastructuur door gratis energieaudits te blijven aanbieden in functie van energiebesparende maatregelen die voortvloeien uit die audits. Deze actie is gelinkt aan de VSDO4, specifiek m.b.t. energie en klimaat en het VEKP. Zowel in 2023 als in 2024 wordt 50 miljoen beschikbaar gesteld voor renteloze leningen zodat instellingen vlot kunnen investeren in hernieuwbare energie of verduurzaming. De terugbetaling van de lening moet mogelijk zijn met de uitgespaarde middelen op de energiefactuur.

Naar analogie met het kwaliteitskader ventilatie voor woonzorgcentra beogen we een gelijkaardig kader voor de andere sectoren. (De uitgaven voor de actie m.b.t. de woonzorgcentra worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht - inzetten op kwaliteit en good governance van WZC en vooruitschuif nieuw beleid - financiering van een kwaliteitskader voor ventilatie in woonzorgcentra - projectnummer VV045.) Als één van de bouwstenen van dat globaal kwaliteitskader voor ventilatie willen we aan voorzieningen de mogelijkheid bieden om -gekoppeld aan de energieaudit - ook te opteren voor een gratis ventilatieaudit. De directe link tussen een ventilatieaanpak en de energiefactuur vormt het argument om een audit van de ventilatievoorzieningen systematisch als onderdeel van een energieaudit te voorzien.

We toetsen nieuwe bouw dossiers binnen de ziekenhuissector aan het nieuwe zorgstrategische kader en zullen een aantal bouwprojecten ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Voor de voorzieningen met een revalidatieconventie stellen we een VIPA-infrastructuurbetoelaging voor in plaats van de huidige financiering die op basis

van de bouwkostennota van het RIZIV casusgewijs ingeschreven werd in hun revalidatieconventie/overeenkomst.

Voor de OverKophuizen onderzoeken we of het opportuun is een infrastructuurbetoelaging te voorzien die aangepast is aan de specifieke, lokale samenwerkingscontext van dergelijke initiatieven.

Om de implementatie van de multidisciplinaire richtlijn vrijheidsbeperkende maatregelen in de sector van de geestelijke gezondheidszorg te faciliteren, zal de bestaande regeling zoals die heden enkel bestaat voor de doelgroep minderjarigen worden verruimd. Op die manier kunnen voorzieningen gericht ondersteund worden wanneer ze infrastructurele maatregelen nemen ter preventie van agressie en vrijheidsbeperking.

De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de ziekenhuizen, personen met een handicap, klimaat en de vroegere alternatieve financiering worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT. De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de andere sectoren worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

We hebben het ambitieniveau wat het verduurzamen van WVG-infrastructuur betreft verhoogd. In 2017 werd door Het Facilitair Bedrijf van de Vlaamse overheid GRO als tool ontwikkeld om in de bouwprojecten van de Vlaamse overheid een holistisch en gelijklopend ambitieniveau op het vlak van duurzaamheid te implementeren. Het VIPA heeft daartoe het GRO, aangepast zodat het hanteerbaar wordt voor de welzijns- en zorginfrastructuur. We werken verder aan een verbreding van de duurzaamheidscriteria, waarbij het effectieve implementatieschema ervan rekening zal houden met de eventuele nood aan een gedifferentieerde aanpak over de verschillende sectoren heen en voor zover reeds mogelijk met de gegevensverzameling over de kostprijs en impact van de naleving van verhoogde duurzaamheidsnormen.

We actualiseren de bestaande brandveiligheidsnormen voor woonzorgcentra op basis van het onderbouwd beoordelingskader en nemen het initiatief voor de uitbreiding van de specifieke regelgeving brandveiligheid naar de sectoren personen met een handicap en jeugdhulp. Ter ondersteuning van voorzieningen waarvoor geen specifieke normen brandveiligheid van toepassing zijn, wordt een laagdrempelige zelfevaluatietool voor brandveiligheid ter beschikking gesteld. We willen zo komen tot een aangepast brandveiligheidskader dat voor de voorzieningen en de professionals in brandveiligheid binnen een consequente logica en met minimale administratieve last kan toegepast worden.

Binnen WVG en met het beleidsdomein Onderwijs realiseerden we al afstemming over enerzijds gebouwnormen en anderzijds betoelagingsprocedures om zo multifunctionele, combineerbare en aanpasbare infrastructuur mogelijk te maken. De dialoog met het beleidsdomein Wonen vormt de basis om, waar relevant, normen en procedures beter op elkaar af te stemmen. Met betrekking tot de integrale toegankelijkheid van de zorg- en welzijnsinfrastructuur zetten we de samenwerking met Inter als Vlaams expertisecentrum toegankelijkheid en universeel ontwerp verder.

De beleidsuitgaven voor eventuele werkingskosten worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	2.350	0	2.350	2.350	0	2.350
Toelagen (interne stromen (IS))	425.706	101.003	526.709	389.409	96.807	486.216
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR- impact)	346.654	-608	346.046	346.654	-608	346.046
Totaal	774.710	100.395	875.105	738.413	96.199	834.612
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 875.105 keuro en het vereffeningskrediet naar 834.612 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

*Ontvangsten***GB0-9GIFASX-OP – VIPA****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten geboekt ten gevolge van de terugbetaling van de vordering van 70.755 keuro (A1/A3 BFM C2-middelen) die in 2020 werd ingeboekt en die over een periode van 3 jaar of normaliter voor 23.585 keuro per jaar wordt afgelost.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2022	23.585	0	0
Bijstelling BO 2023	191	0	0
BO 2023	23.776	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Elk jaar in de periode 2021-2023 dient 1/3^e afgelost te worden van de vordering die in 2020 is ontstaan, dus 23.585 keuro per jaar. In 2021 werd een lagere terugbetaling berekend, voor een bedrag van 23.394 keuro. Er wordt echter verwacht dat de 70.755 keuro volledig wordt afgelost, waartoe er voor 2023 nog 191 keuro extra aflossing wordt voorzien.

*Uitgaven***GB0-1GIF2SB-WT – VLABZORGINVEST****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die voorzien worden voor investeringen om de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	2.350	2.350
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	2.350	2.350
Aanwending VAK-ruiter		

GB0-1GIF2SX-IS – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het VIPA met betrekking tot:

- Werkingskosten;
- Alternatieve subsidies: het intrestdeel dat ESR-matig moet aangerekend worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Forfaits:
 - o Ziekenhuizen (instandhouding + strategisch forfait);
 - o Ouderenforfait;
 - o VAPH-forfait;
- Revalidatieziekenhuizen;
- A1/A3 BFM: ESR-kost: in hoofdzaak het intrestdeel dat dient aangerekend te worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel.
- Klimaatsubsidies: het aandeel van het VIPA.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	332.009	332.009
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 9.406	2.795
<i>Andere bijstellingen</i>	44.216	32.015
BO 2023	366.819	366.819
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar GB0-1GIF2SX-LE: Toenemend kapitaaldeel gebruikstoelagen	-4.704	-4.704	De gebruikstoelagen zijn annuïteiten die bestaan uit een intrest- en kapitaaldeel. Het intrestdeel wordt op dit artikel aangerekend, het kapitaaldeel op het artikel GB0-1GIF2SX-LE. Elk jaar neemt het intrestdeel af terwijl het kapitaaldeel voor hetzelfde bedrag stijgt. In 2023 bedraagt die verschuiving 4.704 keuro.
Naar GB0-1GIF5SXX-IS: Klassieke financiering	-12.201	0	Compensatie klassieke financiering.
Van GB0-1GIF5SXX-IS: Strategisch forfait precaire ziekenhuizen (lopend)	2.995	2.995	Voor de lopende precaire dossiers is de stijging te wijten aan bijkomende ingebruiknames die resulteren in de bijkomende opstart van forfaits.
Van GB0-1GIF5SXX-IS: Index strategisch forfait precaire projecten	140	140	Dit betreft een actualisatie aan de hand van de meest recent beschikbare index.
Van GB0-1GIF5SXX-IS: Strategisch forfait precaire ziekenhuizen (nieuw)	2.184	2.184	Het bijkomende krediet wordt geraamd op basis van de autofinancieringsdossiers en de bijkomende ingebruiknames die resulteren in de bijkomende opstart van forfaits.
Van GB0-1GIF5SXX-IS: Infrastructuurforfait Personen met een handicap	2.180	2.180	Voor het PH-forfait wordt 2.180 keuro gecompenseerd op de klassieke financiering omwille van bijkomende akkoorden infrastructuurforfait van 2021 of vroeger waarvoor na een bouwperiode van ongeveer 2 jaar in 2023 de eerste forfaitbetaling wordt verwacht. Daarnaast worden de bedragen ook geïndexeerd.
TOTAAL	-9.406	2.795	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Instandhoudingsforfait excl. index	9.066	9.066	Het instandhoudingsforfait stijgt omwille van o.m. daling van het BFM met dalende negatieve correctiefactor tot gevolg, geraamde stijging daghospitalisatie en de

			bijkomende toestellen via VIPA.
Strategisch forfait: bouwkalenderprojecten	-292	-292	Actualisatie van de parameters.
Strategisch forfait: actualisatie index bouwkalenderprojecten	511	511	Actualisatie volgens recente indexcijfers.
Revalidatieziekenhuizen	1.478	1.478	Actualisatie krediet. De negatieve verrekening C2 valt weg in 2023.
A1/A3 aanrekenbare uitgaven	21.252	21.252	Dit vloeit in hoofdzaak voort uit een afname van de negatieve C2 (terugvordering te veel betaalde subsidies op ziekenhuizen) van -32 mio euro in 2022 tot -8 mio euro in 2023. Dit wordt deels gecompenseerd door bijkomende wegvallende intrestlasten.
Instandhoudingsforfait: terugname indexbesparing t.o.v. BO22	12.201	0	De kredieten benodigd voor het indexeren van het instandhoudingsforfait worden toegevoegd. Aangezien eerder in het kader van de begrotingsmaatregelen begrotingsopmaak 2022 beslist werd het instandhoudingsforfait eenmalig niet te indexeren wordt de vrijgekomen ruimte gecompenseerd naar de klassieke financiering.
TOTAAL	44.216	32.015	

GB0-1GIF2SX-PA – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de inboeking van de negatieve C2 als vordering. In 2020 werd er een vordering ingeboekt die in de periode 2021-2023 wordt afgelost. Het artikel is niet van toepassing in 2023 omdat er in 2023 geen vordering wordt gecreëerd.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

GB0-1GIF5SX-IS – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) met betrekking tot de klassieke infrastructuursubsidies die over de bouwperiode worden uitbetaald.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	93.697	57.400
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	3.227	- 15.404
<i>Andere bijstellingen</i>	62.966	77.401
BO 2023	159.890	119.397
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GIF2SX-IS	12.201	0	Zie uitleg compensaties GB0-1GIF2SX-IS.
Van QB0-1QEE2KT-IS: terugzetting VAK-compensatie ESCO's VEB in 2022	3.215	0	De VAK-overdracht in 2022 was eenmalig en wordt daarom in 2023 teruggezet.
Naar QB0-1QEE2KT-IS: VEK-compensatie n.a.v. VAK- compensatie ESCO VEB in 2022	0	-3.215	Dit dekt de betaalverplichtingen in 2023 die voortvloeien uit het VAK dat in 2022 werd overgedragen aan het VEB.
Naar GM0-AGHF2TL-WT: infrastructuurforsait ouderen 2023	-4.690	-4.690	Op basis van een actualisatie van de meerjarenplanning voor het ouderenforsait werd het benodigde bedrag geraamd op 29.788 keuro of 4.690 keuro extra.
Naar GB0-1GIF2SX-IS: actualisatie index strategisch forsait precaire dossiers	-140	-140	Zie uitleg compensaties GB0-1GIF2SX-IS.
Naar GB0-1GIF2SX-IS: strategisch forsait precaire dossiers (lopende)	-2.995	-2.995	Zie uitleg compensaties GB0-1GIF2SX-IS.
Naar GB0-1GIF2SX-IS: strategisch forsait precaire dossiers (nieuwe)	-2.184	-2.184	Zie uitleg compensaties GB0-1GIF2SX-IS.
Naar GB0-1GIF2SX-IS: infrastructuurforsait personen met een handicap	-2.180	-2.180	Zie uitleg compensaties GB0-1GIF2SX-IS.
TOTAAL	3.227	-15.404	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Compensatie energiekost welzijns- en zorgvoorzieningen	59.000	59.000	Eenmalige bijstelling ter financiering van de tegemoetkoming aan de welzijns- en zorgvoorzieningen voor de verhoogde energiekosten.
Investerings ziekenhuizen	3.967	397	Toevoeging uitbreidingsbeleid investeringen.
Afrondingsverschil	-1	0	Technische correctie.
Aanzuivering forfaits in VEK	0	12.049	De aanzuiveringen in VEK dienen om na compensatie voldoende betaalkrediet voor de klassieke subsidies te bekomen.
Aanzuivering vereffeningskalender	0	2.740	
Aanzuivering compensatie ESCO	0	3.215	
TOTAAL	62.966	77.401	

GB0-1GIF2SX-LE – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het kapitaaldeel van de volgende uitgaven dat niet ESR-matig moet aangerekend worden:

- Gebruikstoelagen;
- A1/A3 BFM.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2022	346.654	346.654
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	4.704	4.704
<i>Andere bijstellingen</i>	- 5.312	- 5.312
BO 2023	346.046	346.046
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GIF2SX-IS voor toenemend kapitaaldeel gebruikstoelagen	4.704	4.704	Zie artikel GB0-1GIF2SX: het kapitaaldeel van de gebruikstoelagen is te beschouwen als een schuldaflossing. Gezien de gebruikstoelagen gebaseerd zijn op annuïteiten, neemt het kapitaaldeel elk jaar toe voor eenzelfde bedrag als de afname van het intrestdeel.
TOTAAL	4.704	4.704	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Aflossing schuld A1/A3 BFM	-5.312	-5.312	De A1/A3-schuld betreft de nog toekomstige betalingen geraamd op basis van de afschrijvingen. De actualisatie hiervan resulteert in een lager kapitaaldeel.
TOTAAL	-5.312	-5.312	

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Omschrijving

Het VIPA staat in voor de infrastructuursubsidies aan de welzijns- en zorgvoorzieningen.

Ontvangsten

De ontvangsten (in VEK) stijgen tussen begrotingsaanpassing 2022 en begrotingsopmaak 2023 met 88.927 keuro van 882.433 keuro tot 971.360 keuro:

In keuro	BA22	BO23	delta
GB0-9GIFASX-OP (1)	23.585	23.776	191
GB0-1GIF2SX-IS (2)	332.009	366.819	34.810
GB0-1GIF5SX-IS (3)	57.400	119.397	61.997
GB0-1GIF2SX-LE (4)	346.654	346.046	-608
diverse opbrengsten	325	325	0
opname reservefonds	25	25	0
overgedragen overschot	122.435	114.972	-7.463
Totaal	882.433	971.360	88.927

Het merendeel van de toename van 88.927 keuro kan verklaard worden door de evolutie van de begrotingsartikels (items 1-4) die hiervoor werd toegelicht.

Daarnaast is er een daling van het overgedragen overschot door intering op het saldo in 2022.

Uitgaven

De uitgaven in VEK volgen uiteraard de evolutie van de ontvangsten in VEK. Hier stemt de daling met 7.566 keuro van het over te dragen overschot overeen met het voor 2023 geraamde benodigde betaalkrediet voor de klimaatsubsidies. Het betaalkrediet voor de klimaatsubsidies werd in de vorige jaren via dotaties verleend, maar kon toen nog niet aangewend worden (omdat vereffeningen pas later plaats vinden). Dit betaalkrediet verhoogde toen het saldo. In het jaar van aanwending wordt er dan ingeteerd op het saldo.

De uitgaven in VAK stijgen met 100.386 keuro.

Het VAK volgt voor 88.927 keuro de toename van het VEK.

Het restant van de toename in VAK van 11.459 keuro is te wijten aan:

- Geen negatieve impact van intering op het saldo dat enkel een effect heeft op het VEK: +7.566 keuro;
- Sterkere stijging van het VAK- dan het VEK-krediet voor de klassieke subsidies: +4.196 keuro (cfr uitleg bij GB0-1GIF5SX-IS);
- Klimaatfonds: sterkere daling van het VAK t.o.v. VEK: -303 keuro. Het VAK voor het klimaatfonds wordt traditioneel maar na BO23 bekomen.

XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

1.1 Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

PROGRAMMA GA – GB0 – DEPARTEMENT WVG

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	3.848	681	0	24.396	24.396
Bijstelling BO 2023	- 3.843	- 136	0	6.183	6.514
BO 2023	5	545	0	30.579	30.910

Ontvangsten

GB0-9GAFTZY-OW – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZY-LO van de uitgavenbegroting.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2022	0	477	0
Bijstelling BO 2023	0	- 139	0
BO 2023	0	338	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsfonds wordt aangewend voor de aanrekening van de lonen van de statutaire personeelsleden overgeheveld bij de overdracht van provinciale bevoegdheden en die ter beschikking worden gesteld bij voorheen provinciale voorzieningen. De raming van de ontvangsten voor 2023 wordt gealigneerd met de raming van de uitgaven voor 2023. In de loop van 2022 zijn 2 van de betrokken personeelsleden uit dienst gegaan; dit vormt de basis voor de bijstelling van de geraamde ontvangsten.

GB0-9GAFAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend met betrekking tot de interne werking (apparaatskredieten) van het ministerie WVG.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	3.848	0	0
Bijstelling BO 2023	- 3.843	0	0
BO 2023	5	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Tot 2022 werden op dit begrotingsartikel, naast de algemene ontvangsten met betrekking tot de interne werking van het ministerie WVG, ook de ontvangsten aangerekend van de premies Sociale Maribel voor de toegekende functies Sociale Maribel binnen de rechtspersoon ministeries van de Vlaamse Gemeenschap.

Het agentschap voor Overheidspersoneel (AgO) neemt voortaan de coördinatierol op van het dossier Sociale Maribel bij de rechtspersoon ministeries van de Vlaamse Gemeenschap; een rol die tot op heden door het Departement WVG werd opgenomen. De ontvangsten Sociale Maribel met betrekking tot de rechtspersoon ministeries van de Vlaamse Gemeenschap worden vanaf begrotingsjaar 2023 aangerekend op een ontvangstenartikel bij AgO (begrotingsartikel SG0-9SACAZZ-OW).

GB0-9GAFTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT van de uitgavenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	204	0
Bijstelling BO 2023	0	3	0
BO 2023	0	207	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De raming van de ontvangsten in 2023 wordt naar boven bijgesteld mede door de impact van loonindexaties.

*Uitgaven***GB0-1GAF4ZY-LO – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZY-OW van de middelenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	477	477
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 139	- 139
BO 2023	338	338
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Actualisering raming uitgaven	-139	-139	Door de uitstroom van 2 van de betrokken personeelsleden worden er in 2023 minder uitgaven verwacht.
TOTAAL	-139	-139	

GB0-1GAF2ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en toelagen aangerekend van de personeelsleden van het Departement WVG.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	21.045	21.045
<i>Index</i>	2.185	2.185
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	4.279	4.279
BO 2023	27.509	27.509
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023	-130	-130	In het kader van de generieke besparingen op personeel wordt het budget met 130 keuro verminderd.
Versterking Zorginspectie	4.409	4.409	Dit betreft de uitbreiding van de personeelscapaciteit bij Zorginspectie naar aanleiding van de parlementaire onderzoekscommissie kinderopvang.
TOTAAL	4.279	4.279	

GB0-1GAF4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT).

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend met betrekking tot enerzijds de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem en anderzijds de personeelsleden aangeworven ter vervanging van personeelsleden met verlof voor opdracht.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	7	7
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	7	7
Aanwending VAK-ruiter		

GB0-1GAF4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT).

Op dit begrotingsartikel worden uitgaven aangerekend met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	200	200
BO 2023	200	200
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Tijdelijke uitzendarbeid of inhuring externe ICT-profielen	200	200	Uitgaven met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen op dit begrotingsartikel worden voor 2023 geraamd op 200 keuro.
TOTAAL	200	200	

GB0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen van het Departement WVG.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	2.867	2.867
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-673	-673
<i>Andere bijstellingen</i>	331	662
BO 2023	2.525	2.856
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SG0-1SAC2ZZ-WT	4	4	Bij begrotingsaanpassing 2022 werden er middelen overgedragen naar het agentschap voor overheidspersoneel (AgO) in het kader van de aansluiting op het selectiecentrum bij AgO. Het deel van dit budget dat eenmalig was, wordt nu teruggezet.
Van SG0-1SKC2TA-WT	5	5	Bij begrotingsaanpassing 2017 werd er een budget overgeheveld naar AgO als deelname van het Departement WVG in de kosten van een VO-brede monitoringstool voor doelstellingenmanagement (Traject). Door het stopzetten van de ondersteuning van Traject door AgO wordt dit budget nu teruggezet.
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-582	-582	Tot dusver werden alle IT-uitgaven van het Departement WVG, zowel de IT-uitgaven die betrekking hebben op de interne werking als de IT-uitgaven die betrekking hebben op IT-toepassingen die zich richten naar de burger of voorzieningen, aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT. Vanaf begrotingsjaar 2023 zullen de IT-uitgaven met een externe finaliteit (gericht naar burger of voorzieningen) aangerekend worden op een beleidsartikel.
Naar SC0-1SJA2ND-WT	-100	-100	Bij begrotingsaanpassing 2022 werden er tijdelijke middelen toegekend in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal voor het project CoBRHA+. Dit budget wordt nu teruggezet.
TOTAAL	-673	-673	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat (niet loon) 2023	-27	-27	In het kader van de generieke besparingen op de werkmiddelen wordt het budget met 27 keuro verminderd.
Versterking Zorginspectie	358	358	Dit betreft de werkmiddelkosten verbonden aan de uitbreiding van de personeelscapaciteit bij Zorginspectie naar aanleiding van de parlementaire onderzoekscommissie kinderopvang.
Bijstelling vereffeningskalender	0	331	Het betreft een bijstelling op basis van een raming van de benodigde vereffeningskredieten voor 2023.
TOTAAL	331	662	

1.2 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien

PROGRAMMA GA – GD0 – JONGERENWELZIJN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	97.381	97.550
Bijstelling BO 2023	0	0	0	9.665	9.665
BO 2023	0	0	0	107.046	107.215

*Uitgaven***GD0-1GAF2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op de personeelsuitgaven in het kader van jeugdhulp.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2022	94.415	94.415
<i>Index</i>	9.827	9.827
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 97	- 97
BO 2023	104.145	104.145
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2022	-104	-104	In het kader van de generieke besparingen op personeel wordt het budget met 104 keuro verminderd.
Matching EU-subsidie PANDA	7	7	Matching EU-subsidie PANDA.
TOTAAL	97	97	

GD0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op de werkingsuitgaven gerelateerd aan personeel van Opgroeien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	2.966	3.135
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	3	3
<i>Andere bijstellingen</i>	- 68	- 68
BO 2023	2.901	3.070
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SG0-1SKC2TA-WT	3	3	Bij begrotingsaanpassing 2017 werd er een budget overgeheveld naar AgO als deelname van het Departement WVG in de kosten van een VO-brede monitoringstool voor doelstellingen-management (Traject). Door het stopzetten van de ondersteuning van Traject door AgO wordt dit budget nu teruggezet.
TOTAAL	3	3	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat (niet loon) 2023	-68	-68	In het kader van de generieke besparingen op de werkingsmiddelen wordt het budget met 68 keuro verminderd.
TOTAAL	-68	-68	

1.3 IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

PROGRAMMA GA – GEO – ZORG EN GEZONDHEID

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	23.216	23.216
Bijstelling BO 2023	0	0	0	3.022	3.022
BO 2023	0	0	0	26.238	26.238

*Uitgaven***GE0-1GAF2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit begrotingsartikel worden de wedden, de toelagen en de voordelen in natura van de personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid betaald.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	20.656	20.656
<i>Index</i>	2.150	2.150
<i>Compensaties</i>	1.043	1.043
<i>Andere bijstellingen</i>	- 156	- 156
BO 2023	23.693	23.693
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GE0-1GDF2IA-WT	113	113	Uitvoering van het personeelsplan (PEP) voor deel 2.
Van GE0-1GHF2TG-WT	940	940	Uitvoering van het personeelsplan (PEP) voor deel 2.
Naar SH0-1SAA2ZZ-LO	-10	-10	Vergoeding voor het gebruik van I-travel van het Facilitair Bedrijf.
TOTAAL	1.043	1.043	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2023	-156	-156	In het kader van de generieke besparingen op personeel wordt het budget met 156 keuro verminderd.
TOTAAL	-156	-156	

GE0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel voorziet in de werkmiddelen van het agentschap, zowel voor de dagelijkse werking als voor het beschikbaar houden, het onderhouden en herstellen van de bestaande ICT-omgeving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	2.560	2.560
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	7	7
<i>Andere bijstellingen</i>	- 22	- 22
BO 2023	2.545	2.545
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SG0-1SAC2ZZ-WT	4	4	Terugdraai van de eenmalige compensatie naar AgO werking rugzakje bij begrotingsaanpassing 2022.
Van SG0-1SKC2TA-WT	3	3	Bij begrotingsaanpassing 2017 werd er een budget overgeheveld naar AgO als deelname van het Departement WVG in de kosten van een VO-brede monitoringstool voor doelstellingen-management (Traject). Door het stopzetten van de ondersteuning van Traject door AgO wordt dit budget nu teruggezet.
TOTAAL	7	7	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2023 (niet loon)	-22	-22	In het kader van de generieke besparingen op de werkmiddelen wordt het budget met 22 keuro verminderd.
TOTAAL	-22	-22	

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

2.1 Programma GB – Provisies

GB0-1GBF2FA-PR – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel staan de middelen voor de uitvoering van het vijfde Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsectoren voor de periode van 2018-2020 (VIA-5).

De provisionele kredieten op dit artikel worden in de loop van het jaar overgedragen naar de begrotingsartikelen waarop de uitgaven zullen aangerekend worden. Op dit artikel staan enkel nog de middelen voor de private socio-culturele sector (paritair comité 329.01) en de middelen voor de publieke sector. De middelen voor de andere paritaire comités zijn reeds overgedragen bij de begrotingsaanpassing 2021.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	37.150	37.150
<i>Index</i>	438	438
<i>Compensaties</i>	- 37.588	- 37.588
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FB0-1FGD2GT-IS	-46	-46	VIA-5-middelen
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-30	-30	VIA-5-middelen
Naar GB0-1GCI2CA-WT	-246	-246	VIA-5-middelen
Naar GB0-1GCF2EA-WT	-20	-20	VIA-5-middelen
Naar GB0-1GCF2FA-WT	-28.196	-28.196	VIA-5-middelen
Naar GE0-1GHF2TG-WT	-11	-11	VIA-5-middelen
Naar HB0-1HBX2AE-WT	-4.116	-4.116	VIA-5-middelen
Naar JB0-1JDB2CY-IS	-1.790	-1.790	VIA-5-middelen
Naar JB0-1JEB2HF-WT	-1.680	-1.680	VIA-5-middelen
Naar QB0-1QCE2OC-WT	-631	-631	VIA-5-middelen
Naar SA0-1SEA2BE-WT	-15	-15	VIA-5-middelen
Naar SJ0-1SFC2CY-IS	-22	-22	VIA-5-middelen
Naar SJ0-1SFC2DA-WT	-299	-299	VIA-5-middelen
Naar SJ0-1SFC2DY-IS	-442	-442	VIA-5-middelen
Naar SJ0-1SHD2FY-IS	-44	-44	VIA-5-middelen
TOTAAL	-37.588	-37.588	

GEO-1GBF2JA-PR – UITGAVEN IN HET PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID N.A.V. COVID-19

Korte inhoud begrotingsartikel:

De provisionele kredieten op dit artikel dienen voor de uitgaven in het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van de bestrijding en preventie van COVID-19 (aankoop van beschermingsmateriaal, financiering en ondersteuning van vaccinatiecentra...).

Deze provisionele kredieten worden in de loop van het jaar herverdeeld naar de begrotingsartikelen waarop de uitgaven zullen aangerekend worden, hetzij binnen het beleidsdomein WVG, hetzij binnen andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid waarmee samengewerkt wordt in het kader van de bestrijding en preventie van COVID-19.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	40.000	40.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	40.000	40.000
Aanwending VAK-ruiter		

XII. LIJST MET AFKORTINGEN

1G1P	Één gezin – één plan
AI	Artificiële intelligentie
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BOB	Basisondersteuningsbudget
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor informatie, communicatie en vorming in de welzijnssector
CIG	Centrum Integrale Gezinszorg
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CRA	Coördinerend en raadgevend arts
CRM	Customer relationship management
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
DNA	Deoxyribonucleic acid
DOP	Diensten ondersteuningsplan
DZOP	Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EUREGHA	European Network of Local and Regional Health Authorities
EWI	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HBM	Humane biomonitoring
IBW	Initiatief Beschut Wonen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IJH	Integrale Jeugdhulp
IMB	Individuele materiële bijstand
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KOALA	Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding
LDC	Lokaal dienstencentrum
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LIVC	Lokale Integrale VeiligheidsCel
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LOGO	Locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
LTCF	Long Term Care Facilities
MAGDA	Maximale gegevensdeling tussen administraties
MBE	Multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging
MDT	Multidisciplinair team
MFC	Multifunctioneel centrum
MMK	Medisch milieukundige
MMPPS	Medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch en/of sociaal probleem
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAH	Niet-aangeboren hersenaandoening
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

OI	Ontvangsten Interne Stroom (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OST	Outbreak support team
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PAAZ	Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis
PAB	Persoonlijk Assistentiebudget
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
PVB	Persoonsvolgend Budget
PVF	Persoonsvolgende Financiering
PVT	Psychiatrisch Verzorgingstehuis
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
REVA	Revalidatievoorzieningen
RHN	Regions for Health Network
RIZIV	Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
ROB	Rustoord voor bejaarden
RVT	Rust- en verzorgingstehuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
TO	Toegewezen ontvangsten
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VCA	Vlaamse Centrale Autoriteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VGC	Vlaamse gemeenschapscommissie
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VECK	Vlaams expertisecentrum kindermishandeling
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VK	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
VLORA	Vlaamse Ouderenraad
VN	Verenigde Naties
VS	Vlaamse sociale bescherming
VTE	Voltijds equivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
WZC	Woonzorgcentrum

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Strategische doelstelling + ISE	Titel	Aard van het initiatief	Korte omschrijving	Betrokken entiteiten	Indicatieve planning
SD We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft. ISE Beleidsondersteuning	Totstandkoming van nieuw kwaliteitsdecreet	Decreet	Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering in juni 2022, zetten we het regelgevend traject met betrekking tot het ontwerp van een nieuw kwaliteitsdecreet verder.	Departement WVG, VAPH, Agentschap Opgroeien, Agentschap Zorg en Gezondheid	
SD 1 Toegankelijkheid – ISE Welzijnswerk	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het algemeen welzijnswerk	BVR	Legislatie verankering van de instrumenten om (1) de afstemming tussen de lokale besturen en de CAW te versterken en (2) de CAW toe te laten hun aanbod op een bovenlokaal niveau effectief en efficiënt te realiseren	DWVG	December 2023
SD We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade ISE Preventie	Aanpassing van het BVR betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.	Aanpassing regelgeving	Actualisatie van het Legionellabesluit naar de meest recente wetenschappelijke en beleidsmatige inzichten in Europa en, afstemming met de nieuwe EU	Zorg en Gezondheid, Vlaamse Milieumaatschappij	Uit te voeren in 2023

SD We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade ISE Preventie	Drinkwaterbesluit – implementatie Europese drinkwaterrichtlijn EC 2020/2184	Aanpassing regelgeving	drinkwaterrichtlijn 2020/2184 4	Met dit besluit wordt de nieuwe Europese drinkwaterrichtlijn omgezet die de focus legt op een risicobeheer van bron tot kraan, een verbetering van de toegang tot veilig drinkwater voor iedereen, op de promotie van leidingwater en op een betere informering van het grote publiek over de openbare waterbevoorrading.	Vlaamse Milieumaatschappij, Zorg en Gezondheid	Uit te voeren 1/1/2023.
SD We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid ISE Preventie	Aanpassing van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventief gezondheidsbeleid (het preventiedecreet).	Aanpassing regelgeving		Fase 2 van aanpassing van het preventiedecreet. In deze 2de fase wordt een aantal wijzigingen uitgewerkt met betrekking tot infectieziekten, milieugezondheid, individuele zorgaanbieders, lokale besturen en intergemeentelijke samenwerking	Zorg en Gezondheid	Uit te voeren in 2023
SD Toegankelijkheid ISE Jeugdhulp	Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het intersectoraal zorgnetwerk	Regelgeving		Wijziging, aanpassing van de regelgeving in functie van intersectorale, complexe zorgnetwerken en doorstart veilig verblijf	Opgroeien VAPH Zorg en Gezondheid	Voorjaar 2023

SD Toegankelijkheid ISE Jeugdhulp	Besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van de erkenning en subsidiëring jeugdhulpvoorziening	Regelgeving	Wijziging regelgeving in functie van de implementatie van de gezinshuizen in Vlaanderen	Opgroeien	Najaar 2022 / voorjaar 2023
SD We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid ISE Groeipakket	Herstel vaste indexering Groeipakket met 2% Uitbreiden doelgroep sociale toelagen Verhogen sociale toelage en ondersteuning halfwezen	Regelgeving (wijziging)	Aanpassing indexeringsmechanisme Groeipakket	Opgroeien	Najaar 2022
SD Innovatie ISE Groeipakket	Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 26, §2, tweede lid, van het decreet van 7 juli 2017	Regelgeving	Vastleggen van de procedure en criteria voor de evaluatie van de organisatie van de uitbetaling van toelagen in het kader van het gezinsbeleid na vier jaar werking van de private uitbetalingsactoren.	Opgroeien	Najaar 2022/voorjaar 2023
SD We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	Decreet Interlandelijke adoptie	Regelgeving (wijziging)	Wijziging decreet interlandelijke adoptie 2012 wegens gewijzigde procedure interlandelijke adoptie n.a.v. de bevindingen van expertenrapport (september 2021).	Opgroeien (VCA)	Najaar 2022 / voorjaar 2023

SD Kwaliteit ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	Wijzigingen naar aanleiding van maatregelen in het kader van het actieplan kinderopvang. Hiervoor zijn decretale aanpassingen, als aanpassingen aan de uitvoerende BVR 's zoals het vergunnings- en handhavingsbesluit nodig.	Regelgeving	Het voorzien van een decretale grond en legistiek verankeren van diverse (beleids-)maatregelen die in het kader van het actieplan kinderopvang worden uitgewerkt. Dit bevat onder meer een review van de vergunningsvoorwaarden, het uitbreiden van mogelijke (handhavings-) maatregelen voor kinderopvangvoorzieningen, alsook het legistiek verankeren van het extern comité van toezicht.	Najaar 2022 / voorjaar 2023
SD All policies ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	Afstemming inkomens- en gezinsbegrip IKT met Groeipakket	Regelgeving (wijziging)	Afstemming van de berekening van IKT op het inkomens- en gezinsbegrip van het Groeipakket.	2023
SD Kwaliteit ISE Personen met een handicap	BVR betreffende de algemene erkenningsvoorwaarde n en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap.	aanpassing BVR kwaliteit	Het besluit kwaliteit kan geactualiseerd worden na de eerste jaren PVF. Na goedkeuring van het nieuwe decreet kwaliteit kan het sectorale kwaliteitsbesluit aangepast worden waar nodig.	tweede helft 2023
SD Kwaliteit	BVR houdende het vergunningen van	aanpassing BVR vergunningen	Het BVR vergunningen uit 2016 vraagt actualisatie, alsook	tweede helft 2023

ISE Personen met een handicap	aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor personen met een handicap		afstemming met het proces vergunning of erkenning of registratie (ter aanpassing of vervanging van het BVR van 1993)		
SD Toegankelijkheid ISE Vlaamse Sociale bescherming	Aanpassing BVR VSB d.d. 30/11/2018 m.b.t. dagprijzenbeleid	Aanpassing Besluit Vlaamse Regering	N.a.v. de uit te werken actiepunten m.b.t. het dagprijzenbeleid wordt het geactualiseerd kader in de regelgeving verankerd.	Zorg en gezondheid	Uit te voeren in 2023/2024.
SD Toegankelijkheid ISE Vlaamse Sociale Bescherming / ISE Woonzorg en Eerste Lijn	Uitvoering VIA6: Opheffen onderscheid woonzorgcentra zonder (ROB) of met bijkomende erkenning (RVT)	Aanpassing uitvoeringsbesluiten Woonzorgdecreet	We heffen het historisch onderscheid ROB/RVT op in de uitvoeringsbesluiten bij het woonzorgdecreet.	Zorg en gezondheid	Uit te voeren in 2022/2023